

OBVESTILA

PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Ljubljana, 15. december 2008

letnik 34

številka 12

VESELE BOŽI NE PRAZNIKE
IN SRE NO NOVO LETO 2009!

Uredništvo Obvestil PZS

VSEBINA

AKTUALNO

NEDOTAKNJENO	03
SPOŠTOVANI IN CENJENI PLANINKE IN PLANINCI, ČLANI PD PZS	04
OBVESTILO STROKOVNE SLUŽBE PZS	05
PLANINSKI KOLEDARČEK 2009	05

IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

SVEČANA SEJA UO PZS V MIKLAVŽU NA DRAVSKEM POLJU	06
PODELITEV PRIZNANJ PROSTOVOLJCEM ZA LETO 2008	09
SREČANJE S POVELJNIKOM IN PRIPADNIKI 15. HELIKOPTERSKEGA BATALJONA	09
11. DECEMBER - MEDNARODNI DAN GORA	10
SKODELICE »OKUSITE PLANINSTVO«	10
DR. JULIUS KUGY	11

KOMISIJE UPRAVNEGA ODBORA PZS POROČAJO

VODNIŠKI KOTIČEK	12
MLADINSKA KOMISIJA	16
KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE	17
KOMISIJA ZA ALPINIZEM	20
IZ PLANINSKE ZALOŽBE	22

PLANINSKA DRUŠTVA IN MEDDRUŠTVENI ODBORI

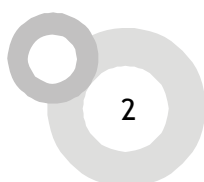
VABIJO	23
POROČAJO	26
OSTALO	31

MLADINSKA PRILOGA

PRILOGA ČLANARINA 2009	rumena bela
------------------------	----------------

TRANSAKCIJSKI RAČUN PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE je odprt pri:
A BANKI, d.d., Ljubljana, pod številko: **05100-8010489572**

AKTUALNO

NEDOTAKNJENO

Pednovoletni turni smuk, bolj sprehod s smučmi, po širjavah Velike planine. Darilo samemu sebi, morda za pravkar minulega Miklavža. Darilo je pravzaprav dala narava, le ponj je bilo treba s svojimi močmi. V naravi narave je domiselnost, raznolikost, presenečenje. Tokrat se je potrudila. Nekaj plasti snega, vmes dež za utrditev vsake posebej, na koncu mraz in za dober palec pršiča, posutega z bleščicami. Nič se ne udara, niti ni nikjer ledu, tudi ovire - podrta debla, skale, grmi - so skrite pod debelo odejo. Smreke, bogato ovešene z lučkami - zamrznjenimi kapljami, lesketajočimi se v nizkem soncu. Igriva veverica, odtisi zajčjih tac in lisice. Sledi srnjadi pričajo, da se niti njenim ostrim parkljem ne udara v zmrznjen sneg, zato je varna pred spuščeni psi. Oddaljeni ropot motornih sani, izpuh jim odnaša veter. Za vse dovolj prostora in miru, vsak nemoteno uživa dar narave. Letala po nebu vlečejo črte spominov in hrepenenja, smučki za seboj prehojeno pot, pred seboj še nedoločeno prihodnost. Belina je še nedotak-

njena, čaka na minljive sledi. Le teden delovnih dni bo vmes in nobenih starih sledi ne bo več. Vsak bo lahko na novo pisal svojo zgodbo na belo odejo. Vse bo spet prvič in drugače kot kdajkoli. Danes s palico napišeš na sneg 2008, čez nekaj tednov bo prostor za 2009, vedno pa bo ravno »tukaj in zdaj« edino res vredno dejstvo. Kar je bilo, je minilo, ni več, kar bo, morda bo, lahko pa tudi ne. Tukaj in zdaj pa je vsak doživeti trenutek znova edina resnična resničnost, edino, kar zares imamo in kar je res naše. In koliko nas ta neponovljiva dragocenost stane? Nič, le oči in dušo moramo odpreti, pa je bogastvo samo naše. Sled, ki jo puščamo za seboj, bo zametel sneg in zabrisal veter, pred nami je še neizpisano belo polje. Naj nam bo lepo na njem, nam vsem, vsak korak posebej in vsak minljivi hip. To je edino res resnično bogastvo, ki ga imamo. Naj nam bo vsem z njim posuta pot skozi belino leta 2009. Bodimo hvaležni zanj, za darovane nam trenutke, za življenje.

Tone Škarja

SPOŠTOVANI IN CENJENI PLANINKE IN PLANINCI, ČLANI PLANINSKIH DRUŠTEV PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Dovolite mi, da izkoristim priložnost, da se vam v "adventu" času pričakovanj in upanj, pristrčno planinsko zahvalimo za vse dobro, kar ste naredili za razvoj, posodobitev in ohranitev slovenskega planinstva..

Naša razpoznavnost so skromnost, prijaznost in človekoljubje. Te lastnosti ohranjajo in bodrijo našo zavest. Pokončni in zvesti goram gradimo slovensko planinstvo na plemenitih in trdnih temeljih Slovenskega planinskega društva, na temeljih, ki so jih postavili pred stoletjem za večno najbolj plemeniti sinovi slovenskega, katerih imena in dela se iz leta v leto bolj ceni in vrednoti.

Prav sporočila in dejanja iz preteklosti so tista, ki nas ohranjajo v zavesti, da smo vse bolj pripadni planinsko gorskemu svetu iz katerega črpamo energijo in voljo, da se vse težave in neprimernosti obvladujemo in premagujemo.

Trdno smo prepričani, da bo tudi v prihajajočem letu delo in sodelovanje članstva še bolj krepilo planinska prijateljstva, solidarnost in pomoč. Prav s temi skupnimi, poštenimi in kulturnimi dejanji bomo premagovali napovedovano ekonomsko gospodarsko krizo. Pomankanje materialnih dobrin planinstvo najbolj čvrsto premaguje in obvladuje, saj smo planinci znani po skromnosti in prostovoljnem neplačanem delu.

Prepričani smo, da bomo v novem letu še naprej zdravo krepili srce in dušo in da bomo na vrhovih gora doživljali nova obzorja in očiščenja za nove ideje in cilje.

Vsem vam želimo veliko osebne sreče, vašim prijateljem ljubiteljem gora pa kar se da vedrih in nasmejanih doživetij v planinskem svetu. Slovenske žametno sončne gore nas pričakujejo z vso radostjo, sijem in ljubeznijo. In taki moramo tudi biti mi.

Miren in topel Božič in kar največ sreče, zdravja in domoljubne modrosti v Novem letu 2009!

mag. France Ekar
Predsednik PZS

OBVESTILO STROKOVNE SLUŽBE PZS

Spoštovani planinci,

Prosimo vas, da z razumevanjem sprejmete obvestilo, da bodo zaposleni v strokovni službi PZS v **ponedeljek, torek in sredo (29., 30. in 31. decembra)** izvajali inventurni popis in bo tedaj delo strokovne službe moteno in omejeno le na najnujnejša opravila. Kljub temu, pa bo Planinska založba tedaj odprta, inventura v PZS bo **5. in 6. januarja 2009**. Omenjena dneva bo Planinska založba zaprta.

Obveščamo vas tudi, da bo v **sredo 24. decembra in v sredo 31. decembra** delovni čas v strokovni službi od 8.00 do 12.00 ure

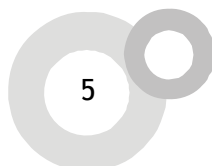
Dovolite mi, da vam v svojem in imenu svojih sodelavk zaželim vesele Božične praznike in uspešno Novo leto in mnogo lepih trenutkov pri planinskih aktivnostih.

Danilo Sbrizaj
generalni sekretar PZS

PLANINSKI KOLEDARČEK 2009

Planinska društva prosimo, da nam posredujete število članov UO PD zaradi brezplačne razdelitve Planinskih koledarčkov za leto 2009. Seznam članov UO PD nam pošljite na naslov Planinske zveze ali po elektronski pošti: planinska-zveza@pzs.si **do 19. 12. 2009** in poslali vam bomo Planinske koledarčke skupaj s propagandnim materialom PZS.

IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

SVEČANA SEJA UO PZS V MIKLAVŽU NA DRAVSKEM POLJU

Kot je že dolgoletni običaj, je bila na prvo soboto v decembru, tokrat na dan Svetega Miklavža 6. decembra v Miklavžu na Dravskem polju v so organizaciji Planinske zveze Slovenije in Planinskega društva Miklavž na Dravskem polju, tradicionalna svečana seja Upravnega odbora PZS, posvečena dobitnikom plaket PZS, ki se podeljujejo zaslužnim planinskim delavcem ob življenjskih jubilejih in pa prejemnikom Svečanih listin PZS, ki so najvišja planinska priznanja posameznikom za njihov življenjski prispevek planinstvu.

Izvedbo prireditve sta poleg PZS in PD Miklavž omogočila tudi Občina Miklavž na Dravskem polju in MDO Podravja. Prejemnike priznanj, njihove spremljevalce, člane vodstva PZS, predsednike MDO in člane UO PZS je v svojih prostorih gostila Osnovna šola Miklavž. Prisotne so pozdravili Župan občine Miklavž na Dravskem polju gospod Leo Kremžar, ki je poudaril pomen planinstva v Sloveniji, predsednik PD Miklavž na Dravskem polju gospod Franc Kocbek in podpredsednica MDO Podravja gospa Slavica Tovšak. Slavnostni govornik, predsednik PZS mag. Franci Ekar, je v nagovoru posebej poudaril pomen prostovoljstva in prostovoljnega dela, ki ga je v planinstvu ogromno, saj je bil včeraj svetovni dan prostovoljstva, omenil pa je tudi več pomembnih dogodkov za PZS v letu 2008. Prireditve, ki je bila odlično organizirana je povezoval gospod Andrej Geržina, na njej pa so sodelovali še pevci Mariborskega

okteta, otroci vrtca Vrtiljak s svojimi vzgojiteljicami, harmonikarka Špela Pokeržnik in učenci prvih razredov OŠ Miklavž. Pred svečanim dogodkom, je PZS organizirala novinarsko konferenco, na kateri so prisotnim novinarjem predstavili dosežke planinske organizacije in njenih članov v letu 2008.

SPOMINSKE PLAKETE PZS ZA LETO 2008 so prejeli:

Ob 60 življenjskem jubileju:

BRATOŽ Branko in LENARČIČ Maruška iz OPD Koper, DRETNIK Drago, LESJAK Dominik in OPREŠNIK Jože iz PD Mežica, HORVAT Anica iz PD Maribor matica, MERC Jože in ZAGERNIK Rok iz PD Prevalje, ROJC Bogdan iz PD Sežana in SKAZA Marjan iz PD Velenje

Ob 65 življenjskem jubileju:

BLATNIK Viljem iz PD Mežica, FILIPIČ Katarina iz PD Cerkno, HRIBERŠEK Edi iz PD Velenje, KLEMEN Branko in PAULIČ Anton iz PD Dol pri Hrastniku, MEŠKO Ciril PD Ormož in ŽIST Magda iz PD Velenje

Ob 70 življenjskem jubileju:

ČULK Franc iz PD Vransko, MEŽA Slavko iz PD Velenje in NASTRAN Anton iz PD Železniki

Ob 75 življenjskem jubileju:

BAVČAR Anton in RUPNIK Franc iz PD Ajdovščina, MAVRIČ Fanika iz PD Vransko in ŽNIDARŠIČ Adolf iz PD Mežica

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Ob 80 živiljenjskem jubileju:

BLAŽINA Danica iz OPD Koper, GRILC Elka iz PD Sevnica, NOVOTNY František iz PD Rašica,

POTRATA Slavko iz PD Trbovlje in VIRTič Jakob iz PD Mežica.

SVEČANE LISTINE PZS ZA LETO 2008 so prejeli:

BENEDIK Franci iz PD Kranj za zasluge na področju dela z mladimi in prostovoljnem vodništvu v PD, MDO Gorenjske, HEIM Erika iz PD Jesenice za živiljenjsko delo na področju alpinizma v društvu in gorah, KOZJEK Pavle član PD Ljubljana-matica za vrhunske dosežke na področju alpinizma in odprav - posmrtno!, KRALJ Anton iz PD Tržič za velik prispevek na področju alpinizma in Gorske reševalne službe v PD Tržič, Gorenjske in PZS, KUKOVEC Dušan iz PD Velenje za velik prispevek na področju alpinizma in Gorske reševalne službe v PD Velenje in Savinjskem MDO, ODERLAP Franc iz PD Mežica za velik prispevek na področju alpinizma, Gorske reševalne službe na Koroškem in sodelovanje v odpravah v tuja gorstva, PUNGARTNIK Srečko iz PD Maribor matica za vsestransko planinsko delo na področju vzgoje in izobraževanja v PD, MDO Podravja in PZS, REBERNIK Hinko iz PD Ruše za dolgoletno društveno delo v PD in MDO Podravja, ROBIČ Kristijan iz PD Gozd Martuljek, za raznoliko aktivno društveno delo v PD in Zgornje Savski dolini, VEBLE Ivan (Janez) iz PD Brežice za vsestransko društveno delo v PD, MDO Zasavja in PZS, VESEL Franci član PD Domžale in dolgoletni načelnik KPP za dolgoletno, vsestransko pla-

ninsko delo na področju planinskih poti - markacijske dejavnosti v PD, Kamniško - Bistriškem MDO in PZS, Alpinistični odsek PD TRŽIČ ob 100 letnici društva, AO Tržič je vzgojil vrsto odličnih alpinistov, članov GRS, inštruktorjev in društvenih delavcev, njegovo delo je odmevno v kraju, MDO Gorenjske in PZS in LANG Oskar iz PD Slov. Bistrica za uspehe na področju alpinizma in za dolgoletno organizacijsko delo v PD Slovenska Bistrica in širšem okolju.

Ob svetovnem dnevu prostovoljstva, ki ga praznujemo 5. decembra, so 6. decembra 2008 podelili najzaslužnejšim planincem »svečane listine« Planinske zveze Slovenije za izjemne dosežke in planinstvu predano delo, ter za zasluge v planinstvu, ki so v največji meri tudi javno dobro za slovenstvo. prireditev poteka tradicionalno vsako leto in je bila letos na Dravskem polju v občini Miklavž.

Nagovor predsednika PZS mag. Franca Ekarja, ki je svečana priznanja za prostovoljno delo tudi podelil:

Planinstvo je zanesljivo najstarejša slovenska kulturna, s rekreacijo tesno povezana dejavnost, katere značilnost je prav prostovoljstvo,

delo brez plačila z veliko mero predanosti goram, planinskemu svetu in slovenstvu. Zaradi teh značilnosti še kako sodi v sklop obeleževanja »Svetovnega dneva prostovoljcev«, ki so ga določili na 16. Skupščini prostovoljcev v Amsterdamu leta 2001. Kot so zapisali, je prostovoljstvo eno izmed temeljnih »trdnih kamnov« mozaika civilne družbe, ki si prizadeva za najplemenitejša stremjenja človeštva - za mir, pravičnost, svobodo, demokratičnost, varnost in poštenje za vse ljudi.

Prispevek prostovoljcev ni na materialni osnovi, v družbi se odraža kot doseganje najvišje kakovosti življenja, v občutju zadovoljstva, veselja, sreče in še posebej kvalitetni izrabi prostega časa. Izjemna vrednota je dajanje in

Letnik 34 / številka 12 - 2008

podarjanje prostega časa v dobro javnega interesa.

Vsekakor pa je prostovoljstvo izjemna družbena vrednota, ki se odraža še posebej v dodani najdragocenejši vrednosti, v vrednosti za družbo, za človeka.

Planinsko prostovoljstvo se še posebej odraža v razdajanju in delih v dobro drugih, posebej pomoči potrebnim. In prav v teh dejanjih doživimo srečo popolnosti.

In vedno bolj drži tudi za planinstvo trditev, da prav v gorskem svetu doživimo vrednote v največji popolnosti, katerih se na srečo ne da kupiti.

Gospodarska situacija, recesija, tajkunizacija, ki imajo vzrok v kapitalu, se odražajo tudi v športu, planinstvu in varovanju gorskega sveta. Kapital se bo moral čimprej pošteno vključiti in podrediti družbeni odgovornosti, pravičnosti in poštenju. Tudi razprodaja in izraba planinskih in gorskih biserov ni bila nikdar gospodarsko in ekonomsko upravičena ali poplačana. Vedno se je to le »podarjalo«. Tudi neobvladovani razvoj in izraba naravnih dobrin in surovin je vse bolj nenadzorovana. Vse bolj so prisotni le cilji sedanjosti, jutrišnji dan in prihodnost sta drugotnega pomena. Prav to je največja nevarnost za usodo našega »modrega planeta«.

Statistika PZS kaže ugodno članstvo, v mednarodni primerjavi presegamo druge. Nadaljujejo se novi vrhunski dosežki v samih svetovnih vrhovih, gorski športi so v močnem trendu rasti. Svetovni prvaki in prvakinja v športnem plezanju, visoka mesta v turnem smučanju so vse bolj zaznavna, vrhunski alpinizem ohranja in nadaljuje slovensko tradicijo in svetovno primerljivo razpoznavnost.

Mladi člani planinske organizacije ohranjajo in razvijajo svoje aktivnosti. Izobraževalni center Bavšica vse bolj opravičuje svoj namen in poslanstvo. Tudi skrb za ohranjanje in varovanje gorskega sveta je vse bolj strokovna in popolnejša.

V Planinsko zvezo Slovenije se vse pogosteje včlanjujejo tudi naši sosede: Madžari, Hrvati, Italijani, pa tudi Avstrijci. Seveda so tudi primeri, da se naši člani, planinci in alpinisti vključujejo v sosednje planinske organizacije. To je povsem demokratična in osebna pravica vsakega in ni nikakršne nevarnosti za naše planinstvo, morda ravno obratno.

Prizadevamo si, da se ohranja in utrjuje slovenska planinska zamejska aktivnost in dejav-

nost; prizadevamo si tudi, da se ohrani in zapisuje slovenska imena gora in poti v z državno pogodbo potrjenih dvojezičnih področjih. Upamo, da nam bodo pri tem pomagale sosednje planinske organizacije in društva, s katerimi imamo vse boljše delovno planinske in dobre človeške odnose.

Humanitarni status, ki ga je PZS pred kratkim ponovno prejela, se pridružuje odločbam države za delovanje in delo v javnem interesu. Enako tudi na področju planinsko gorskega varstva narave, športa. Praktično je vsak planinec po duši in dejanjih tako naravnat, da pomaga človeku v stiski, na poti, na gori. Tudi pomoč starejšim, bolnim je naša skrb in poslanstvo, da jim gore in planinski svet čim bolj približamo.

Slovenski planinski muzej po stoletju čakanja dobiva svojo podobo, streho in skelet. Za dušo muzeja in vsebine pa bomo morali poskrbeti kar najbolj popolno in objektivno. Slovenski planinski muzej bo moral postati pravo planinsko ogledalo slovenskega planinstva, njene preteklosti. Tudi obeleževanje planinske preteklosti je pomembno dejanje, saj tako osvežujemo velika zaslužna dejanja za slovenstvo. In tako, kot smo to leto namenili praznovanju v spomin na 230 letnico prvega vzpona na Triglav, na dr. Henrika Tumo in dr. Juliusa Kugyja, se bomo naslednje leto veličastno spominjali 30 letnice prve slovenske osvojitve Mt. Everesta, pa znamenite slovenske markacije Alojza Knafelca, obudili bomo zaslužnosti častnega člana SPD Johannesesa Frischaufa.

Današnji dan je »dan planinske hvaležnosti«, ko se resničnim planinskim legendam, ki so ustvarjale dosežke in presežke slovenskega planinstva, alpinizma, vodništva, gorskega reševanja, varstva gorske narave, urejanja in nadelave planinskih poti in markiranja, vsaj simbolično in s srčno pozornostjo zahvalimo. Vsi odlikovanci so resnično razpoznavni prostovoljci, ambasadorji dobrega, ki so pripomogli k napredku slovenskega planinstva, demokratizaciji družbenega in društvenega okolja in postavljali ter utrjevali slovensko planinsko pripadnost, zvestobo in pokončnost.

Miklavž na Dravskem polju, 6. 12. 2008

Predsednik PZS
mag. Franc Ekar

Med odlikovanci, prejemniki »svečanih listin« so tudi:

80 letni Kukovec Dušan, vrhunski alpinist, prvi Slovenec, ki je preplezal severno steno Eigerja.

Pokojni Kozjek Pavle, osvajalec himalajskih in andskih ostenij, ki je stal na Mt. Everestu brez dodatnega kisika.

Oderlap Franc, vrhunski alpinist, ki je bil velikokrat v navezi s Davom Karničarjem, tudi na Mt. Everestu.

Kralj Anton, alpinist, gorski in tekmovalni smučar, legenda gorsko reševalnega usposabljanja kot inštruktor, reševalec.

Vesel Franci, vse življenje predan planinskim potem, izdelavi katastra planinskih poti in kategorizaciji.

PODELITEV PRIZNANJ NAJZASLUŽNEJŠIM DRUŠTVENIM DELAVCEM - PROSTOVOLJCEM ZA LETO 2008

V četrtek 4. decembra 2008 je bila ob svetovnem dnevu prostovoljstva 5. 12. 2008 v prostorih Državnega sveta RS svečanost, na kateri so podelili priznanje Državnega sveta Republike Slovenije najzaslužnejšim društvenim delavcem prostovoljcem za leto 2008 je prejelo 9 društvenih delavcev, med njimi tudi podpredsednik PZS g. Marko Goršič, ki ni aktiven samo v planinski organizaciji, ampak tudi v gasilski, saj deluje v PGD Preserje. Dejaven je tudi v KS Preserje in občini Brezovica.

Za prejeto priznanje mu iskreno čestitamo.

STROKOVNO INFORMATIVNO SREČANJE S POVELJNIKOM ROMANOM HROVATOM IN PRIPADNIKI 15. HELIKOPTERSKE- GA BATALJONA NA LETALIŠČU CERKLJE OB KRKI

Osnovni namen srečanja je bil prikaz delovanja helikopterskega bataljona Slovenske vojske na novi lokaciji, na letališču Cerklje ob Krki. Preselitev je prinesla kar nekaj sprememb, med drugim tudi spremenjen načina komuniciranja v zvezi z izvajanjem sporazuma Slovenske vojske z zvezami in društvi, ki v določenih primerih uporabljajo helikopterski transport in storitve.

Planinska zveza Slovenije ima od leta 2002 urejeno sodelovanje s Slovensko vojsko in odobreno določeno število ur helikopterskega transporta za pomoč pri sanaciji in obnovi planinskih poti, intervencijskih delih pri planinskih postojankah brez cestnega ali žičničarskega dostopa, pa tudi za humanitarne aktivnosti.

V letošnjem letu je bilo opravljeno nepredvideno saniranje in odprava podora pod Toscem, ki je bilo uspešno izvedeno z izjemno velikim razumevanjem Slovenske vojske, kot tudi Ministrstva za okolje in prostor.

Namen informativnega srečanja je bil racionalizirati in organizacijsko profesionalizirati sodelovanje in uporabo helikopterja za tran-

sport, kajti poleti iz Cerklj do Alp, kjer je potreben transport, so skoraj uro daljši.

Predstavljena je bila tudi vizija nadaljnega razvoja letališča Cerklje ob Krki za potrebe gasilcev, planincev in ostalih organizacij s področja zaščite in reševanja ter za primere elementarnih nesreč.

11. DECEMBER - MEDNARODNI DAN GORA

Letošnji poudarek ob svetovnem dnevu gora je bil namenjen "Zagotavljanju prehrane v gorskih področjih". Klimatske spremembe, ujme, zmrzali, neurja, spremembe temperature, požari, povzročajo otežene pogoje za pridobivanje hrane ljudem, ki živijo v gorskih skupnostih. Zanje je hrana dražja, težje pridejo do nje in zato jim preti nevarnost izseljevanja in zapuščanja naselij v gorskih vaseh.

Predsednik PZS, Franci Ekar, ob tem pravi, da je nesprejemljivo za današnji čas, da se tako

počasi pripravlja zakon o Triglavskem narodnem parku, edinem narodnem parku v Sloveniji. Še bolj nerazumljivo pa je dejstvo, da se praktično opušča realizacija Krajinskega parka Savinjsko - Kamniških Alp. Prav s tem prihajamo v nasprotja s sodobnimi in aktualnimi stališči Evrope. Tudi prehranjevanje in pridobivanje hrane v gorah praktično izginja, planine postajajo vse bolj pasivne in soočamo se z agresivnimi zaraščanji.

Tudi v Sloveniji se lahko ugotavlja kritičnost do letošnjih sporočil FAO, ki je nosilec obeleževanja "Svetovnega dneva gora".

predsednik PZS
mag. Franci Ekar

SKODELICE »OKUSITE PLANINSTVO«

Pred letom dni smo vam v zadnji številki Obvestil PZS in v gradivih, ki ste jih kasneje prejeli predstavili novo podobo PZS s pozivom za včlanjevanje z naslovom »Okusi planinstvo«, ki je bil na naslovnici naše zgibanke in na plakatu ob skodelici planinskega čaja. Sedaj skodelice niso več samo na fotografiji ampak jih imamo na razpolago tudi na PZS, saj smo jih pravkar prejeli omejeno unikatno serijo.

Vse, ki bi želeli piti »planinski čaj« iz njih ali jih pokloniti svojim domačim, prijateljem, znancem ali poslovnim partnerjem kot pozivamo, da jih naročijo v naši planinski založbi.

Pohitite, da ne boste zamudili te ugodne priložnosti!

Dr. JULIUS KUGY

V Trstu je bila 22. novembra 2008 sklepna prireditev praznovanj in obeleževanj spomina in gorsko alpskih ustvarjalnosti dr. Juliusa Kugyja, alpinista, botanika, pisatelja, pesnika in glasbenika.

Po materi je bil dr. Julius Kugy Slovenec in po očetu Korošec, rojen v znameniti domačiji Lipje pri Podkloštru. Rodil se je pred 150 leti v Gorici. Na rojstni hiši so v letu 1958 odkrili spominsko ploščo v organizaciji CAI - Italijanskega Alpskega Kluba in OAV - Avstrijskega Alpskega društva. Žal je takrat Planinska zveza Slovenije izpadla. Na pobudo predsednika PZS, Franca Ekarja, so se dogovorili in se strinjali, da v naslednjem letu dopišejo še Slovensko planinsko organizacijo, Planinsko zvezo Slovenije.

Svečanost je potekala v mogočni in atraktivni pomorski zgradbi v dvorani Oceania, kjer se je zbralo blizu šesto udeležencev. Slavnost je vodil Komite za izvedbo in organizacijo jubilejnih dogodkov v spomin na Kugyja v sodelovanju z Občino Trst, z direktijami za Kulturo. V slavnostnih nagovorih: s strani predsednika Komiteja za spominska obeleževanja, predstavnikov CAI, Občine, pisateljev,... so bili v pozdravni nagovor povabili in uvrstili tudi predsednika PZS, ki je še posebej poudaril pomembnost spominskih slovesnosti v čast in spomin

za gore, pa tudi človeka zaslužnega dr. Juliusa Kugyja, ki je še vedno ambasador in simbol povezovanja in spoštovanja treh alpskih narodov.

»Dr. Julius Kugy je v vsej popolnosti dokazoval pomembnost gora, ki vsej popolnosti in srčnosti povezujejo ljudi dobre volje v obliki najvišje planinske prijaznosti. Kugy nam je zapustil dediščino večnosti, ki se vedno bolj ohranja in ceni. V jubilejnem letu smo analizirali in ocenjevali njegova dela in poslanstvo; jih osvežili in odkrivali nova odkritja. V letu 2009 pa bo poteklo 65 let, odkar je sklenil svojo življenjsko pot. Tudi obdobje po njegovi smrti bo moralo dobiti svoje mesto v nadaljevanjih raziskavah njegove bogate alpinistične in kulturne dediščine.«

V kulturnem delu so nastopil pevski zbori iz področij in okolišev kjer je deloval dr. Julius Kugy; iz Trsta, Koroške in Trente.

Poleg odmevnega nagovora predsednika PZS so veličastno v mogočni dvorani Oceanije zadonele slovenske pesmi in se sklenile z planinsko himno "Oj Triglav moj dom.." od pevskega zbora *Triglav* iz Trente, ki ga vodi Zdravko Kravanja.

Na prireditvi je bilo prisotnih kar precej Slovencev in članov Slovenskega planinskega društva Trst. Posebno pozornost pa so izkazali tudi predsednici SPD TRST Marinki Pertot.

KOMISIJE UO PZS POROČAJO

VODNIŠKI KOTIČEK

Ljubljana, 17. 10. 2008

ZAPISNIK

7. seje Vodniške komisije PZS, ki je bila v ponedeljek, 13. 10. 2008 ob 17. uri v prostorih PZS

Prisotni: načelnik Boris Madon, Klemen Petek, član VK, Katarina Filipič, član VK, Ivan Eder, načelnik Podkomisije za usposabljanje, Uroš Vidovič, podpredsednik PZS, Marko Lenarčič, STO in Veronika Susman - Šegatin, strokovna sodelavka VK

Opr. odsotni: Aleš Glavnik, Janez Uršič, Roman Ponebšek, Peter Nemanič

Zaradi nesklepčnosti so bili predlagani sklepi te seje korespondenčno potrjeni 26. 10. 2008.

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 6. seje VK;
2. Animator pohodništva, g. Lenarčič - STO;
3. Dogovor o opravljanju komercialnega vodništva v pohodništvu v Sloveniji - predlog STO, g. Lenarčič;
4. Program izobraževanj v letu 2008 in potrditev plana usposabljanj in izpopolnjevanj v letu 2009, g. Ivan Eder - PU VK;
5. Predstavitev in potrditev tem za letna in zimska izpopolnjevanja v obdobju 2009 - 2011, g. Ivan Eder - PU VK;
6. Vključevanje Mladinskih voditeljev na osnovni tečaj za VPZS A-kat. - soglasje;
7. Pravilnik o priznanjih, predstavitev vodniških priznanj in našitkov VPZS;
8. Priprava na Zbor vodnikov PZS za l. 2008 - dne 22. nov. 2008;
9. Vprašanja in pobude (KUP - Dopolnitev spremembe programov za usposabljanje strokovnih delavcev v športu na področju planinstva; PD Haloze: vodenje izletov brez licence, Iztok Rojc - nedokončana pripravništva za C, E in H kat.; PD

Grosuplje - pripombe na razpise izobraževanj VK in kategorizacijo VPZS);

10. Tekoče zadeve (zavarovanje VPZS, usklajevanje inštruktorjev, spletna stran VK PZS);

11. Razno.

Ad 1)

Povzetek zapisnika poda načelnik VK Boris Madon. Vsi sklepi, razen »animator pohodništva«, so se realizirali. Finančni zapleti so se razrešili.

Sklep: Zapisnik 6. seje se potrdi.

Ad 2)

Uvodno informacijo poda Boris Madon. Delovna skupina VK je pripravila osnutek programa izobraževanja za »vodnik pohodništva« in ga že 21. aprila 2008 poslala na KUP, kjer se je stvar ustavila. Sklenjeno je bilo, da Bojan Rotovnik preveri pri OKS in FŠ, ali bo sprejet enoten skupni modul delavca v športu. Boris Madon in Bojan Rotovnik gresta s tem v zvezi na razgovor v torek, 14. 10. 08. Ivan Eder pojasni, da je bil osnutek narejen na predpostavki, da osnovni del izobraževanja s področja turizma, financ, zavarovanja izvaja STO.

Uroš Vidovič: delali smo dve stvari: a) izobraževanje, b) vodenje vodnikov PZS, ki že imajo licenco. O tem so že potekali razgovori na STO, veliko zanimanje pa je tudi v okviru PZS, posebej na MDO-jih so se odvijale živahne razprave. To vodenje naj ne bi vplivalo na prostovoljno vodništvo. Vodniku PZS, ki se želi oz. ima možnost vključiti se v komercialno vodništvo, je potrebno dati natančna navodila, kaj mora storiti, da se bo lahko vpisal v »razvid zasebnih športnih delavcev« in bo lahko izstavil račun.

G. Marko Lenarčič: STO vodi strategijo po produktih in pred dvema letoma je STO dobila nalogo, da medsebojno poveže organizacije, ki so vključene v področje pohodništva oz. planinstva. Lansko leto so navduševali hotele, da storijo nekaj več, da so prijaznejši do pohodnikov. Doslej je okrog 50 hotelov pridobilo znak »pohodniški

hotel« in izvajajo promocijo pohodništva za tuje pohodnike. 11. marca 2008 je bilo ustanovljeno Gospodarsko interesno združenje za pohodništvo, ki ga tvorijo:

- 50 % STO;
- 22 % ustanovni člani (hoteli) in
- 23 % partnerji (LTO, PZS, nordijska hoja, itd.).

Združenje ima osnovno nalogo povečati število nočitev, PZS pa vidi interes, da se vključijo planinske kočice (n. pr. paket: 3 dni vodenje, nočitev). Agencije že doslej kličejo vodnike PZS za vodenje tujih pohodnikov, vendar jih tržni inšpektorji preganjajo, ker stvari nimajo urejenih. Potrebno bo tudi urediti odnos GV:VPZS. Vodniki PZS nikakor nismo konkurenti GV, gre za povečano število pohodnikov. Direktor za turizem pri Ministrstvu za gospodarstvo mora spremeniti Zakon o turizmu, ki mora vključevati tudi vodnike PZS in druge vodnike, ki vodijo po parkih (kot TNP), gozdovih itd.. Vodnik PZS se pri MŠŠ ob soglasju PZS lahko vpiše v razvid zasebnih športnih delavcev kot samostojni delavec v športu.

Sklep: G. Marko Lenarčič, vodja GIZ pohodništva, skupaj s PZS (g. Uroš Vidovič in g. Boris Madon) pripravi naslednji teden sestanek s predstavnikom MŠŠ in predstavnikom Direktorata za turizem pri Ministrstvu za gospodarstvo, na katerem se natančno dogovori, kaj mora vodnik PZS urediti za vpis v razvid zasebnih športnih delavcev.

Ad 3)

Sklep: Predlog dogovora o opravljanju komercialnega vodništva v pohodništvu v Sloveniji se s strani VK dopolni in posreduje na STO. Sestanek bo v torek, 21. 10. 2008 na PZS.

Ad 4)

Načelnik Podkomisije za usposabljanje g. Ivan Eder poroča, da je bilo v letu 2008 izredno zanimanje na izobraževanje. Zato za leto 2009 PU VK predvideva več tečajev, in sicer:

- 2 deljena tečaja A;
- 2 strnjena tečaja A;
- 3 tečaja B;
- 1 tečaj C;
- 2 tečaja D;
- 1 tečaja G (tečaja D in G bosta ločena);
- 1 tečaj E;

- 1 tečaj IPV;
- 4 izpopolnjevanja v snežnih razmerah;
- 13 izpopolnjevanj v kopnih razmerah.

Sklep 4/1: potrdi se plan izobraževanj in izpopolnjevanj za leto 2009. V primeru pridobitve sredstev iz javnih financ bodo izobraževanja sofinancirana.

Nekatera poročila, ki jih po končanem tečaju oz. izpopolnjevanju morajo pripraviti vodje, in so neenotna, kar povzroča zamude pri izplačevanju nadomestil. Da bi se to delo olajšalo, je potrebno izdelati enoten obrazec.

Sklep 4/2: Podkomisija za usposabljanje pripravi enotne obrazce in navodila za poročila za vodje akcij. Rok za oddajo poročil je največ 30 dni po zaključku akcije. Rok za pripravo obrazca je 24. 10. 2008. Obrazce za poročilo pripravi PU VK PZS.

Ad 5)

Podkomisija za usposabljanje je pripravila teme letnih in zimskih izpopolnjevanj za obdobje 2009 do 2011, in sicer:

Letno izpopolnjevanje:

- Dragica Milanec: Pravilen pristop k poškodovanemu planincu;
- Klemen Volontar in Stanko Dolenšek: Satelitska navigacija v gorah za vodnike PZS;
- Jani Bele: Samovarovalni komplet, plezalni pas in načini navezav;
- Martin Šolar: Onesnaževanje in uničevanje gorske narave, vplivi množičnega obiska v gorah.

Zimsko izpopolnjevanje:

- Klemen Volontar: Preizkus trdnosti snežne odeje in ocena tveganja;
- Aleš Glavnik: Izdelava skice poti za gibanje v snežnih razmerah;
- Tone Golnar: Sidrišča in varovanje v snegu;
- Izkopavanje, prva pomoč in transport pri nesreči v snežnem plazu.

Sklep: Potrdi se teme za letno in zimsko izpopolnjevanje za obdobje od 2009 do 2011.

Ad 6)

Mladinska komisija je VK zaprosila za soglasje, da se lahko tečajniki, ki uspešno

Letnik 34 / številka 12 - 2008

zaključijo tečaj za Mladinskega voditelja, v roku 3 let po zaključku tečaja udeležijo usposabljanja za vodnika PZS kategorije A brez opravljanja sprejemnega izpita in preizkusne ture.

Sklep: Izdajamo soglasje, da se lahko vsi tečajniki, ki uspešno zaključijo tečaj za Mladinskega voditelja, v roku 3 let po zaključku tečaja udeležijo usposabljanja za vodnika PZS kategorije A brez opravljanja sprejemnega izpita in preizkusne ture oz. se jim sprejemni izpit in preizkusna tura priznata kot uspešno opravljena pod pogojem, da so izobraževanje vodili inštruktorji PV in predavatelji. Za udeležbo na tečaju morajo ti kandidati izpolnjevati splošne in posebne pogoje za pristop k usposabljanju za vodnika PZS kategorije A.

Ad 7)

Pravilnik o priznanjih VPZS, ki je bil sprejet na Zboru vodnikov PZS dne 27. 11. 2004, ni usklajen s pravilniki ostalih komisij v okviru PZS (MK, markacisti, UO PZS). Predloženi so obrazci priznanj ter predstavljeni našitki VPZS.

Sklep: Dopolnjen pravilnik o priznanjih se pošlje v javno razpravo, ki se zaključi 14. novembra 2008. Poziv se pošlje načelnikom VO MDO in se objavi na spletu. Spremembe se potrdijo na zboru vodnikov PZS 22. 11. 2008

Ad 8)

Razpis in dnevni red Zbora vodnikov, ki bo 22. 11. 2008 na lgu s pričetkom ob 9. uri, je objavljen v Obvestilih št. 10.

Sklep: Dnevni red Zbora vodnikov se dopolni s pravilnikom o priznanjih.

Ad 9)

Komisija za usposabljanje in preventivo (KUP) je VK opozorila, da 30. avgusta 2009 poteče veljavnost programov za usposabljanje strokovnih delavcev v športu na področju planinstva.

PU VK PZS mora pravočasno pripraviti morebitne dopolnitve programov.

Danilo Milošič, načelnik VO PD Cirkulane, je Vodniško komisijo obvestil, da so vsi vodniki PZS iz PD Haloze, zaradi neplačila strokov izobraževanj, izstopili iz tega društva in prestopili v PD Cirkulane. PD Haloze pa kljub temu, da nimajo nobenega vodnika z licenco, izvajajo program izletov. Mnenje VK je, da morajo zadevo razrešiti znotraj MDO Podravja.

Pritožbo Iztoka Rojca glede končanja odprtih pripravništev za kategorije C, E in H je obravnavala Podkomisija za kategorizacijo VK in podala negativni odgovor. Pripravništva naj se zaključijo v skladu s sprejetimi pravilniki.

Pripombe PD Grosuplje na razpise izobraževanj VK in kategorizacije VPZS je VK vzela na znanje.

Ad 10)

Vsi strokovni kadri v izobraževanju so po novi pogodbi zavarovani pravno in odškodninsko. Seznam kadrov bo pripravljen v okviru PZS.

Usklajevanje inštruktorjev bo potekalo 24. 10. 2008.

Novo spletna stran naj bi podjetje SLOWAY, po večkratnih urgencah g. Madona, pripravilo v naslednjem tednu.

Seja je bila zaključena ob 20.30

Zapisala: Katarina Filipič
Načelnik VK: Boris Madon

ZBOR VODNIKOV PZS

Vsoboto, 22. 11. 2008, je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na lgu potekal Zbor vodnikov PZS 2008. Zbora se je udeležilo 40 delegatov (od skupno 52) ali 76,92 %.

Prisotnih je bilo še šest drugih vodnikov PZS in podpredsednik PZS mag. Uroš Vidovič.

Delovno predsedstvo je vodila Marinka Koželj Stepic.

Dnevni red Zbora vodnikov:

1. Izvolitev delovnega predsedstva in organov Zbora vodnikov 2008;
2. Poročilo verifikacijske komisije;

3. Sprejem Poslovnika o delu Zbora vodnikov; <http://vk.pzs.si>.
4. Poročilo o delu VK PZS in podkomisij za leto 2008;
5. Razprava o poročilih;
6. Potrditev programa dela VK in finančnega načrta VK;
7. Spremembe pravilnikov;
8. Razno.

Spremenjen je bil 10. člen Poslovnika o delu Zbora vodnikov.

Soglasno sta bila potrjena poročilo o delu VK in podkomisij ter delno finančno poročilo. Soglasno sta bila potrjena tudi program dela VK in finančni načrt VK za leto 2009.

Spremenjena sta bila 3. in 35. člen Pravilnika vodnikov PZS.

Spremenjeni so bili 4., 6., 7., 8., 9., 10., 13. in 19. člen Pravilnika o priznanjih VPZS.

Letošnji zbor vodnikov je potekal v prijetnem vzdušju. Pohvaljeno je bilo dosedanje delo VK PZS in podanih nekaj konstruktivnih predlogov za nadaljnje delo.

Zapisnik Zbora vodnikov PZS 2008 bo objavljen v naslednji številki Obvestil PZS v Vodniškem kotičku in na spletni strani VK PZS:

Veronika SUSMAN - ŠEGATIN,
strokovna sodelavka

Naša pot ne vodi po mehki travi,
to je gorska steza s številnimi skalami.
A pot naj vodi navzgor, naprej proti soncu.
(Dotiki besed, Ana Četkovič Vodovnik)

*Mnogo sonca v letu 2009 želimo vsem skupaj Vodniška komisija
in strokovna sodelavka Veronika Susman - Šegatin.*

POPRAVEK DATUMA SNEŽNEGA IZPOPOLNJEVANJA

Izpopolnjevanje v snežnih razmerah v organizaciji MDO Savinjske in MDO Podravja v Logarski dolini bo potekalo od 28. 02. do 01. 03. 2009 in ne v aprilu, kot je bilo prvotno objavljeno.

Ivan Eder,
vodja Odbora za usposabljanje VK

MLADINSKA KOMISIJA

ZBOR MLADINSKIH ODSEKOV 2008

Na Zboru MO na Igu je bil za novega predsednika MK PZS izvoljen Uroš Kuzman (PD Velenje). V preteklem mandatu je bil član Upravnega odbora MK PZS ter podpredsednik MK PZS in vodja Vodniškega servisa Izidor MK PZS.

"Da sem kandidiral za predsednika, to pa ni bilo naključje, to je bila premišljena odločitev in nadaljevanje moje planinske poti," je nasmejano po šaljivi pripovedi, kako je bila njegova začetniška planinska pot posejana z naključji, dejal novi predsednik MK PZS, ki so si ga mladi dobro zapomnili že na lanskem Zboru MO, ko je predstavil pesem MK PZS 'Greva pod objem gora', katere avtor je. Tudi letos nam je predstavil novo 'Za sanje' (poje Alen Gostečnik, glasba in besedilo Uroš Kuzman, aranžma Andrej Hočevnar, harmonika Zmago Štih), vsem zbranim pa je zaigral tudi eno svojo avtorsko pesem, ter seveda navdušil - s sproščenostjo, humorjem in nalezljivim nasmehom.

Novi voljeni člani Upravnega odbora MK PZS so postali:

- Vesna Lenart (PD Ljubljana Matica),
- Rok Ušen (PD DObrovlje Braslovče),
- Nina Rman (PD Trebnje),
- Bojan Blažica (PD Ajdovščina),
- Jure Grudnik (PD Šoštanj),
- Goran Šehovič (PD Podpeč Preserje),
- Nuša Rožman (PD Brežice),
- Andrej Novak (PD Snežnik Ilirska Bistrica) in
- Nejc Kosednar (PD Velenje).

Pred samim Zborom MO so potekale tri okrogle mize (Prenova akcij Ciciban in Mladi planinec; Orientacija; Razpis MK PZS).

V uvodnem delu Zbora MO so prvi generaciji mladinskih voditeljev (izobraževanje l. 2007) podelili priznanja.

Podeljeni pa sta bili tudi dve najvišji priznanji MK PZS, priznanje Mladina in gore, prejemnika sta bila: Anton Progar (PD Novo mesto) in Mladinski odsek PD Gornja Radgona.

Veliko mladih se je udeležilo okroglih miz in samega Zbora MO, z gotovostjo lahko rečem, da tako polne, sproščene ter z veseljem in energijo prežete dvorane Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje na Igu že dolgo ni bilo.

Zdenka Mihelič

KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

R A Z P I S

Komisija za varstvo gorske narave PZS razpisuje VII. usposabljanje za pridobitev strokovnega naziva VARUH GORSKE NARAVE¹.

Tečaj bo potekal v mesecih april, maj in junij 2009 na treh različnih lokacijah - planinskih kočah in bo trajal 6 dni (1 vikend vsak mesec).

Usposabljanje je namenjeno planincem, članom PD, ki že vodijo odseke za varstvo narave v PD ali odbore za varstvo gorske narave MDO in tistim, ki bodo to opravljali v prihodnje ter drugim ljubiteljem narave, za katere se odločijo v posameznem PD.

Na tečaj se lahko prijavi kandidat, ki je član PD, je star najmanj 18 let in ima dokončano V. stopnjo splošne izobrazbe.

Že pridobljeni strokovni nazivi v okviru usposabljanja pri PZS (MPS, VPZS, markacist PZS itd.), ne izključujejo možnosti prijave. Predhodno pridobljena znanja (tečaj za gorske stražarje, planinska šola itd. ....) so zaželeni.

Strokovni naziv bo pridobil tisti udeleženec tečaja, ki bo prisoten na vseh predavanjih in pri praktičnem delu, najmanj pa pri 80 % števila ur, ki bo uspešno opravil pisni preizkus znanja - izpit in najkasneje 60 dni po pisnem izpitu oddal seminarsko nalogo, pozitivno ocenjeno s strani izbranega mentorja.

Kotizacija za tečajnika, ki ga bo na tečaj napotilo PD, je 90 €, za samoplačnike pa 180 €. Kotizacija mora biti nakazana na račun PZS 14 dni pred začetkom tečaja. Število udeležencev je omejeno na 20! (V primeru, da ne bomo pridobili pričakovanih sredstev iz razpisov, oz. jih bomo dobili več, se lahko prispevek za PD še zviša ali zniža!)

Prijave se zbirajo na predpisanem obrazcu, potrjenem s strani matičnega PD, najkasneje do **15. februarja 2009**, na KVG N PZS, Ljubljana, Dvoržakova ulica 9, g. Matjaž Šerkezi (tel. 01 434 56 86 ali 031 344 320, int. 686), pri katerem lahko dobite tudi predpisan obrazec - prijavnico. Obrazec je tudi na spletni strani KVG N: <http://kvgn.pzs.si/> pri gumbu »Razpisi«.

Ljubljana, 2. 12. 2008

Načelnica KVG N:
Rozalija Skobe

¹ Program je poleg KVIZ PZS, dne 31. 8. 2004 potrdil tudi Strokovni svet RS za šport.

ZBOR DELEGATOV KOMISIJE ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

Redni zbor delegatov Komisije za varstvo gorske narave (KVGn) je bil v petek, 21. novembra 2008 v lepi dvorani Krajinskega parka Radensko polje v Velikem Mlačevu pri Grosuplju. Udeležilo se ga je večina vodij odborov za varstvo gorske narave pri MDO-jih, veliko varuhov gorske narave in ljubiteljev narave. Zboru sta prisostvovala tudi podpredsednik PZS in varuh gorske narave Rudolf Skobe in generalni sekretar Danilo Sbrizaj, ki sta zbor pozdravila in zaželela uspešno delo. Zbor je potekal v prijetnem prijateljskem vzdušju, vodila pa ga je članica komisije in delegatka Ljuba Brank.

Poročilo o delu komisije v letu 2008, so udeleženci dobili v pisni obliki, predstavila pa ga je tudi načelnica. Delo je bilo obsežno in uspešno. Delegati so ga soglasno potrdili skupaj s finančnim načrtom.

Sledila je razprava, v kateri so bile izpostavljene nekatere težave na področju varstva narave v odsekih za varstvo narave v planinskih društvih, v odborih za varstvo gorske narave pri MDO-jih in sami komisiji za varstvo gorske narave.

- v PZS bi bilo potrebno pripraviti več vzgojne literature z naravovarstvenimi vsebinami, kajti naravovarstveno osveščanje in vzgoja planincev, zlasti mladih, je zelo pomembna,
- veliko PD še nima ustanovljenih odsekov za varstvo narave, zato je delo varuhov gorske narave v takih društvih težje,
- varuhi gorske narave v svojih planinskih društvih nimajo možnosti priti do Obvestil PZS, interneta pa nimajo, zato so premalo obveščeni o delu KVGn,
- za promocijo varuhov gorske narave je bilo narejeno veliko (predstavitve, zloženka). V letu 2009 želimo vključiti v to naravovarstveno usposabljanje morda več predsednikov PD, vodnikov PZS in oskrbnikov planinskih koč. Vsako PD bi moralo imeti zaradi vse večjih naravovarstvenih problemih več varuhov gorske narave, najmanj pa enega,

- kljub temu, da je KVGn vložila veliko naporov v sodelovanje z odbori za varstvo gorske narave pri MDO-jih, ji še vedno ni uspelo pritegniti k sodelovanju pri naravovarstvenih akcijah dveh odborov; v teh dveh pa tudi še nimajo nobenega varuha gorske narave
- varuhi gorske narave smo premalo aktivni pri pisanju člankov v Obvestila PZS in Planinski vestnik, čeprav opravimo veliko prostovoljnega naravovarstvenega dela v svojih PD in MDO-jih,
- velika rana za naravo so divje bližnjice. Kljub temu, da jih marljivi markacisti pa tudi varuhi gorske narave zapirajo z ovirami, so ovire ponekod odstranjene že v nekaj dneh,
- glede gorskemu okolju prijaznih planinskih koč, se bo potrebno več povezovati z gospodarsko komisijo,
- največja obremenitev za gorsko naravo je vožnja z motornimi vozili, zlasti štirikolesniki, ki se je s Pohorja in Smrekovca razširila na ostale hribe v Sloveniji, zato bo KVGn ob Mednarodnem dnevu gora, 11. decembru 2008, organizirala okroglo mizo povezano s to perečo temo.

V nadaljevanju so bile predstavljene glavne točke in področja delovanja KVGn v letu 2009.

Zavzemali se bomo za zmanjšanje aktivnosti, ki povzročajo uničevanje in ogrožanje naravnih in kulturnih vrednot v gorskem svetu. Prizadevali se bomo za zmanjšanje onesnaževanja voda, uničevanje rastlinstva in živalstva in za ohranjanje naravnih habitatov in vrst. Podpirali bomo uporabo ekoloških virov energije v planinskih kočah, učinkovite čistilne naprave, ukrepe za zmanjšanje količine odpadkov ter koč, ki bodo ohranile planinski značaj in bodo gorskemu okolju prijazne.

Spodbujali bomo naravovarstveno dejavnost znotraj vseh PD in MDO in jih opozarjali na javne razpise za sofinanciranje projektov promocije varstva okolja in urejanje prostora. Prav tako se bomo povezovali s komisijami UO PZS, katerih delo posega na področje varovanja narave. Tudi v letu 2009 bomo preko odborov za varstvo narave pri Meddruštvenih odborih in odsekih za varstvo narave v planinskih društvih izpeljali očiščevalne akcije na planin-

skih poteh in v okolici planinskih postojank ter akcijo »posvojimo drevo«. S komisijo za planinske poti bomo sodelovali pri vzdrževanju in ohranjanju botanično naravovarstvene planinske poti baronov Karla in Žige Zoisa na območju Kamniških Alp.

Ob Dnevu Zemlje in prvi obletnici otvoritve Zoisove poti bomo pripravili strokovno vodenje po poti za širšo planinsko javnost, posebej pa za mladino osnovnih in srednjih šol. Udeležencem bomo delili tudi zloženko za promocijo Zoisove poti. Pripravili bomo tudi predstavitev na naši spletni strani ter CD s fotografijami in teksti. Obiskovalce pa povabili, da bodo sami napisali vtise s poti, njihove prispevke bomo tudi objavili na spletni strani KVG N.

Še naprej bomo spremljali aktivnosti v zvezi s TNP, se vključili v razprave o zaščiti parka in razvoju ter upravljanju. Podpirali bomo tudi aktivnosti za dokončno oblikovanje in nastanek Regijskega parka Kamniško-Savinjske Alpe in spremljali izvajanje NATURE 2000. Podpirali bomo ustanavljanje novih zavarovanih območij, saj le-ta zagotavljajo pomembno oporo trajnostnemu regionalnemu razvoju in so zaščitniki biotske raznovrstnosti alpskega sveta in območij Nature 2000.

Še naprej si bomo prizadevali delovati tako, da bomo izpolnjevali pogoje za ohranitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave pri Svetu za varstvo okolja Republike Slovenije in ob tem pričakujemo, da bomo imeli zagotovljena vsaj minimalna finančna sredstva.

KVG N bo sodelovala na vseh večjih in pomembnejših domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih in posvetih na temo varstva narave v gorah, zlasti s komisijo za varstvo narave pri CAA. Na IX. Alpski konferenci so države podpisnice »Sporazuma o varstvu Alp - Alpske konvencije sprejele sklep, da se pristopi k pripravi protokola »Prebivalstvo in kultura«. Do sedaj je KVG N uspešno sodelovala s svojimi prispevki: Trajnostni razvoj v Alpah, Kakšen bo razvoj za življenje na območju Alp in Alpska konvencija - priložnost za planinske zveze. Ker bo Slovenija to leto predsedovala Alpski konvenci-

ji, bo to tudi za KVG N pomenilo še več aktivnosti in večje vključevanje na tem področju.

Člani KVG N bomo sodelovali na vseh rednih letnih srečanjih gorskih stražarjev pri odborih za varstvo gorske narave v MDO-jih, kamor bomo povabljeni.

Pripravili bomo usklajevalni seminar za inštruktorje za varstvo narave in tako uskladili in poenotili izobraževanja s področja varstva narave pri vseh programih usposabljanja PZS.

V aprilu, maju in juniju načrtujemo izvedbo že VII. tečaja za varuhe gorske narave za 20 udeležencev. Usposobili bomo planince predvsem iz tistih PD, kjer načelniki odsekov za varstvo narave še nimajo ustrezne usposobljenosti in iz PD, ki odsekov za varstvo narave sploh nimajo.

Mednarodni dan gora bomo svečano obeležili z okroglo mizo na eno izmed aktualnih tem, ki v zadnjem času močno vplivajo na onesnaženje gorske narave in posledicami nekaterih modernih adrenalinskih športov.

Svečano, predvsem pa z različnimi naravovarstvenimi akcijami, bomo obeležili tudi ostale okoljske dneve: Mednarodni dan voda, dan Zemlje, biotske raznovrstnosti in evropski dan parkov., kar postaja že stalnica KVG N.

Zavzemali se bomo za razvijanje trajnostne strategije za obvladovanje vedno večjih podnebnih sprememb, kajti segrevanje ozračja v Alpah je še posebej opazno.

Za celovitost projekta VARUH GORSKE NARAVE načrtujemo tudi pripravo in izdelavo značk VGN, če bomo za to pridobili sponzorska sredstva.

Vključili se bomo v projekte za umirjanja in omejevanja prometa v gorskem okolju.

Program dela KVG N za leto 2009 so delegati zbora po predstavitvi načelnice soglasno potrdili. Tudi tega so prejeli v pisni obliki.

Zbor je z zanimivim predavanjem zaključila direktorica parka Radensko polje - v ustanavljanju in članica KVG N mag. Tina Mikuš.

Rozalija Skobe, načelnica KVG N UO PZS

OKROGLA MIZA OB MEDNARODNEM DNEVU GORA 2008

Ob Mednarodnem dnevu gora, 11. decembru, je Komisija za varstvo gorske narave UO PZS pripravila okroglo mizo z naslovom Neurejen motorni promet v naravnem okolju. Poleg predstavnikov PZS se jo je udeležilo veliko gostov iz Ministrstva za okolje in prostor, Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda RS za gozdove, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, TNP-ja, predstavniki kar treh inšpekcijskih služb, policije, Lovske zveze Slovenije in še več drugih, ki jih ta problematika zadeva; skupaj kar 34 udeležencev. Po uvodnem delu načelnice KVGN Rozalije Skobe in pozdravu predsednika PZS mag. Franca Ekarja, je moderatorka okrogle mize mag. Tina Mikuš - vodja Krajinskega parka Radensko polje in članica KVGN PZS, ob posnetkih varuha gorske narave PZS Darka Lorenčiča, predstavila problematiko vožnje v naravnem okolju (obstoječa zakonodaja, izhodišča o pristojnostih naravovarstvenih nadzornikov, vloga ozaveščanja - varuhi gorske narave pri PZS, prikaz žarišč). Nadaljeval je vodja sektorja za politiko ohranjanja narave MOP, Janez Kastelic z opisom problematike vožnje v naravnem okolju - stališče MOP-a, s predstavitvijo vzrokov za spremembo obstoječe Uredbe o prepovedi vožnje v naravnem okolju in kompleksnosti priprave nove.

Sledila je široka razprava, v katero se je med drugimi vključil tudi zastopnik prodajalcev teh t.i. problematičnih motornih vozil, predstavnik ljubiteljev motornih sani, kot tudi predstavnik žičničarjev, v povezavi z gorskimi kolesarji

»spustaši«. Sodelujoči so izrazili številna mnenja in predlagali načine reševanja problematike s stališča svoje stroke. Skupna ugotovitev je bila, da problematika narašča, finančni interesi so močni, da je potrebno ustrezno urediti zakonodajo in povečati kazni, tudi nadzor je prešibek, na splošno se premalo spoštuje red. Narediti je potrebno več na področju izobraževanja in vedenja o naravnih vrednotah. Ogrožena so tudi območja Nature 2000. Povečati je potrebno pristojnosti naravovarstvenih nadzornikov.

Na zaključku so bile strnjene naslednje ugotovitve:

- pomembno je ozaveščanje, tako ponudnikov, kot uporabnikov, ob okrepljeni podpori medijev, upoštevajoč tudi specifičnost posameznih letnih časov,
- nujno je noveliranje predpisov s tega področja, ob polnem sodelovanju različnih resorjev, tako pri pripravi predpisov, kot pri nadzoru,
- z vključitvijo vseh panožnih zvez je potrebno ugotoviti, kaj želimo na področju športa »početi« v t.i. naravnem »vadblišču« in o tem nato doseči družbeni konsenz,
- povečati je potrebno nadzor in povečati pooblastila nadzornikov,
- jasno je potrebno opredeliti območja, kjer bodo določene aktivnosti dovoljene oz. zagotoviti poligone za nekatere adrenalinske motorne športe,
- nujno je potrebno uvesti registracijo vseh vozil, ki se v kakršnikoli obliki pojavljajo v naravnem okolju, zaradi lažjega nadzora, odgovornost za uporabo pa mora prevzeti lastnik vozila

Vsi pa so bili mnenja, da se mora do uveljavitve boljših zakonskih rešitev upoštevati dosedanja Uredba o prepovedi vožnje v naravnem okolju. Vsi skupaj se moramo bolj potruditi,

zlasti pri osveščanju in izobraževanju ljudi o varovanju in ohranjanju narave.

Načelnica KVG
Rozalija Skobe

KOMISIJA ZA ALPINIZEM

ZBOR NAČELNIKOV - DECEMBER 2008

4. decembra 2008 je v kranjski mestni občini potekal volilni zbor načelnikov Komisije za alpinizem. Zbora se je udeležilo 24 načelnikov od 39 registriranih alpinističnih odsekov.

Zbor je potekal po naslednjem dnevnem redu:

1. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisničarja in overitelja zapisnika ter verifikacijske komisije
2. Sprejem predlaganega dnevnega reda
3. Pregled realizacije sklepov zadnjega zbora načelnikov
4. Poročilo o delu v letu 2008
5. Finančno poročilo za leto 2008
6. Plan dela za 2009
7. Finančni plan za 2009
8. Skupno poročilo KA v obdobju od 2005 do 2008
9. Volitve načelnika in članov Komisije za alpinizem
10. Razno

Sprejetje poročil in planov je potekalo po ustaljenem redu. Zataknilo pa se je pri volitvah, saj so se na razpis za člane KA prijavili samo štirje. Kandidata za načelnika ni bilo. Da bi kdorkoli prevzel vlogo načelnika se bivši člani KA niso strinjali. Razlog je v tem, da načelnik mora biti oseba, ki v slovenskem alpinističnem prostoru nekaj pomeni, kar pa v tem trenutku ni veliko alpinistov. Pokazalo se je tudi, da takšna oblika delovanja komisije, kjer

je poleg načelnika še do devet članov ni konstruktivna in je zastarela. Časa za sestankovanja in neplodne debate ni, v pošteev pridejo samo dejanja.

Tako je KA na včerajšnjih volitvah naredila korak naprej in izvolila vodstvo KA, ki bo stvar »zapeljalo« v to smer. Brez nepotrebnih dodatnih podkomisij in članov, kar se je v dosedanjem delu KA izkazalo za dobro in edino konstruktivno.

Zbor načelnikov je izvolil za načelnika KA Andreja Štremflja. Za vrhunski alpinizem bo skrbel še naprej Peter Mežnar, Tomo Česen je prevzel vzgojo in izobraževanje, ker Matjaž Šerkezi zaradi zaposlitve na PZS te funkcije ne more več opravljati. Branko Ivanek pa za tekmovalno ledno plezanje.

Zaradi uradnega razpisa in zadostitvi formalnosti je KA morala dati na glasovanje še prijavljene kandidate za člane KA. Tukaj je potrebno poudariti, da garnitura kandidatov ni bila popolna in bi v primeru razrešitve KA bilo stanje brezvladja, kar je za slovenski alpinizem lahko pogubno. Zbor je tako dodatno potrdil še Roka Dečmana (AO Celje - Matica), Mateja Kladnika (AO Kamnik) in Alena Marinoviča (Šaleški AO Velenje). Aleš Koželj (AO Kamnik) ni bil potrjen s strani zbora. Ker so omenjeni trije fantje pokazali interes za delo v KA jih bo sedanje vodstvo uporabilo predvsem za operativna dela.

Pred KA je ogromno dela. Kot prvo je potrebno pripraviti in sprejeti poslovnik in nov pravilnik KA. Dvigniti nivo znanja pri izpitih za alpinisti-

čne inštruktorje in nekaj »lepotnih« popravkov pri alpinistih.

Na alpinističnih kolektivih, predvsem naloga načelnikov odsekov je, da spodbujajo člane k registraciji, saj bomo zaradi upadanja lahko članstva izpadli iz sistema financiranja tako MŠŠ kot Fundacije za šport.

Druga naloga je informiranost članov odsekov. Komisija je poskrbela za vse moderne poti obveščanja od RSS do novičarske liste in elektronske pošte, katera lahko ob objavi vsakemu

»prileti« v elektronski nabiralnik. Na načelnikih in alpinistih je, da poskrbijo za to.

»Ne spat in se zbuditi samo takrat, ko ste »lačni«, saj bo v nasprotnem primeru »matica« z medom odšla. In potem se bo vsem kolcalo, tako kot se nam za Alpinističnimi razgledi. Samo »tega« ne bo mogoče digitalizirati in bodo šli tudi tisti vrtilčki, katere sedaj okopavate samo zase.

Matjaž Šerkezi

IZ PLANINSKE ZALOŽBE

Bliža se čas veselega pričakovanja. Pozornost do najbližjih lepo izrazimo tudi s knjižnim darilom, zato Vam Planinska založba PZS sporoča, da imate pri nakupu naslednjih leposlovnih knjig **40% popust** (velja do razprodaje zalog):

Posušeni rožmarin

Človek, gora, poezija

Ama Dablam - Odsanjane sanje

Gremo skupaj v hribe

Valentin Stanič, prvi alpinist v Vzhodnih Alpah

Zorko Jelinčič - Nad prezrtjem in mitom

Moje gore

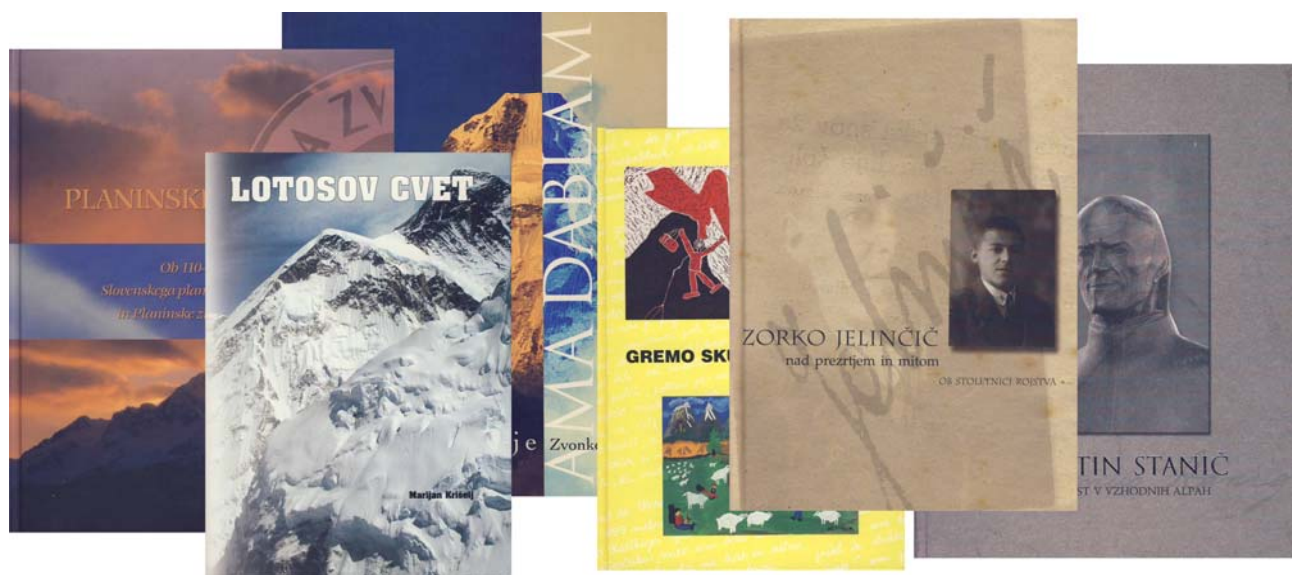
Planinski zbornik ob 110-letnici SPD/PZS

Lotosov cvet

Knjige lahko naročite na sedežu PZS, Dvoržakova 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana, po tel. 01 / 434 56 84, fax 01 / 434 56 91, po e-mailu: planinska.zalozba@pzs.si, lahko pa tudi preko spletnih strani: www.pzs.si.

PLANINSKA ZALOŽBA PZS

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE VABIJO

AKCIJE V DECEMBRU 2008:

Več na www.pzs.si

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
16.12.08	Razstava slik Vršič 2008	PD Pošte in Telekomu Ljubljana	
18.12.08	Tradicionalno srečanje seniorjev ob koncu leta	PD Pošte in Telekomu Ljubljana	
19.12.08	Od Lijaka do Vitovelj	PD Pošte in Telekomu Ljubljana	Ruža Tekavec 041/ 536 788
20.12.08	16. nočni pohod čez goro k očetu	PD Ravne na Koroškem	Jožef Žunec 02/ 822 23 29
20.12.08	23. božično - novoletni pohod na Goro Oljko	PD Polzela	Berni Palir 041/ 813 909
20.12.08	Nočni pohod na Cirknik	PD Brežice	Tine Vimpolšek 031/ 332 577 martin_vimpolsek@t-2.net
20.12.08	Nočni pohod s svetilkami na Celjsko kočo - »Gruzijski čaj«	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031/ 383 591
20.12.08	30. zimski spominski pohod na Javornik	PD Javornik - Črni vrh nad Idrijo	
20.12.08	Sveta Trojica	PD Viharnik	Borut Vukovič 031/ 805 686
20.12.08	Pohod po Mustrovi poti	PD Cirkulane	
20.12.08	Javornik (1240 m), razglednik nad Črnim vrhom	PD Ljubljana - Matica	Stane Soklič / 041 615 064
21.12.08	Zaključek akcije 100 vzponov na Kamenjek	PD Tržič	Erna Anderle 040/ 168 925
24.12.08	Božični pohod Pečovnikova kočica - Svetina	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031/ 383 591
24.12.08	Božični večer na Golakih	PD Ajdovščina	Vladimir Lemut 041/ 275 542
25.12.08	Nočni pohod na Čreto	PD Vransko	Milan Kozole 041/ 857 597
25.12.08	Ponoči na Šmarno goro	PD Pošte in Telekomu Ljubljana	Ruža Tekavec 041 536 788
26.12.08	14. zimski vzpon na Stolpnik	PD Slovenske Konjice	Franc Vahter 041/ 751 966
26.12.08	Pohod na Veliko Kozje	PD Radeče	Irena Kampuš 041/ 626 136
26.12.08	Štefanov pohod	PD Cirkulane	
26.12.08	Pohod ob Dnevu samostojnosti na Stolpnik	PD Vojnik	Mirko Blazinšek 041/ 685 635
31.12.08	Novoletni pohod in silvestrovanje na prostem - Terme Olimlje	PD Atomske topli- ce - Podčetrtek	Ivan Šalamon 041/ 794 104
31.12.08	Pohod z baklami na Kamenško	PD Lisca, PS Krmelj	Silva Dobnik 07/ 818 57 02
31.12.08	Silvestrski pohod k Sv. Ani (920 m)	PD Ribnica	Stane Babič, 041/ 415 308
vsak torek v letu	Športno rekreacijsko plezanje na umetni steni	PD Grmada Celje	Robi Koritnik 031/ 353 373

AKCIJE V JANUARJU 2009:

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
1.1.09	Novoletno srečanje na Kališču	PD Kranj	PD 04/ 236 78 50
1.1.09	Novoletni pohod na Bukovico	PD Žalec	Dušan Šip 031/ 320 242
1.1.09	Pohod na Snežnik iz Loške doline	PD Snežnik v Loški dolini	Janez Koren 041/ 337 638
1.1.09	Koledovanje	PD Bajtar Velika planina	Boris Pohlin 041/ 577 625
1.1.09	Novoletni pohod na Babo	PD Laško	Cveto Brod 031/ 376 389
1.1.09	Novoletni pohod na Lisca	PD Lisca	Darinka Avguštin 041/ 481 697, pdlisca@siol.net
2.1.09	17. novoletni vzpon na Trdinov vrh, iz Gabrja	PD Novo mesto	Jože Perše 041/ 693 195
2.1.09	Sveti Lovrenc nad Polhovim Gradcem	PD Viharnik	Grega Rihar 041 211 693
2.1.09	Tradicionalni novoletni pohod na Trdinov vrh, z Jugorja	PD Metlika	Jože Jenič 040/ 150 249
2.1.09	Mačkov pohod na Mirno goro	PD Črnomelj	Peter Dichelberger 031/ 638 912
2.1.09	Ptujska kulturna pot Ptuj-Mestni vrh- Drstelja	PD Ptuj	Vika Dabič 031/ 369 105, Janez Vertič 040/ 290 739
2.1.09	Novoletni pohod Ormož-Lešniški vrh- Litmerk-Ormož	PD Maks Meško Ormož	Marijan Kukovec 041/ 698 741
2.1.09	Zimovanje za osnovnošolce in srednješolce	PD Maks Meško Ormož	Štefka Borak 041/ 956 240
2.1.09	11. novoletni pohod (Savinjski most- Kasaze- Griček- Hom- Brnica)	PD Liboje	Franc Čretnik 03/ 71 40 453
2.1.09	20. novoletni pohod na Dobrovlje	PD Dobrovlje - Braslovče	Jože Marovt 041/ 570 151
2.1.09	Špička	PD Cerknica	Slavko Kržič 01/ 70 56 194
2.1.09	10. novoletni pohod na Blegoš	PD Gorenja vas	Franci Fortuna 041/ 451 684
2.1.09	11. novoletni rekreativni pohod na Bevkov vrh	PD Sovodenj	Simon Bajt 031/ 204 048
2.1.09	Novoletni pohod na Košenjak	PD Dravograd	Jožica Heber 040/ 296 140
2.1.09	27. novoletni pohod na Kum	PD Kum	Milan Žnidaršič 041/ 668 472
2.1.09	Trdinov vrh	PD Pošte in Telekomu Ljubljana	Ruža Tekavec 041 536 788
3.1.09	Nočni pohod na Čaven	PD Ajdovščina	041/ 759 773
3.1.09	3. pohod po poti slovenskega tolarja na Veliki vrh nad Osredkom		Tone Jesenko 051/ 323 335, tone.jesenko@siol.net
4.1.09	Pohod po obronkih Celja	PD Grmada Celje	Alenka Mirnik 041/ 623 413

4.1.09	18. pohod na Govško Brdo	PD Laško	Tone Štrban 031/ 218 640
4.1.09	Novoletno srečanje posavskih planincev na Bohorju	PD Bohor Senovo	Tone Petrovič 031/ 866 831
9.1.09	Nočni pohod Vojnik - Kunigunda	PD Vojnik	Mirko Blazinšek 041/ 685 635
9.1.09	Nočni pohod na Polhograjsko Grmado	PD Blagajana - Polhov Gradec	Stane Dvanajščak 01/ 36 45 286, 041/ 514 397
9.1.09	Zimski tečaj gorništvu, Vršič	PD Ljubljana - Matica	pisarna PD 01/ 23 22 645, www. planinskodrustvo-ljmatica.si
9.1.09	Nočni pohod Vojnik-Šentjungert	PD Vojnik	Mirko Blazinšek 041/ 685 635
10-11.1.09	30. spominski pohod "Po poti Cankarjevega bataljona" s Pasje Ravni v Dražgoše	PD Škofja Loka	PD 04/ 512 06 67 Iris Todorovič 041/ 679 121 Jože Stanonik 041/ 595 005
10.1.09	Poldanovec	PD Viharnik	Grega Rihar 041/ 211 693
10.1.09	Poklon spominu Pohorskega bataljona	PD Grmada Celje	Robi Podkoritnik 031/ 353 373
10.1.09	10. rekreativni zimski pohod Železniki- Ratitovec- Dražgoše	PD za Selško dolino Železniki	Alojz Lotrič 031/ 613 426
10.1.09	5. pohod po Trstenjakovi poti	PD Gornja Radgona	Tonček Mlinarič 041/ 340 516
10.1.09	Državno tekmovanje "Mladina in gore"	PD Podnanos	
10.1.09	Pohod po poteh Pohorskega bataljona (Rogla- Pesek- Osankarica- Kot- Zreče)	PD Zreče	
11.1.09	Po stezah partizanske Jelovice	PD Nova Gorica	PD 05/ 302 30 30 planinskod.novagorica@siol.net
11.1.09	Zimski pohod na Grmado	PD Videm	041/ 357 018, http://pdvidemkrsko.si

VABILO NA POHOD

Planinsko društvo Škofja Loka vabi planince na 30. spominski pohod »Po poti Cankarjevega bataljona« s Pasje ravni v Dražgoše 10. in 11. januarja 2009.

Pohod je spominski, ob obletnici legendarne dražgoške bitke. Poteka od kmetije pri Koširju na Pasji ravni (tel. 01 364 51 16) v smeri Zminec, v Breznico pod Lubnikom (počitek, čaj), v Praprotno, Zabrekve (počitek, čaj) in Dražgoše.

Pohod poteka v strnjeni koloni, ponoči in običajno pri nizkih temperaturah. Priporočamo topla oblačila, dobro obutev in obvezno čelno svetilko.

Pohod traja 10 - 12 ur, zato je primeren le za planince z dobro kondicijo. Organizator poskrbi na poti za tople napitke, v Dražgošah pa za toplo malico.

Vsi pohodniki se na startu evidentirajo, prijavnina je 8 €. Za prvi pohod dobi vsak izkaznico, ob potrditvi pohoda v Dražgošah pa bronasto značko. Za tretji pohod srebrno, peti zlato značko, za deseti plaketo in dvajseti posebno priznanje.

Iz Škofje Loke pelje ob 20. uri poseben avtobus na Visoko.

Pohod spremljajo planinski vodniki, člani odbora in GRS.

Za povratek iz vasi Rudno pod Dražgošami do Škofje Loke zagotovi organizator dražgoških prireditelj poseben prevoz.

Vsem pohodnikom priporočamo, da se udeležijo spominske slovesnosti pri spomeniku ob 12. uri. Slavnostni govornik bo Pavel Gantar, predsednik skupščine Slovenije.

Predsednik odbora
Iris Todorovič

V GORE VABLJENI TUDI POZIMI

Tudi v pozni jeseni in pozimi so planinski sprehodi še kako prijetni!

Vabimo vas, da jih združite z obiskom katere od naših koč, kjer vas čakajo prijetni ljudje in odlična postrežba.

Vsako soboto in nedeljo, pa tudi v prazničnih dneh, vas z veseljem pričakujejo:

- v Koči na Zelenici: RTC Zelenica - Janez Šmid (tel.: 031 321 676); zaradi novogradnje je obseg ponudbe prilagojen okoliščinam.

- v Koči na Dobrči: Jana in Milan Jančič (tel.: 041 913 425, 041 848 718);

- v Planinskem domu pod Storžičem: Marko Markič z družino (tel.: 051 871 642);

- v Planinskem domu na Kofcah: Peter Vogeltnik z družino (tel.: 041 234 638).

Naj vas ne ustavijo niti veter, sneg in mraz, saj se boste pogreli ob toplih pečeh! In če ne boste imeli malice v nahrbtniku, lahko izbirate v pestri in predvsem okusni ponudbi.

Se vidimo!

NOVOLETNO VOŠČILO PD TRŽIČ

Srečno naj bo novo leto,
Radostno in brez težav.
Enkrat vsak naj oživi,
Če ga tudi kaj skrbi,
Naj od zdravja in veselja,
Od ljubezni prekipi!

IN VARNO V LETU 2009!

PD Tržič
Erna Anderle

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE POROČAJO

ODPRT JE PLANINSKI DOM PLANINSKEGA DRUŠTVA VOJNIK - KOČA PRI TOMAŽU (444m)

Vsoboto, 25. oktobra je Planinsko društvo Vojnik svečano predalo namenu dom, ki je bil zgrajen s prostovoljnim delom, kar je predsednik društva, Mirko Blazinšek, v uvodnem govoru tudi poudaril:

» ...pripravljenosti pomagati, pripravljenost sodelovati, usklajevati in .. prispevati po lastnih možnostih:

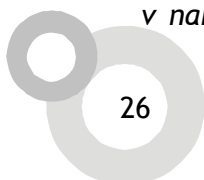
- nekdo dobro besedo, dobro misel, spo-
dbudo
- nekdo material, finančni prispevek
- nekdo pohvalo

- ali pa ure prostovoljnega dela.

A vsak v prepričanju, da zmoremo, da skupaj zmoremo več kot smo smeli in upali razmišljati.

In danes je veliki dan! Za nas, PD Vojnik, za Občino Vojnik, občane in vse, ki se nam boste pridružili, ne samo danes, ob tej svečani pridelitvi, pač pa tudi v prihodnji dneh, mesecih, letih,... kjer bomo z lepimi spomini ohranjali to, na kar bomo ponosni, ponosni planinci, pohodniki, občani, ljubitelji gora in narave.

Pa vendar z veliko odgovornostjo in spoštovanjem do narave, dediščine in naših potomcev. Njim bomo zapustili, kar smo s skupnimi interesi ustvarjali, negovali in vrednotili; njim, ki bodo nekoč pritrdili: Bili so drzni, upali so si v naročju narave in miselnostjo za trajnostni

razvoj. Bili so zagnani in polni delovnega duha.«

Ob slovesnosti so nastopili: folklorna skupina Vrtca Mavrica Vojnik, Godba Na pihala iz Nove Cerkve, Štajerski rogisti, In spiritu, Fantje iz Arclina in ansambel Vigred. Dom je blagoslovil in z lepimi besedami pospremil domači župnik

g. Anton Perger. Mnogo je bilo želja in čestitk, med njimi tudi g.Kodre Jožeta in Župana, Benedikta Podergajsa.

Naj se izpolni - za dobro poslanstva društva!

Zvonka Grum, PD Vojnik

NOVEMBRSKA SEJA ČLANOV KOROŠKEGA MDO

Na Martinovo so se sestali člani Meddruštvenega odbora PZS za Koroško na svoji redni seji. Bila je dobro obiskana, saj so se je udeležili vsi člani, poleg tega pa je bil na seji prisoten še podpredsednik PZS Uroš Vido- vič.

Najprej so obravnavali predlog donacije planinskim društvom za vseslovenski planinski muzej in predlog članarine za prihodnje leto. Večina članov je sicer soglašala s predlogom, da priporočimo planinskim društvom zbiranje donatorskih sredstev po predlagani pogodbi v višini 3 Eur v obdobju naslednjih 3 let (vsako leto po 1 Eur na člana), vendar je bilo tudi nekaj pomislekov in dodatnih predlogov. Tako sta predstavnika PD Mislinja in Slovenj Gradec opozorila na itak slab gmotni položaj društev, ki bi se ob tem prispevku še bistveno poslabšal. Pri povišanju članarine za prihodnje leto za B člane, ki jih je tudi največ v društvih, za 2 Eur-a (za več kot 10 % torej), pa je vprašanje, če so člani ob takšnem povišanju pripravljeni prispevati še po 1 Eur za sofinanciranje planinskega muzeja. . Upravni odbor PD Mislinja je že sprejel sklep, da bodo prispevali iz povišane članarine 0,5 Eur-a, če bo to storila tudi Planinska zveza Slovenije, saj se tudi za njih za enak znesek povišuje delež, ki jim ga

bodo odvajala planinska društva iz zbrane članarine.

Na novo imenovani načelnik PO MO Anže Boh

V nadaljevanju se je predstavnik PD Mežica g. Blatnik Vili predstavil problematiko glede zavrženega zahtevka PZS, ki so ga vložili za sofinanciranje zimskega tabora za mlade planince. Izrazil je ogorčenje glede na to, da se postopek odobravanja teh sredstev vodi povsem po »domače«, da se pri tem ne upoštevajo vsaj osnovna načela ZUP-a glede možnosti pridobivanja sredstev in vlaganja pritožb. Prav tako je povedal, da je prejel odgovor s strani PZS, s katerim so njihovo planinsko društvo obvestili o zavrnitvi zahtevka, brez kakršnega

koli podpisa z datumom celo iz leta 2006, čep-rav je šlo za razpis v letošnjem letu, prav tako pa je pričakoval, da bo na koncu obvestila naveden pravni pouk glede možnosti ugovora, vendar tega sploh ni bilo. Tudi iz zapisnika UO Planinske zveze Slovenije, kjer so obravnavali njihovo pritožbo, ni razvidno za katera društva so bili zahtevki zavrtni in kakšni so bili konkretni razlogi za zavrnitev pri posameznih društvih. Iz njegovih besed je bilo razbrati, da je ob takšnih postopkih izgubil zaupanje v našo planinsko organizacijo in ima občutek, da se za takšne razpise fundacije delijo v ozkem krogu posameznikov na vrhu PZS. Na koncu razprave so člani MDO-ja sprejeli sklep, da zahtevajo pri PZS, da se vsi postopki, po katerih se društvom dodeljujejo sredstva na podlagi fundacij, odslej vodijo vsaj po osnovnih načelih ZUP-a.

Seja je bila v sejni sobi hotela VABO v Slovenj Gradcu

Meddruštveni odbor je obravnaval tudi predlog za organizacijo dneva Koroških planincev, ki bo

prihodnje leto 4. julija na Košenjaku v organizaciji PD Dravograd. Ob tem so analizirali tudi izvedbo letošnjega področnega srečanja planincev na Peci. Večina je pohvalila letošnja prizadevanja in delo tistih, ki so v pripravah sodelovali in menili, da je potrebno vse dobre izkušnje iz letošnjega leta upoštevati tudi pri izvedbi tega srečanja v prihodnjem letu. Še posebej pohvalno so se člani izrekli o dobro pripravljenem zborniku, ki je predstavil tudi zgodovino planinstva na tem obrobem delu Slovenije in je bil zaradi udeležencev srečanja iz sosednje Avstrije deloma napisan tudi v nemščini. Vsa sredstva za izvedbo te prireditve je PD Mežica kot organizator pridobil od sponzorjev, tako da so bili vsi izdatki tudi v celoti pokriti iz tako pridobljenih virov.

Na seji so imenovali tudi novega načelnika področnega mladinskega odseka. To je Anže Boh iz PD Vuzenica, ki je bil tokrat tudi na seji prisoten. Predsednik Horjak, ki je vodil sejo, se mu je zahvalil za pripravljenost, da prevzame to pomembno funkcijo in mu zaželel čim več uspeha pri njegovem delu.

Ob koncu so na predlog podpredsednika PZS g. Vidoviča spregovorili tudi o polemiki, ki je nastala v zvezi z uporabo izrazov »gornik in gornišstvo« znotraj naše planinske organizacije. Člani so imeli dokaj različne poglede na to problematiko, vsekakor pa so vsi izrazili zaskrbljenost, ker se s takšnimi polemikami po nepotrebem ustvarja delitev in neenotnost med člani planinske zveze.

Mirko Tovšak

SREČANJE KOROŠKIH PLANINSKIH VODNIKOV V RIBNICI NA POHORJU

V okviru Meddruštvenega odbora PZS za Koroško deluje tudi odsek planinskih vodnikov, ki ga v zadnjih letih vodi planinska vodnica iz PD Slovenj Gradec **Andreja Barl**. Odkar je Andreja prevzela funkcijo področnega načelnika, je delo vodnikov še bolj zaživelo. Več je skupnih sestankov in srečanj, Andreja skrbi za redno usposabljanje vodniških kadrov, dve leti zapored pa ob koncu leta izdajajo tudi zbornik, kjer so objavljeni vsi

organizirani planinski pohodi društev, ki delujejo v koroški regiji.

Letošnje, sedaj že tradicionalno srečanje vodnikov, je bilo v Ribnici na Pohorju. Na prireditve je prišlo več kot 60 vodnikov (na Koroškem je uradno registriranih 94 planinskih vodnikov). V prijetnem gostišču so udeleženci preživeli lep družaben večer. V uvodnem delu je **Tone Cepec**, vodnik iz PD Ožbalt-Kaplja predstavil treking okrog Anapurn v Nepal, nato pa so letos prvič podelili tudi posebno priznanje vodniku, ki ima najdaljši staž v svoji vodniški karieri. To priznanje je dobil **Ferdo Igert** iz PD Ravne, saj že 28 let nesebično opravlja delo planinskega vodnika. Prireditve so se udeležili

tudi številni gosti, med njimi županja občine Ribnica na Pohorju ga. **Marija Sgerm**, predstavnik reševalcev iz Prevalj in Maribora, načelnik vodniške komisije iz Planinske zveze Slovenije **Boris Madon**, predsednik podkomisije za izobraževanje **Ivan Eder** ter načelnik OVO Savinjske doline **Jure Drev**.

Andreji so izrekli priznanje za njeno požrtvalno delo tudi nekateri drugi udeleženci, med njimi **Ivan Cigale**, ki je pred njo opravljal fun-

kcijo načelnika planinskih vodnikov za Koroško. Na koncu Andreji zaželimo le še, da bi tako uspešno in vneto tudi v bodoče opravljala svoje delo, vsem koroškim vodnikom pa, da bi tudi v letu 2009 izvedli čim več varnih in dobro pripravljenih skupinskih pohodov v gore.

Mirko Tovšak

OTVORITEV NOVE PLANINSKE POTI SEŽANA - TRST

V sklopu projekta čezmejnih povezav Interreg III A 2000/2007 Italija - Slovenija, so v nedeljo, 9. novembra 2008 pripravili otvoritveni planinski pohod od Sežane do Trsta. Na zbornem mestu v vasi Orlek se je ob osmi uri zjutraj zbralo okrog sto pohodnikov, članov Slovenskega planinskega društva Trst, PD Sežana in s SPD Trst pobratenega planinskega društva Integral iz Ljubljane. Po pozdravnem nagovoru predsednice SPD Trst **Marinke Pertot** in predsednika MDO Primorsko - Notranjskih PD in vodje markacijskega oddelka PD Sežana **Albina Žnidarčiča**, so se podali na šesturni pohod. Trasa nove planinske poti, ki so jo zmarkirali markacisti PD Sežana in SPD Trst se prične na stari »cesarski« cesti Sežana - Bazovica in nadaljuje skozi vas Orlek ter čez nekdanjo mejo in mimo mnogih znamenitosti, ter skozi številne slovenske vasi nad Trstom prav do morja. Med potjo so bili udeleženci s strani ga. **Marinke Pertot** deležni številnih razlag in pojasnil, tako z zgodovinske, etnološke kot tudi naravoslovne plati. Na domačiji enega izmed markacistov SPD Trst v vasi Cjaki so bili

deležni toplega sprejema, prigrizka in kozarčka domačega vina. Med potjo so se planincem pridružili tudi mlajši pohodniki in njihovi starši. Planinski pohod po poti, ki so jo člani SPD Trst poimenovali po nekdanji dolgoletni predsednici tega društva **Sonji Mašera**, so zaključili v Barkovljah, večer pa so gostitelji popestrili z nastopom harmonikarjev, srečolovom in večerjo.

Albin Žnidarčič

YUSHAN (MT. JADE) - 3952 M

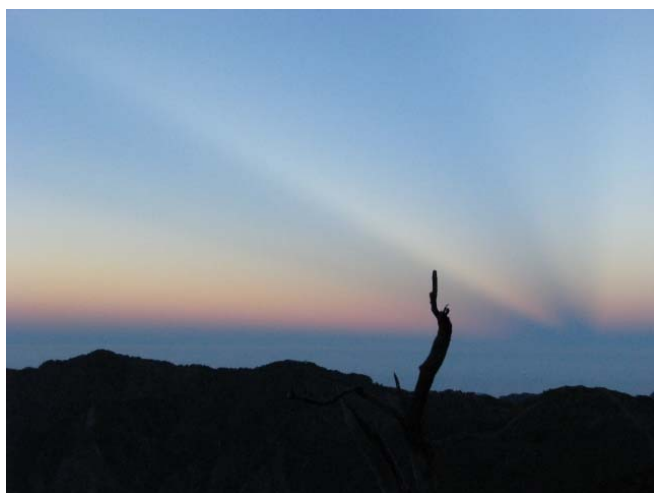
TAIWAN

TAIPEI 101 - NAJVIŠJI NA SVETU, 508 M

YEHLIU GEOPARK

V RANEM JUTRU PROTI VRHU

NAJVIŠJI VRH TAIWANA

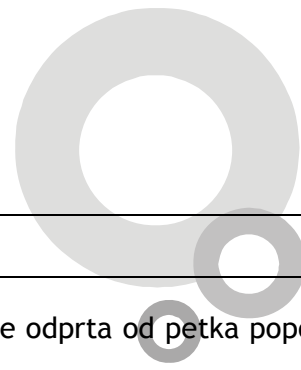

TU SVA BILA...

DANAYINGU RIVER

POTOVALA SVA: Rado UREVC in Aljoša HORVAT

OSTALO

Planinsko društvo Idrija išče oskrbniški par za kočo na Hlevišah, ki je odprta od petka popoldne, do nedelje zvečer in ob praznikih.

Za dodatne informacije lahko pokličete na številko 041 415 001.

Predsednik PD Idrija
Zoran More

Erjavčeva koča na Vršiču je zaradi nevarnosti snežnih plazov ZAPRTA.

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

generalni sekretar:

Telefon:

FAX:

E-pošta:

E-naslov PZS:

Spletna stran PZS:

Danilo M. SBRIZAJ

01/43-45-682

01/43-45-691

generalni.sekretar@pzs.si

planinska-zveza@pzs.si

<http://www.pzs.si>

TELEFONSKE ŠTEVILKE STROKOVNE SLUŽBE PZS:

Tajništvo	43-45-680	Računovodja PZS	43-45-692
GK, KPP	43-45-682	Računovodstvo, PV	43-45-687
Planinska založba	43-45-684	Blagajna, KGP	43-45-688
MK, VK, KUP	43-45-689	KA, KOTG, KŠP, KVG N	43-45-686
Koledar, Obvestila PZS	43-45-690		

URADNE URE:

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

ponedeljek od 8. do 14. ure

sreda od 8. do 15. ure

petek od 8. do 14. ure

PLANINSKA ZALOŽBA:

ponedeljek od 8. do 17. ure

sreda od 8. do 15. ure

petek od 8. do 14. ure

ODMOR ZA MALICO: od 10.30 do 11.00 ure.

Torek in četrtek sta namenjena predvsem strokovnemu delu, ki ga morajo opraviti delavci strokovne službe v določenih rokih. Prosimo, da navedeno upoštevate!

OBVESTILA PZS izhajajo enkrat mesečno.

IZDAJATELJ: PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana
UREDNIŠKI ODBOR: Tone ŠKARJA (odgovorni urednik), Hedvika PETKOVŠEK (tehnična urednica) ter člani: Jože MELANŠEK, Emil PEVEC in Vesna LENART
TISK: TISKARNA RAVNIKAR, Marko Ravnikar, s.p., Kajuhova 2 A, 1230 Domžale
NAKLADA: 680 izvodov brezplačno, december 2008

Za dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 01/ 4345 690. Pišete nam lahko na naslov Planinska zveza Slovenije, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana (fax: 01/ 4345 691); e-pošta: planinska-zveza@pzs.si ali hedvika@pzs.si. Zaželeno je, da prispevke napisane z računalnikom, pošljete na naslov elektronske pošte ali na naslov PZS na CD ali disketi. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja prispevkov. Prispevki niso honorirani. Uredništvo sprejema prispevke do zadnjega dne v mesecu za naslednji mesec. *Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.*

Fundacija za šport

www.fundacijazasport.org

ČESTITKA

Če bi hoteli obujati dobre in slabe spomine v preteklem letu Mladinske komisije, verjetno ne bi imeli dovolj papirja. Skupaj smo veliko doživeli, še več nas čaka; novo vodstvo, novi izzivi, izboljšani stari cilji... Pri vsem tem pa nas navdihujete vi, planinci in planinke, stari in mladi.

V prihajajočem letu vam želimo ogromno lepih doživetij in še več potepanj visoko nad oblaki. Predvsem pa vam želimo, da nikoli ne bi nehali uživati v lepotah narave in njenih majhnih pozornostih kot so snežinke in ledene sveče.

Mladinska komisija s predsednikom Urošom Kuzmanom in ostalo ekipo vam želi Srečno novo leto in prijetne praznike.

Uroš Kuzman
in ekipa Mladinske komisije

UVODNIK

Ste kdaj razmišljali, kaj naredi december in praznike tako čarobne. So to okrašene ulice in izložbe z lučkami? Je to sneg, ki razveseli mlade po srcu? Je to kupovanje in razmišljanje o novoletnih darilih? Verjetno se sprva ne boste strinjali, če vam rečem, da nič od naštetega samo po sebi ne pričara pravega vzdušja. Manjka ena stvar, na katero pomislimo le, kadar manjka. To so ljudje, ki nam veliko pomenijo, družina. Naj bo majhna ali velika, njen pomen je neizmerljiv. Le zavedamo se ne dovolj.

Verjetno tudi vi kdaj stojite na vrhu gora s prečudovitim pogledom na ostale vrhove. Ali takrat pomislite, kako boste fotografije pokazali bratu ali sestri? Kako boste povedali celo zgodbo o vzponu in izletu staršem? Zdaj vas pa ne bom prosila, da si vse skupaj zamislite brez ljudi, ki vam pomenijo več od vseh ostalih.

Za letos vam tako želim, da bi praznike preživeli z osebami, na katere ste navezani. In da vas bodo le-ti v prihajajočem letu spodbujali pri osvajanjih domačih in tujih gora.

Srečno novo leto, vesele praznike in prijetno branje Mladinske priloge Obvestil PZS.

Uredništvo Mladinske priloge
Vesna Lenart

PO MO

➤ PO MO POSOČJA

ZAPISNIK 18. seje POMO Posočja, ki je bila 22.11.2008 v prostorih gostilne Kekec.

Dnevni red:

- Zamenjava vodje POMO Posočja,
- Pregled aktivnosti v preteklih letih,
- Plan za leto 2009,
- Prenova akcij Ciciban planinec in Mladi planinec,
- Sodelovanje s Pokrajinskim odborom za varstvo gorske narave,
- Razno.

Prisotni:

Gorazd Lapanja - PD Cerklje, Katja Koren - PD Križna gora, Roberta Stegovec - PD Križna gora, Nevenka Bremec - PD Nova Gorica, Katarina Grmek - PD Nova Gorica, Marko Rebula - PD Nova Gorica, Darja Djordjevič - PD Kanal, Vlasta Čufer - PD Kanal, Tatjana Stubelj - PD Kanal, Vinko Pagon - PD Tolmin, Jože Mihelič - PD Bovec, Domen Pirjevec - PD Ajdovščina, Vojka Durjava - PD Bovec, Melita Drol - PD Tolmin, Joško Mrak - PD Tolmin, Neža Mahorčič - PD Nova Gorica, Uroš Krese - PD Nova Gorica, Gregor Rupnik - MDO PD POSOČJE, Majda Pagon - PD Tolmin, Matej Mavrič - PD Nova Gorica, Zlatka Golob - PD Podbrdo, Bojana Pitamic - PD Kobarid, Marijanca Koren - PD Kobarid.

Ad 1)

Razrešitev starega vodja in potrditev novega vodje.

Sklep 1/1:

Razreši se starega vodjo POMO Posočja Gorazda Lapanja. **Sklep soglasno sprejet.**

Sklep 1/2:

Potrdi se novega vodjo POMO Posočja Domena Pirjevca. **Sklep soglasno sprejet.**

Ad 2)

Pregledali smo delo preteklih let. Izvedli smo 15 srečanj v šestih letih, kar je vodenje POMO Posočja prevzel Gorazd Lapanja.

Organizirali smo srečanja: Hlevišje, Porezen, Dantejeva jama, Trstelj, Jelenk nad Kanalskim vrhov, Rapalska meja, Sončnica, Izvir Tolminke, Dolina Rezije - Črni potok, Kamp Koren, Čaven in Paradana, Šebreljska

planota, Lemovje, Zakojska grapa, Sveta gora.

Izdela se pregled vseh srečanj v šestih letih (Gorazd Lapanja).

Ad 3)

V Letu 2009 smo dali v plan naslednje aktivnosti:

- Spomladansko srečanje - MO PD Kanal - Valentin Stanič (maj 2009)
- Orientacijsko tekmovanje za POMO Posočje - MO PD Ajdovščina (oktober 2009)
- Srečanje mentorjev in vodnikov POMO - MO PD Tolmin (september 2009).

Za navedena tri srečanja so obljubljene finančne podpore s strani MDO PD Posočja.

Ad 4)

Na zboru mladinskih odsekov na Igu, ki je potekal 15.11. je bila tema okrogle mize o prenovi knjižic Ciciban planinec in Mladi planinec, zato smo se na naši seji dotaknili tudi te teme.

Ugotovili smo, da je knjižica neprimerna, pravilnik je otrokom ne razumljiv in predlagamo, da se napiše pravilnik razumljiv za otroke. Naj se izdela novo knjižico, ki bo bolj prijazna otrokom.

Po pridobitvi zlatega znaka predlagamo, da se uvede tudi častni znak. Častni znak pa naj se uvede tudi za otroke s posebnimi potrebami.

Ad 5)

V prihodnje bi bilo pomembno sodelovati tudi s pokrajinskim odborom za varstvo narave in s tem zblížati mladino tudi s tem področjem. Privabiti nove člane v odbor za varstvo narave. V prihodnjih letih se bo organiziralo kakšen naravovarstveni izlet in predavanje o varstvu narave.

Ad 6)

Srečanje Primorska - Italija - Avstrija: Na srečanju je bilo govora tudi o tem srečanju. Gre se za sofinanciranje. Smiselno bi bilo, da POMO kandidira za finančna sredstva. Več o tem je seznanjen načelnik MO PD Kobarid Joško Kodermac.

Srečanje Treh dežel bo 12. oktober 2009 v Sloveniji. Mesto prireditve bo v Goriških Brdih. Tema okrogle mize bo problematika mladih v planinstvu.

Zapisal: Gorazd Lapanja, l.r.

SREČANJE MENTORJEV IN VODNIKOV POMO POSOČJA NA SVETI GORI - 22.11.2008

Vodstvo izleta: MO PD Nova Gorica

V soboto 22.11. smo se ob 08.30 zbrali na Kekcu nad Novo Gorico. Iz Kekca je prelep razgled nad Vipavsko dolino, Novo Gorico, morje, Goriška Brda,...

Akcija je bila namenjena druženju mentorjev in vodnikov, ki delujejo v mladinskih odsekih po Posočju. Srečanje se je udeležilo kar 25 udeležencev. Srečanje je vodila Neža Mahorčič, ki je članica MO PD Nova Gorica.

Na Kekcu je Neža pripravila jutranji zajtrk, in sicer nam je postregla s kavo in pecivom. Iz Kekca smo se peš podali proti Prevali, to je prelaz med Sveto goro in Škabrijelom. Hodili smo predvsem po kolovozu. Na Prevali smo se vključili na glavno cesto, ki pelje proti Grgarju.

Pred gostilno Skalnica nas je pričakal vodič Erik, ki nam je pripovedoval zgodovino soške fronte iz svetovne vojne. Po krajši debati smo se odpravili naprej proti Sveti gori. Hodili smo po jarkih in obujali spomine na krvave dni, ki so tu prežali med prvo svetovno vojno. Najdaljši jarek je bil dolg 260 m, skozi katerega smo se prebili s svetilko in čelado na glavi. Pot po jarkih nas je vodilo kar dobro uro preden smo osvojili vrh Svete gore.

Srečni prehodili najdaljši jarek te naše slikovite poti.

Še pet minut in osvojili smo spomenik Sv. Frančiška na Sveti gori. Ogledali smo si okolico, ki nam je kazala pestro sliko brez oblaka. Dobro, da smo izkoristili še zadnje jesenske poglede brez snega, kajti danes ko pišem ta članek zunaj že močno sneži. Pa pustimo sneg zdaj. Od Sv. Frančiška smo se podali proti vrhu Svete gore. Na Sveti gori

smo si ogledali cerkev, se poslikali in se posedli v gostilni, kjer nam je prijazen natakar postregel s kuhanim vinom.

Za konec nas je čakala še pot v dolino. V dolino smo se spustili kar bo asfaltirani cesti, ki pelje na vrh Svete gore. Prikorakali smo nazaj na Preval in se po istem kolovozu vrnili nazaj do Kekca.

Na Kekcu so bili naši želodčki prazni, zato smo si privoščili obilno kosilo. Po kosilu smo imeli še uradni del, in sicer sejo POMO Posočja, kjer smo sprejeli novega vodjo POMO Posočja Domna Pirjevca.

Za konec se vsem zahvaljujem za udeležbo na srečanju, predvsem pa predsedniku MDO-ja Gregorju Rupniku, ki si je vzela čas. Zahvaljujem se organizatorjem MO PD Nova Gorica.

Kratek opis Svete gore:

Nad reko Sočo in Solkanom se strmo dviga romarska božja pot na Sveto Goro, visoko 682 metrov. Z gore se romarju odpre s severa slikovit pogled na Julijske Alpe, z vzhoda na Trnovski gozd, Škabrijel in Grgar, z juga na Gorico, Solkan in Sabotin, na Kras in Jadransko morje, z zahoda na vinorodna Brda, Karnijske Alpe in Dolomite. Na Sveto Goro se lahko pripeljemo iz Solkana po asfaltirani cesti, ob kateri so postaje križevega pota iz leta 1991, ali pa se podamo s Prevala peš po stari romarski poti; na Goro pridemo tudi iz Grgarja in Zagore pri Plavah.

Sveta Gora je z veličastno baziliko, frančiškanskim samostanom, romarskim domom, duhovno-izobraževalnim središčem Tau in restavracijo biser evropske Povezovalne poti treh romarskih svetišč, kamor sodita še Stara Gora nad Čedadom in Marijino Celje na Kanalskem Kolovratu.

O začetkih romarske božje poti govori latinski napis iz 17. stoletja na podstavku Marijinega kipa z Detetom v naročju v kapeli

prikazanja: »Tako se je Marija na gori Skalnici, sedaj pa se imenuje Sveta, prikazala leta 1539 Uršuli Ferligojnici in ji naročila: Povej ljudstvu, naj mi tukaj postavi hišo in me prosi milosti.« Uršulo je posvetna oblast večkrat zaprla v ječo solkanske graščine, iz katere je bila vedno čudežno rešena.

Ljudje so začeli trumoma romati na goro Skalnico, kjer so postavili leseno kapelo in molili pred Marijinim kipom, ki sta ga po opisu vidkinje izdelala brata Francesco in Pietro Floreani iz Vidma. Usoda tega kipa ni znana, zdajšnji pa je bil po vzoru prvotnega narejen v 17. stoletju.

Novo cerkev v gotsko-renesančnem slogu je blagoslovil generalni vikar Egidij Falcetta, oglejski patriarh Marino Grimani pa ji je leta 1544 podaril milostno podobo Matere Božje, delo beneškega slikarja Jakoba Palme Starejšega, s pravim imenom Jacopo Negretti, ki je nadomestila prejšnji kip.

Avstrijski nadvojvoda Karel je leta 1565 izročil božjo pot v oskrbo frančiškanom, ki so iz Bosne pribežali pred Turki. Cvetočo božjo pot je leta 1786 ukinil reformist Jožef II., cerkev in samostan sta bila prodana na dražbi, frančiškani pa so se preselili v Gorico. Morda je odlikovanje svetogorske podobe z zlato krono vatikanskega kapitlja leta 1717 pripomoglo, da je cesar Franc II. popravil krivico in leta 1793 odločil, naj se iz Solkana vrne na Goro »Begunka« - podoba Svetogorske Kraljice. V ljudeh je zasijalo upanje na boljše čase, s prostovoljnimi prispevki so obnovili svetišče in na pročelju zapisali Marijino in svojo voljo: Ego autem steti in Monte sicut prius (Stojim na gori kakor prej).

To je kratka zgodovina cerkve in Svete gore.

Gorazd Lapanja

NOVICE MLADINSKIH ODSEKOV

➤ **Orientacijski pohod MO OPD Koper**
Sončno in oblačno vreme, ki se je menjavalo skozi ves dan, je na orientacijski pohod na Socerbu, v organizaciji Mladinskega odseka Obalnega planinskega društva Koper, privabilo 108 mladih planincev in 71 staršev iz štirih osnovnih šol v MO Koper. Tekmovalci, ki so bili razporejeni v 14 skupin

in so štartali v 10 minutnih časovnih razmakih, so morali opraviti približno 5 km dolgo krožno pot po Socerbu. Na poti je bilo 13 oz. 15 kontrolnih točk, na katerih so udeleženci skupin reševali različne naloge. Pokazati so morali nekaj znanja s področja orientacije, prve pomoči (ob primeru zastrupitve z gozdnimi plodovi ali sadeži), vremenoslovja, geografskih značilnosti terena, varnosti in obnašanja na gozdnih in planinskih poteh, požarne varnosti, geografskih značilnosti kraja, razvijanja naravovarstvene zavesti s pravilnim odnosom do narave, rastlin in živali. Večina skupin je med hojo lahko opazovala konje, krave in osle, nekatere tudi koze in srne. Pridobivali so osnovna znanja o vozlih in po načrtu izdelali vozec osmico. Pri gradu so se seznanili z zgodovinskimi značilnostmi kraja in to narisali. Po opisu so morale tekmovalne skupine prepoznati razlike med rdečim in črnim borom, kar so lahko preverjali ves čas hoje, v knjigi so morali poiskati nekaj imen gob, ki rastejo pod bori, spoznali so drevo maklen, zapeti so morali eno planinsko pesem, iz papirja izdelati helikopterček ter sestaviti skupni izdelek - piramido za taborni ogenj.

Na cilju so bile seveda vse skupine nagrajene z bomboni.

Mentorica
Ada Marsetič

➤ **Gremo na Nanos - pridemo na Plešo**
V nedeljo, 16.11., je bil za planince starejše skupine organiziran že tretji planinski izlet v letošnjem šolskem letu. Udeležilo se ga je 19 mladih planincev (12 z OŠ Ob Rinži, 5 z OŠ Zbora odposlancev in 2 z OŠ Stara Cerkev) skupaj s svojimi mentoricami. Na

naših izletih nas vedno spremljata tudi navdušena kočevska planinca, zakonca Levstik, ki nam z veseljem predajata svojo ljubezen do gora ter znanje in izkušnje o pohodništvu. Tokrat je bil Milan naš fotograf, Zinka pa vodnica, s katero smo se podali na 1240 m visok Nanos na Notranjskem.

Nanos se nahaja v gorski pregraji, ki ločuje celinski del Slovenije od Primorja.

Naš vzpon se je začel v Razdrtem. Najprej nas je pot vodila med golimi listavci in skladi apnenca, nad cerkvijo sv. Hieronima pa po golem travnatem pobočju, kjer nas je kljub toplemu in sončnemu vremenu obrila prava kraška burja. Po dveh urah zmerno težke hoje smo prispeli v Vojkovo kočjo, kjer smo se okrepčali ter vpisali svojo pot v planinske dnevnik. Sprehodili smo se še na razgledno točko Plešo (1263 m), kjer stoji televizijski pretvornik. Z dveh razglednikov na strmo odrezanem robu Pleše smo lahko videli Vipavsko dolino in Polhograjsko hribovje, Kamniške Alpe ter okoliške hribe vse do Snežnika.

Med spustom v dolino smo še vedno srečevali veliko planincev, ki so lepo sončno nedeljo izkoristili za pohod. Na vznožju smo se še enkrat ozrli proti Nanosu, ki je bil obdan s kraljevsko modrino neba in se strinjali, da ga bomo še obiskali.

za MO PD Kočevje
Jana Ambrožič

➤ **Dvodnevni pohod na Veliko planino**
Soboto, četrtega in nedeljo, petega oktobra je 56 planincev mlajše in starejše skupine planinskih krožkov iz OŠ Ob Rinži, OŠ Zbora odposlancev in OŠ Stara Cerkev s svojimi mentoricami preživelo na Veliki Planini. Seveda tega brez skrbnih in izurjenih

vodnikov Mladinskega odseka Planinskega društva Kočevje, še zlasti načelnika Mihe, ne bi mogli izvesti.

V soboto zjutraj smo se z avtobusom in kombijem odpeljali čez Ljubljano in Kamnik do planine Kisovec. Od tam pa s polnimi nahrbtniki in velikimi pričakovanji skoraj dve uri peš do koč na Veliki planini. Vanje smo odložili težke nahrbtnike in se takoj odpravili na potep po zasneženi planini. Šli smo na Zeleni rob in na najvišjo točko Gradišče - 1666m.

Ker nas je bilo veliko, smo se nastanili v dveh kočah. Po zasluženi večerji, izpolnjevanju dnevnikov, podelitvi bronastih in srebrnih znakov mladim planincem in družabnih igrah smo šli še na nočni potep. Občudovali smo dolino z razsvetljenim Kamnikom, Litijo in kraji vse do Brnika. Nato je prišel na vrsto žur v posteljah. Če ne bi bile učiteljice tako vztrajne, bi noreli do jutra. Po zajtrku in pospravljanju sob nam je izkušeni domačin razkazal planino, njene pastirske staje, cerkev Marije Snežne, smučišča, okoliške vrhove in še marsikaj. Pogumni smo se peljali tudi s sedežnico. Po oblačni, vendar suhi soboti in mrzli noči smo uživali v sončni nedelji. Polni prijetnih vtisov in užitkov na prvem snegu smo se po kosilu peš odpravili v dolino. Vožnjo smo si

krajšali s klepetanjem, petjem, ugankami in opazovanjem krajev.

Zelo lepo se je bilo vrniti domov, komaj pa čakamo naslednjo dvodnevno turo.

Za mladinski odsek PD Kočevje
Majda Terbuc

➤ Pohod na Šmohor

CICI PESMICA

Planinčki smo,
v hribe radi hodimo,
vsak sončen dan,
vabi nas na plan.

Včasih nam je kdaj hudo,
a mi se res ne damo,
saj s prijatelji se v grič podamo.

Na poti naši dobrodošli vsi,
ki ste za te stvari,
planinček jaz,
planinček ti,
postanimo planinčki vsi.

Tako veselo smo si zgornjo pesmico prepevali na prvem vrtčevskem pohodu, ki smo ga izvedli v oktobru.

Bila je lepa sončna sobota, ko smo skupaj z mentoricami vrtcev Braslovče, Trnva in vodniki PD »Dobrovlje« Braslovče odšli na Šmohor.

Naš pohod smo začeli z bansom: Če si slabe volje. Nato smo sledili majhnemu planinčku, ki nam je kazal pot in dajal naloge.

Pri prvi nalogi so otroci poiskali dva kamenčka in povedali pesmico o smetkah: »Če planinec v hribe gre, meče smetke

kamor je, kamor smetka prileti, tam ga kazen doleti.«

Pri drugi so ugotavljali, katere stvari ne spadajo v planinski nahrbtnik.

Pri tretji nalogi so igrali igro spomin, kjer so spoznavali planinske rože. Zadnja naloga jih je čakala na cilju. Objeli so veliko drevo, naslonili nanj uho in povedali, kaj slišijo.

Sledila je malica, žigosanje in risanje risbic v knjižico Ciciban planinec ter obvezni krst za nove cicibane planince.

Gibanje je zelo pomemben dejavnik otrokovega razvoja, saj krepijo telo, razvijajo vzdržljivost v hoji, doživljajo naravo z vsemi čutili, družijo se z vrstniki v naravi, skrbijo za čisto okolje, so daleč od razvad sodobnega časa in vsakodnevnega hrupa.

Otroci se planinskih izletov udeležujejo zelo radi, saj starši povedo, da doma z velikim navdušenjem pripovedujejo o doživetjih.

vzgojiteljica in vodnica
PD »Dobrovlje« Braslovče
Petra Kumer

➤ Zimske radosti pri Blejski koči

Najmlajši planinci PD Kočevje smo v soboto, 15. 11. 08 že uživali v pravih zimskih norčijah. Razen kepanja in dričanja po bregu smo z Milanovo pomočjo naredili tudi velikega snežaka. Če nam ne verjamete, si pa oglejte fotografije na naši spletni strani. Na pot smo krenili že ob sedmi uri. Bilo nas je veliko: 14 iz OŠ Zbora odposlancev, 11 iz

OŠ Ob Rinži in 20 iz OŠ Stara Cerkev. Ker je imel naš vodnik Miha neodložljive obveznosti, nas je vodila Zinka. Vožnja je postala že malo dolgočasna, ko smo pred seboj zagledali s soncem obsijane in zasnežene vrhove gora. Bili so kot iz pravljice. Vlečnice na Pokljuki so še mirovale, pašniki na planini Lipanca so bili prazni, hoja čez bogate Poključke gozdove pa je bila zelo prijetna in zaradi obilice čistega zraka zelo lahkotna. Pod vrhom pa nas je čakal težko pričakovani sneg. Višje smo šli, več ga je bilo. V koči smo se na hitro okrepčali in izpolnili naše dnevnike, potem pa na hribček za kočjo. Kepe so letele na vse strani, dričali smo se kar po zadnji plati, ob koči pa smo naredili velikega snežaka. Od njega smo se poslovili s skupnim fotografiranjem in se po isti poti odpravili v dolino. Ker so dnevi kratki, pot pa dolga, smo se vrnili že v temi.

Planinski pozdrav:
Majda Terbuc

➤ Mladi planinci OŠ Stranje na Kamniškem vrhu

Pred nami je nova sezona pohodov in september je čudovit mesec za planinske izlete. Zatorej smo se pripravili na prvi pohod. Stranje ležijo v naročju Kamniških planin. Ni se nam treba voziti kam daleč, pač pa se kar peš odpravimo izpred šole in že smo v hribih. Na Kamniškem vrhu že dolgo nismo bili, zdi se nam primeren cilj. Vsi poznamo tisto, da cilj ni pomemben, pomembna je pot, zato se kar odpravimo. Pot nas je vodila po vaseh Kregarjevo, Bistričica in Okroglo. Nato smo se vzpeli na Čisto reber (bo verjetno treba spremeniti ime, saj se pošteno zarašča), naprej pa grizli kolena strmo proti Kamniškemu vrhu. Vmes smo se večkrat ustavili, da smo namestili obliže na žulje. Najbrž naši čevlji še niso

dovolj uhojeni. A mi se nismo dali. Šli smo naprej. In po približno treh urah hoje - cilj Kamniški vrh. Dobro smo se okrepčali in odpočili ter posneli fotografijo za spomin.

Vračali smo se čez Planjavo in planino Osredek. S Planjave se vidi televizijski oddajnik na Krvavcu in človek dobi občutek, da bi se ga lahko dotaknil z roko.

Tudi planina Osredek je izredno lepa. Včasih so tukaj pasli krave čez poletje, zdaj pa kočje služijo bolj kot vikendi. Te pastirske bajte so po arhitekturi zelo podobne pastirskim na Veliki planini. Pohvala gre tudi gospodarjem planine, ki so poskrbeli za ohranitev studenca čiste pitne vode. Mi smo se z vodo z veseljem odžejali. Tudi zato, ker nam je pijače iz nahrbtnika že zmanjkalo.

Pohod smo nadaljevali do Ravnih senožeti. Pogled proti prehojenemu pobočju Kamniškega vrha nas je navdal s ponosom.

Ostala nam je še urica hoda do šole. Utrujeni in veseli hkrati smo se vrnili v dolino.

Za varno vodenje in vzpodbudne besede se najlepše zahvaljujemo našemu spremljevalcu in vodniku Planinskega društva Kamnik gospodu Miru Uršiču.

Zanimivosti o Kamniškem vrhu si lahko pogledate na spletni strani <http://kamniski-vrh.net/about.html>

Stanka Kočar
Mentorica planinske skupine

20. DRŽAVNO TEKMOVANJE MLADINA IN GORE

Regijska tekmovanja so potekala **8. novembra 2008** in sicer na naslednjih področjih:

1. regija - Podravje, Pomurje, Koroška, Savinjska dolina

Izvajalec: OŠ Puconci, PD Matica Murska Sobota

Sodelovalo je 30 ekip. V družabnem delu so si učenci in njihovi mentorji ogledali tovarno Kema in diapozitive o tujih gorah. Naj ime te regije je postala ekipa Fuks graba. S te regije se je na državno tekmovanje udeležilo deset ekip.

2. regija - Primorska, Notranjska, Posočje

Izvajalec: OŠ Dušana Bordona Semedela - Koper, OPD Koper

Sodelovalo je 19 ekip. V družabnem delu so šli učenci na krajši planinski pohod in sicer do razgledne točke nad Kopro.

Naj ime te regije je postala ekipa Gorska mafija. S te regije se je na državno tekmovanje udeležilo deset ekip.

3. regija - Ljubljansko območje, Gorenjska, Dolenjska in Bela krajina, Kamniško - bistriško območje, Zasavje

Izvajalec: OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled, PD Bled

Sodelovalo je 24 ekip. V družabnem delu bodo potekale športne in družabne igre, ter predstavitev GRS (GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE).

Naj ime te regije je postala ekipa NLP-neznani leni planinci. S te regije se je državno tekmovanje udeležilo deset ekip.

Tekmovanje se je v vseh treh regijah pričelo ob 10.00 uri s kulturnim programom. Ob 10.30 so se pričeli pisati testi in sicer 45 minut, nato je sledila malica in družabni del.

Na regijskem tekmovanju so udeleženci reševali naloge iz splošnih planinskih vsebin. Ko so učenci pisali teste, so imeli mentorji srečanje s predstavniki MLADINSKE KOMISIJE PZS. Letos so vsem udeležencem tekmovanja predstavili dela in naloge mladinskega voditelja. Po družabnem delu je sledila razglasitev rezultatov in podelitev priznanj. Državno tekmovanje Mladina in gore bo potekalo **10. januarja 2009 v Podnanosu**.

Na državnem tekmovanju pa bodo udeleženci v prvem delu tekmovanja reševali naloge iz splošnih planinskih vsebin. Drugi, finalni del, bo kviz. Če ima ena ali več šol enako število točk, rešujejo dodatne naloge in praktično nalogo iz poznavanja vozlov.

Najboljša ekipa na državnem tekmovanju prejme za osvojeno prvo mesto tabor v tujini, pokal in medalje, ter praktične nagrade. Tudi ostale ekipe v finalu prejmejo praktične nagrade.

Veliko lepih gorniških užitkov in naj bo vaš korak varen, kjer koli boste hodili po naših in tujih gorstvih.

vodja tekmovanja
Brigita Čeh

Mladinski odsek Obalnega planinskega društva Koper je v soboto, 08.11.2008 je na osnovni šoli Dušana Bordona v Kopru priredil regijsko tekmovanje "MLADINA IN GORE". Tekmovanje je priložnost za druženje tako otrok kot mentorjev ter priložnost za preverjanje rezultatov dela mentorjev na šolah. Tekmovanja se je udeležilo 19 ekip iz mladinskih odsekov primorsko - notranjske regije. Tekmovalce in njihove mentorje je v uvodu pozdravil predsednik Obalnega

planinskega društva Koper Aldo Zubin in predsednica mladinske komisije PZS Vanja Kovač. Kulturnemu programu je sledilo tekmovanje skupin, ki so imele na razpolago 45 minut časa. V tem času so udeleženci tekmovanja pokazali vse svoje znanje in rezultat minulega trdega dela. Ker pa planinci ne morejo brez hoje, so se po končanem pisanju testov in kljub slabemu vremenu odpravili na krajši izlet v okolico Kopa.

Na državno tekmovanje, ki bo 10. januarja prihodnje leto v Podnanosu, so se uvrstile ekipe iz naslednjih planinskih društev: PD Podnanos, PD Snežnik, PD Križna Gora, PD Idrija, PD Postojna, PD Divača in OPD Koper. Tekmovanje je izzvenelo v sproščenem in veselem delovnem vzdušju.

Mentorica OPD Koper
Adriana Vitez

Mladinsko prilogo izdaja:

Mladinska komisija PZS

Za vas so se v tokratni številki trudili:

**Vesna Lenart,
Zdenka Mihelič,
Andrej Rožič,
Nina Ozimic,
Boris Ban,
Aleš Pregel**

Na 12 strani papirja je prispevke spravil:

Aleš Pregel

Kratke prispevke, pohvale, ideje in pobude, pošljite po e-pošti: Mladinska.komisija@pzs.si ali pa po »navadni pošti« na naslov MK PZS, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana

MLADINA IN GORE

UVRŠČENE EKIPE NA 20. DRŽAVNO TEKMOVANJE MLADINA IN GORE

IME EKIPE	ŠOLA	PD	STEVILLO TOČK
RAZGRETI HRIBOVCI		PODNANOS	68
KNEŠKA FRONTA	T.T. KNEŽAK	SNEŽNIK	68
PLANŠARJI	VRANSKO	VRANSKO	68
MLADI PLANINCI	BRASLOVČE	»DOBROVLJE« BRASLOVČE	67
DIVJI SVIZCI	PRESERJE	DOMŽALE	65
NORE KRAVE	TRZIN	ONGER TRZIN	65
VIP DVOJČKI	COL	KRIŽNA GORA	64
SMUKCI	SEMIČ	SEMIČ	63
UHOJENI PLANINCI	GRIŽE	ZABUKOVICA	62
BERKMANDELICI	IDRIJA	IDRIJA	61
NJAMČKI	KOŠANA	POSTOJNA	60
GORSKA MAFIJA	SOSTRO	LJUBLJANA MATICA	60
TA HITRI	PRESERJE	DOMŽALE	60
PIRATI S HRIBOV	DIVAČA		59
ŠTRCLJI	A. Ž .ILIRSKA BISTRICA	SNEŽNIK	58
NETOPIRJI	LJUBNO OB SAVINJI	LJUBNO	58
ČEPINČKI	BELTINCI	MATICA MURSKA SOBOTA	58
PROTITESTNE PLANINKE	DR. A.T. NEGOVA	GORNJA RADGONA	58
ŠNJRNCI	PIVKA	POSTOJNA	57
CIPROŠ	J. G. RUŠE	RUŠE	57
FAZAN 1	LUCIJA	OPD KOPER	56
VILHARJEVCI	MIROSLAVA VILHARJA	POSTOJNA	56
GNILE DILE	NOVO MESTO	NOVO MESTO	56
BOHINJSKI ORLI	BOHINJSKA BISTRICA	BOHINJSKA BISTRICA	56
DIVJE SVINJE	D.F. HOČE	FRAM	56
ŽIROVSKI KLINČKI	ŽIRI	ŽIRI	55
OSMICE	ŠKOFJA LOKA	ŠKOFJA LOKA	55
INTELIG. PLAN.PALICE	ŠENČUR	KRANJ	55
SLIVNIŠKI SVIZCI	SLIVNICA	SLIVNICA	55
GORNJEGRAJCI	F.K. GORNJI GRAD	GORNJI GRAD	55

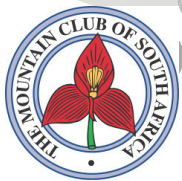
NEKAJ MEDNARODNIH

»Če si nečesa res želiš, se ti bo to tudi zgodilo. Jasno, ne samo od sebe. Trdo moraš garati za ta cilj. Ne obremenjujte se z rezultati in dajte vse od sebe, pa bodo prišli tudi dobri izidi.« (slovenska olimpijska podprvakinja Sara Isakovič)

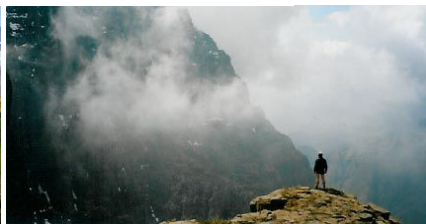
Dragi prijatelji, želim vam, da bi v naslednjem letu še naprej sledili svojim sanjam in ciljem, se zanje trudili in ne prehitro obupali, ker se vedno najde še ena možnost in nova pot. Sezite visoko, naj cilji poletijo še višje in še dlje. Vse lepo v prazničnih dneh ter celo naslednje leto - v družini, med prijatelji, v planinskih skupinah in med vsemi tistimi, ki jih boste srečevali v šoli, službi ali v hribih! Srečno in zadovoljno ter... 'Mejte se radi!

Tokrat vam predstavljam mednarodni tabor iz dežele, ki je gotovo nekaj posebnega že sama po sebi in zaradi oddaljenosti - posebna pa tudi s tega stališča, da mednarodnega tabora iz te države in tudi iz te celine še nismo imeli ter seveda tudi ne predstavljali. ☺

TREKING V ZMAJEVIH GORAH, JUŽNA AFRIKA (GYS in YC UIAA camp):

V Južno Afriko vas vabi Mountain Club of South Africa, MCSA (<http://www.mcsa.org.za>), Gorniški klub Južne Afrike, in sicer na zelo zanimiv pohodni tabor, kjer boste spoznavali deželo, umetnost, gore, domačine, raznovrstno kulturo, bogato rastlinstvo in živalstvo... MCSA je eden najstarejših klubov/ zvez na svetu, ustanovljen je bila leta 1891 in je razdeljen na 14 geografsko pogojenih sekcij.

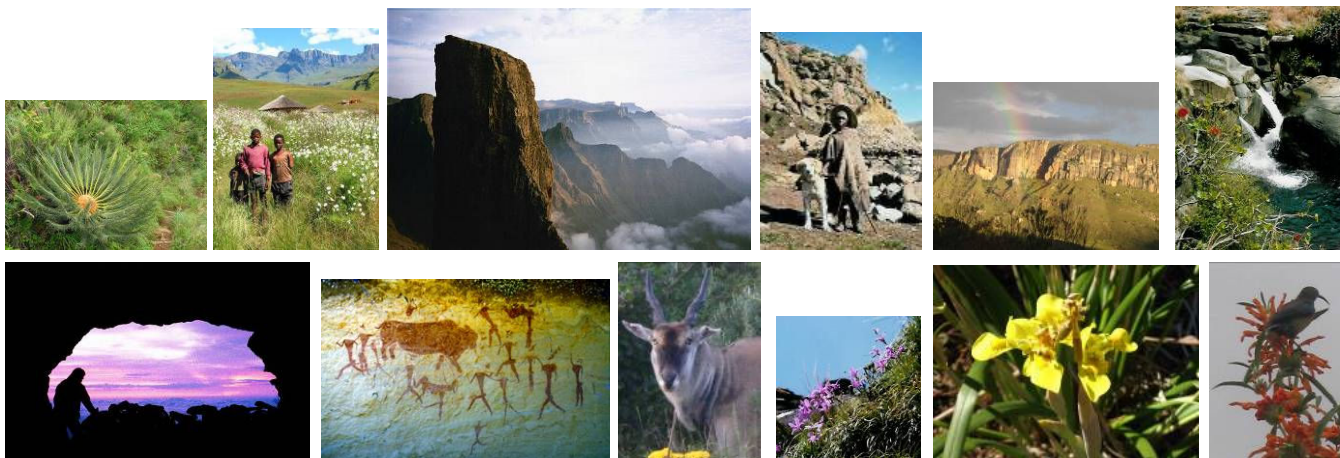

Kdaj: 11. - 18. julij 2009.

Kje: Republika Južna Afrika, Zmajeve gore ('Dragon Mountains' oz. originalno 'Drakensberg').

Glavni poudarki in cilji tabora:

Glavni cilj je pohodniško-gorniško naravnan, toda izpostavljen je tudi kulturni in družbeni aspekt (stiki z domačini, domorodci, mednarodne izmenjave), zgodovina (vključno s seznanitvijo s staro umetnostjo risanja na stene) in poudarek bo tudi spoznavanju okolja, kjer bo tabor (živalstvo, rastlinstvo).

Udeleženci in starostna skupina: Starost udeležencev: 16 - 25. Za udeležence mlajše od 18 let je potrebno spremstvo odrasle osebe (mentor, vodnik itd.) Na enega vodnika spremljevalca naj bi prišli največ trije mladoletni udeleženci.

Priporočila in zahteve za udeležence: Potrebna je dobra fizična pripravljenost kot tudi pripravljenost za taborjenje in bivanje na temperaturah pod nič stopinj Celzijev ponoči do 20 stopinj čez dan; nositi 3 do 5 dni nahrbtnik z vso opremo, hrano, deliti taborno opremo (kuhalniki, šotori). Precej dolgo (do 15 km) pešačenje in strmi deli (vzpon/ sestop 700 m).

Zborno mesto: Udeleženci se dobijo v petek ponoči, 10. julija, na O. R. Tambo mednarodnem letališču blizu Johannesburga, provinca Guateng. Za nastanitev v Johannesburgu, Pretoria, bo poskrbljeno s strani članov zveze MCSA.

Program:

Sobota, 11. julij: prevoz do Zmajevih gora, približno 5 ur vožnje.

Sledita 1-2 uri hoje z nahrbtniki do baznega tabora.

Nedelja, 12. julij - petek, 17. julij: Dnevni pohodi v dolini in možnost večdnevnega vzpona z bivanjem na strmih pobočjih (višine približno 3.000 m) ali trekinga po obronkih t.i. Male gore (Little Berg). Podroben program bo organizator prilagodil sposobnostim in izkušnjam skupine, kakor tudi vremenskim razmeram.

Sobota, 18. julij: Odhod (peš in vožnja) v Johannesburg.

Nastanitev: Šotori nad višini okoli 2.400 metrov (bazni tabor) in na 3.000 metrih (strmo pobočje pod vrhom). Priskrbeli bodo lažje šotore, ki si jih boste delili.

Oskrba: Za hrano bo poskrbljeno, tako v baznem taboru kot malice za na pot. Udeleženci naj prinesejo svoje priboljške in posebno hrano, če jo potrebujejo zaradi posebne prehrane/ diete.

Oprema:

Nahrtnik, spalna vreča (do vsaj -12 stopinj Celzijev), topla oblačila (termo spodnje perilo, flis jakna, jakna, rokavice, kapa...), vodoodporna oblačila, oblačila z zaščito proti vetru, planinski treking čevlji, boljši gorniški čevlji, nogavice, čutara/-e 1,5 litra, biorazgradljive toaletne potrebščine, mala brisača, zaščita proti soncu (klobuk/ čepica, sončna očala, sončna krema), osebna prva pomoč in osebna zdravila, naglavna svetilka, pohodne palice, če ste jih vajeni, posebne oblačila za potovanje, veljavna planinska izkaznica s plačano članarino PZS, kopija potnega lista, dokazilo o zavarovanju; osebne stvari kot so fotoaparati, kamera itd. Podroben seznam opreme bo organizator poslal po prejemu prijave.

Vsem udeležencem, ki imajo svoje lahke šotore, ki so primerni tudi za višine okoli 3.000 metrov, in bi jih radi prinesli s seboj, ter jih lahko vključijo v svojo prtljago, organizatorji sporočajo, da jih lahko prinesejo. Seveda, pa morajo vso svojo opremo udeleženci nositi ves čas trekinga, saj nosačev ne bo.

Cena: 230 € na udeleženca. Plačilo na začetku tabora v Južni Afriki. V ceno so všteti: prevoz z letališča, nastanitev in hrana (polni penzion), prevoz nazaj na letališče, organizacija in vodenje. V ceno niso vključeni stroški vizuma in prevoza (tja in nazaj) v Južnoafriško republiko.

Za vstop v Južnoafriško republiko je slovenskim državljanom potreben **vizum** (vir: http://www.mzz.gov.si/si/diplomatsko_konzularna_predstavnstva/afrika/republika_juzna_afrika/), zato poskrbite za pravočasno prijavo na MK PZS.

Rok prijav: Prijave - največ 8 iz Slovenije - sprejema **MK PZS**, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana oz. mladinska.komisija@pzs.si do **10. 5. 2009**. V prijavi navedite vse svoje podatke (ime, priimek, naslov, rojstni podatki, telefon (stacionarna številka doma in mobi št.), e-mail, št. faxa, če ga imate, vegetarijanec (da/ne), PD) ter tudi vaše izkušnje in aktivnost v hribih nasploh.

Dodatne informacije: pri predstavnici MK PZS v YC UIAA Zdenki Mihelič, zdenka.mihelic@siol.net.

Nekaj mednarodnih sem pripravila:
Zdenka Mihelič

MLADINA IN GORE 2009 / 2010 RAZPIS ZA ORGANIZATORJE REGIJSKIH TEKMOVANJ

ZADEVA: 21. državno tekmovanje Mladina in gore šolsko leto 2009/10 - regijska tekmovanja

Regijska tekmovanja so izbirna tekmovanja za uvrstitev na državno tekmovanje. Potekala bodo v mesecu oktobru, oziroma novembru 2009. Točen datum bo znan naknadno, zaradi usklajevanja z drugimi tekmovanji.

Regijska tekmovanja se bodo odvijala v naslednjih regijah:

1. regija : KRAJ - ZNAN NAKNADNO
(PODRAVJE, POMURJE, KOROŠKA, SAVINJSKA DOLINA).
2. regija : KRAJ - ZNAN NAKNADNO
(PRIMORSKA, NOTRANJSKA, POSOČJE).
3. regija : KRAJ - ZNAN NAKNADNO
(LJUBLJANSKO OBMOČJE, GORENJSKA, DOLENJSKA, BELA KRAJINA,
KAMNIŠKO - BISTRISKO OBMOČJE, ZASAVJE).

Če ste pripravljeni prevzeti soorganizacijo regijskega tekmovanja za šolsko leto 2009/010 za svojo regijo, Vas prosim, da izpolnite spodnjo prijavnico in nam jo vrnete do **16. decembra 2008**. Izbrani soorganizatorji za posamezno regijo bodo objavljeni v naslednji številki Mladinske priloge

Za vse dodatne informacije se obrnite na strokovno sodelavko Veroniko Susman - Šegatin (01-43455689) in vodjo tekmovanja Brigito Čeh (041- 977-469).

Lep planinski pozdrav.

Vodja tekmovanja: Brigita Čeh

PRIJAVNICA: SOORGANIZACIJA REGIJSKEGA TEKMOVANJA MLADINA IN GORE 2009/10

OSNOVNA ŠOLA: _____

ULICA: _____

POŠTA: _____

TELEFON ALI MOBITEL: _____

ELEKTRONSKI NASLOV: _____

KONTAKTNA OSEBA (POPOLN NASLOV): _____

MOBITEL: _____

PLANINSKO DRUŠTVO (POPOLN NASLOV): _____

VRNITI NA NASLOV:
PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
MLADINSKA KOMISIJA
p.p. 214
1001 LJUBLJANA
ZA MLADINA IN GORE

ČLANARINA 2009

Upravni odbor PZS je na osnovi 20. člena Statuta PZS in tretje alineje 50. člena Statuta PZS, na svoji 12. seji 18. septembra 2008 sprejel sklep o višini priporočene članarine za leto 2009:

KATEGORIJE IN VIŠINE ČLANARINE 2009 v €								
					20% druž.pop.		20% druž.pop.	
					nad 65 let			
	A člani	B člani	B1 člani	S+Š člani	S+Š/D	P+O člani	P+O/D	
	50,00	20,00	15,00	13,00	10,40	5,00	4,00	
	Stroški vezani na pravice članstva PZS							
	34,48	3,63	3,63	3,63	3,63	0,42	0,42	
1.	Nezgodno zavarovanje in stroški reševanja v tujini	7,11	2,76	2,76	2,76	2,76	0,00	0,00
2.	Zavarovanje odgovornosti	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,00	0,00
3.	Članska znamkica, potrdilo za reševanje	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
4.	Dnevnik Ringa raja, Mladi planinec						0,00	0,00
5.	Naročnina na revijo Planinski vestnik	25,50						
6.	Planinski koledarček	1,00						
	Stroški vezani na pravice članstva, ki jih pokriva PZS							
	34,48	3,63	3,63	3,63	3,63	0,42	0,42	
2.	članski prispevek, sof. programa PZS 50%	7,76	8,18	5,68	4,68	3,38	1,00	0,50
3.	članski prispevek, sof. programa PD 50%	7,76	8,19	5,69	4,69	3,39	3,58	3,08
	Nakazilo na PZS							
	42,24	11,81	9,31	8,31	7,01	1,42	0,92	
1.	Stroški vezani na pravice članstva	34,48	3,63	3,63	3,63	3,63	0,87	0,87
2.	Pripadajoči del članarine PZS (50%)	7,76	8,18	5,68	4,68	3,38	0,55	0,05
	Zavarovanje članov							
	Zavarovalne vsote (v €) (veljavni zavarovalni pogoji: NEZ-07, NEZ-špo-07)							
	nezgodna smrt	15.000,00	5.500,00					
	invalidnost	50.000,00	do 8.500,00					
	povračilo stroškov reševanja v tujini	15.000,00	do 2.800,00					
	območje reševanja	ves svet	Evropa in Turčija (ves svet, če so zakonski partner ali otroci člana A)					

Zavarovanje odgovornosti je zavarovalno kritje oseb do 44.000€ in stvari do 4.200€. (splošni pogoji ODG-07).

A člani - polnoletne osebe - aktivni obiskovalci domačih in tujih gora z največjimi ugodnostmi (zavarovanje, naročnina PV, planinski koledarček, popusti-prenočevanje, edicije, oprema)

B člani - polnoletne osebe - aktivni obiskovalci domačih in tujih gora z večino ugodnosti (zavarovanje, popusti - prenočevanje, edicije, oprema)

B1 člani - osebe starejše od 65 let z ugodnostmi B članov (zavarovanje, popusti-prenočevanje, edicije, oprema)

S+Š člani - srednješolci in študenti do 26. leta starosti (zavarovanje, popusti - prenočevanje, edicije, oprema)

P+O člani - predšolski in osnovnošolski otroci (zavarovanje, popusti - prenočevanje, edicije, oprema)

Družinski popusti S+Š/D, P+O/D: 20% od celotne cene

Dnevnik Ringa raja, Mladi planinec dobijo po naročilu vsi člani P+O brezplačno in se krije iz deleža članarine PZS.

Članarina P+O se namenja programom mladih in pridobivanju novih članov v PD, zato se deli med PD in PZS v sorazmerju 80:20.

OPP osebe s posebnimi potrebami - (cene te kategorije so enake P+O, znamkice se izdajajo samo na posebno naročilo PD in velja za tista društva, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami).

Na osnovi 10. člena Pravilnika o izkaznici in vrstah članarine izdajam
NAVODILO
O IZVAJANJU PRAVILNIKA O IZKAZNICI IN KATEGORIJAH ČLANARINE ZA LETO 2009

Kategorije članstva v letu 2009	Članarina 2009 v eur
A - najbolj aktivni člani z največjimi ugodnostmi	50,00
B - aktivni člani z večino ugodnostmi	20,00
B1 - osebe starejše od 65 let, z ugodnostmi B članov	15,00
S+S - srednješolci in študenti do 26. leta starosti	13,00
S+S d/- 20% družinski popust	10,40
P+O - predšolski in osnovnošolski otroci	5,00
P+O d/- 20% družinski popust	4,00
OPP (osebe s posebnimi potrebami)	5,00

Znamkice kategorije OPP se izdajajo samo na osnovi predloženega seznama glede na posebno naročilo PD in velja za tista društva, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami.

POMEMBNO: Člani, ki do 31.1.2009 poravnajo članarino za leto 2009, imajo neprekinjeno zavarovalno jamstvo, A člani pa zagotovljeno tudi neprekinjeno tudi prejemanje revije Planinski vestnik.

IZDAJA ZNAMKIC ZA LETO 2009

Strokovna služba Planinske zveze Slovenije bo pričela izdajati znamkice za plačilo članarine za leto 2009 od 15. decembra 2008 dalje. Člani PZS (društva, klubi...) lahko znamkice za naslednje leto naročijo ali osebno prevzamejo (naročilnica je priložena - PRILOGA 1) v Strokovni službi PZS (v računovodstvu) pri Katarini Maček, kjer dobijo tudi ostale potrebne informacije (telefon: 01/ 43 45 688, e-pošta: racunovodstvo@pzs.si).

Pred prevzemom znamkic za leto 2009 morajo imeti člani PZS (PD) poravnane vse obveznosti do PZS iz naslova članarine za leto 2008 - poravnana vsa plačila, posredovani končni obračuni.

Planinskim društvom priporočamo, da ne prevzamejo celotne količine članskih znamkic že na začetku leta in si s tem ustvarjajo zalogo, ampak to raje storijo večkrat letno, saj bodo tako zmanjšali svoje finančne obremenitve in stroške PZS. PZS zagotavlja sprotno odpošiljanje naročenega v roku 2 delovnih dni.

Preglednica članarine za leto 2009 s pregledom stroškov pravic članstva po posameznih kategorijah članstva je priložena temu navodilu.

Račun za znamkice, izdane članu PZS od **15.12.2008 do 01.03.2009**, bo izdan z obvezo njegove poravnave na osnovi prodaje in obračuna članskih znamkic **do 31.03.2009**. Za vse znamkice **izdane po 31.03. 2009** bodo člani PZS prejeli račun z obvezo njegove poravnave na osnovi obračuna **v roku 30 dni**.

Brez predhodno poravnanih finančnih obveznosti in oddanih medletnih ter končnega obračuna (podatki o strukturi članstva so zelo pomembni za PZS!) ne bo možno dobiti novih oz. dodatnih znamkic.

Člane PZS prosimo, da se držijo objavljenih rokov za obračun in plačilo, saj nam drugače onemogočajo izvajanje redne dejavnosti v okviru PZS, ki so je deležni tudi njihovi člani in izpolnjevanje pogodbenih obvez, ki jih ima PZS do zavarovalnice in drugih organov.

Končni letni obračun za člana PZS mora biti izdelan in posredovan na PZS najkasneje do 15.11.2009.

Obrazec za obračun članskih znamkic je objavljen v Obvestilih št. 12 in na spletni strani PZS (<http://www.pzs.si>) v besedilu »Članarina 2009«. Pripravljen je v excelovi tabeli, zato ga lahko izpolnite in pošljete po elektronski pošti na PZS - na naslov: racunovodstvo@pzs.si
Ker se družinski popusti obračunavajo na osnovi obračunov, ki jih člani PZS posredujejo Strokovni službi PZS, bo ta naknadno izdala k že izstavljenem računu, ustrezen dobropis. Obračunani popust društvo lahko upošteva že pri plačilu računa.

1. DRUŽINSKI POPUSTI - ZA S+Š, P+O

Družinski popusti so namenjeni kategoriji S+Š srednješolci in študenti do 26. leta starosti in kategoriji P+O predšolski in osnovnošolski otroci. Za ti dve kategoriji se priznava 20% popust od celotne cene v primeru, da se plačilo izvede skupaj za celo družino. Za družino se štejeta tudi mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom.

Znižani prihodek iz družinskih popustov se deli enakomerno v breme deleža sredstev PD in PZS (razen kategorije P+O kjer je razmerje 80:20 v korist PD), kar PD izkaže v obračunu članarine med PD in PZS.

2. A-ČLANI - ZAVAROVANJE in NAROČILO PLANINSKEGA VESTNIKA

Odgovorne osebe v društvih prosimo, da A-člane opozorijo na poravnavo članarine do 31.1.2009, s čimer si zagotove neprekinjene zavarovalne ugodnosti (od leta 2009 dalje so kriti stroški reševanja po celem svetu!) in s tem tudi svojo varnost v gorah, ter neprekinjeno prejemanje Planinskega vestnika.

Če A član članarine do navedenega datuma ne bo poravnal, mu bo naročniško razmerje za Planinski vestnik prenehalo.

V primeru spremembe kategorije članstva predlagamo, da bivši A člani sklenejo redno naročniško razmerje za naročilo Planinskega vestnika.

V primeru, da je v družini več A članov, lahko tisti, ki se tako odločijo, namesto naročnine na Planinski vestnik uporabijo možnost uveljavljanja nabave edicij v Planinski založbi v vrednosti 25,50 eur. Nabavo lahko uveljavljajo le ob predložitvi veljavne članske izkaznice.

3. POSREDOVANJE EVIDENC - SEZNAMOV A ČLANOV IN P+O ČLANOV

Seznami A članov:

Člani PZS (društva, klubi...) so dolžni mesečno (najkasneje do 24. v mesecu za tekoči mesec) posredovati strokovni službi PZS seznam A-članov, lahko tudi po elektronski pošti na naslov racunovodja.pzs@pzs.si. Seznam mora vsebovati:

- ime in priimek zavarovanca
- datum rojstva
- točen naslov in naslov, kamor želi oseba prejemanje Planinski vestnik (le v primeru, da je naslov stalnega bivališča drugačen).

Če A-član ne bo naveden na rednem mesečnem seznamu, ne bo mogel uveljavljati veljavnosti odškodninskega zahtevka v primeru nesreče. Redno plačilo mesečne premije Zavarovalnici Tilia

d.d. s strani Planinske zveze Slovenije je skupaj s seznamom A članov eden od pogojev za potrditev sklenjenega zavarovanja. V nasprotnem primeru bo stroške uveljavljanja odškodninskega zahtevka nosil član PZS (društva, klubi) ki ni v dogovorjenem roku Strokovni službi PZS posredoval popolnega seznama A-članov, ki so poravnali članarino in s tem pridobili zavarovanje za leto 2009.

Seznami P+O članov:

PD morajo za člansko kategorijo P + O redno na 2 meseca (do 24. v mesecu) posredovati Strokovni službi PZS (Mladinski komisiji UO PZS) - ta pa Zavarovalnici Tilia d.d. - seznam, ki vsebuje podatke:

ime, priimek, rojstni podatki in naslov. Zavarovanje za to članstvo nam je omogočila, kot donator, Zavarovalnica Tilia d.d. Predšolski in osnovnošolski otroci, ki bodo svoje članstvo v PZS izkazovali le z dnevnikoma Ringa Raja ali Mladi planinec, morajo imeti v dnevniku tudi člansko znamkico za leto 2009. (Pravna podlaga za pridobivanje osebnih podatkov o zavarovancu je 154. člen Zakona o zavarovalništvu).

Vse informacije o članarini in ugodnostih članstva in zavarovanju za 2009 so objavljene na spletni strani PZS www.pzs.si.

4. NEKAJ POMEMBNIH POJASNIL O ZAVAROVANJU

PRIJAVA NEZGODE - POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE

Člane PZS (društva, klube...) in posamezne člane planinske organizacije opozarjamo, da v primeru prijave odškodnin ne morejo kontaktirati direktno z Zavarovalnico Tilio d.d.

Pravilen postopek je naslednji:

upravičenec do odškodnine po končanem zdravljenju izpolni obrazec Prijava nezgode, ki ga dobi v Strokovni službi PZS; izpolnjen obrazec potrdi matično društvo (ali klub); obrazec se s fotokopirano zdravniško dokumentacijo, fotokopijo veljavne članske izkaznice oz. v primeru smrti, izpisa iz knjige umrlih, pošlje sklenitelju zavarovanja - PZS, na naslov Strokovne službe PZS, ki prijavo evidentira in posreduje v nadaljnji postopek. Enako je potrebno ravnati tudi v primeru, ko se uveljavlja zavarovanje za reševanje v gorah za A člane za celi svet(vključeni so tudi družinski člani) za ostale kategorije za reševanje v gorah Evrope in Turčije in prevoz v domovino, le da se v tem primeru predloži potrdilo o plačilu stroškov reševanja.

Podrobnosti zavarovalnih pogojev so navedeni v prilogi.

Kartonček za dokazilo o upravičenosti do nadomestila za stroške reševanja v tujih gorah izda Zavarovalnica Tilia d.d. in ga boste prejeli ob poravnavi članarine.

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

Zavarovanje članov SPD v Italiji in Avstriji in drugih s plačano članarino s stalnim prebivališčem v tujini: ti člani imajo enake pravice kot vsi člani razen poravnave stroškov reševanja v državi, v kateri imajo stalno bivališče.

Pogoji, ki so sestavni del polic za zavarovanje članstva v planinski organizaciji, sklenjeni med Zavarovalnico Tilia d.d. Novo mesto in Planinsko Zvezo Slovenije, so objavljeni na spletni strani PZS www.pzs.si in spletni strani www.zav-tilia.si, v Obvestilih PZS 12/08. Društvene delavce prosimo, da pogoje preberejo, predvsem pa pozornost namenijo posebnim pogojem, ki obravnavajo osebe, ki so iz zavarovanj izključene.

5. OSNOVNO ZAVAROVANJE ČLANSTVA

ZAVAROVANJE ČLANSTVA - NEZGODNO ZAVAROVANJE IN ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI, KI GA IMA VSAK ČLAN S PLAČILOM ČLANARINE ZA TEKOČE LETO

NEZGODNO ZAVAROVANJE (veljavni zavarovalni pogoji: NEZ-07, NEZ-špo-07)

Zavarovalno kritje	Zavarovalne	vsote	
	Člani A	Člani B, B1, S+Š	Člani P+O
Nezgodna smrt	15.000	5.500	5.000
Invalidnost	do 50.000	do 8.500	do 8.500
Stroški reševanja v tujih gorah Evrope in Turčije		do 2.800	do 2.800
Stroški reševanja v tujih gorah - ves svet	do 15.000	Če so ti člani partnerji člana A ali njegovi otroci, so upravičeni do reševanja, ki velja za A člana	
Letna premija nezgodnega zavarovanja z davkom po članu (eur)	7,11	2,76	0,00

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI (veljavni zavarovalni pogoji: ODG-07)

Zavarovalno kritje			
Zavarovanje odgovornosti-osebe	do 44.000	do 44.000	-
Zavarovanje odgovornosti-stvari	do 4.200	do 4.200	-
Letna premija zavarovanja odgovornosti z davkom po članu (eur)	0,45	0,45	-
Skupaj nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti z davkom po članu (eur)	7,56	3,21	-

Opombe:

- P in O (predšolski in šolski otroci) so zavarovani brezplačno. PZS sporoča sezname teh članov (dvomesečno).
- Nezgodno zavarovanje za člane B, B1, S in Š velja v tujih gorah Evrope in Turčije.
- Nezgodno zavarovanje za člane A velja po vsem svetu.
- Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah za člane A vključuje stroške iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, visokogorskih turnih smučiščih, nesrečah na vodi. Kritje velja po vsem svetu. Zavarovanje velja do nadmorske višine 5.000 metrov. Poleg sklenitelja zavarovanja je za stroške reševanja (za zavarovalno vsoto, ki velja za člane A) zavarovan tudi življenjski partner (član PZS, drugače zavarovalno kritje ne velja) s katerim živi v skupnem gospodinjstvu ter skleniteljevi otroci do 18. leta starosti. Zavarovanje ne velja za alpinistične odprave, ki se zavarujejo posebej.
- Nezgodno zavarovanje vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraze in višine ter zastrupitve.

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

- Stroški reševanja krijejo tudi nepoškodovanega soplezalca v navezi s poškodovancem, če pride do nesreče v gorskem terenu od koder nepoškodovani soplezalec sam ne bi mogel varno nadaljevati poti.
- Za člane PZS, ki bodo poravnali članarino do 31. januarja naslednje leto, velja neprekinjeno zavarovalno jamstvo. V primeru ko člani poravnajo članarino po 1. februarju dalje, prične zavarovanje teči naslednji dan od dneva, ko poravna članarino (od 00.00 ure).

Zavarovalni pogoji NEZ-07, NEZ-špo-07, ODG-07 so objavljeni na spletni strani www.pzs.si članarina 2009 in na spletni strani Zavarovalnice Tilia d.d.

6. PRAVICE IN UGODNOSTI ČLANSTVA PZS 2009

	Kategorije članstva 2009	A člani	B člani	B1 člani	S+Š člani	P+O člani
1.	zavarovanje za nezgodno smrt pri planinski dejavnosti	V	V	V	V	V
2.	zavarovanje za invalidnost pri planinski dejavnosti	V	V	V	V	V
3.	zavarovanje za stroške reševanja v gorah ves svet	V				
4.	zavarovanje za stroške reševanja v gorah Evrope in Turčije		V	V	V	V
5.	zavarovanje za odgovornost poškodovanja oseb in stvari	V	V	V	V	
6.	popusti pri prenočevanju v planinskih kočah PZS (50%)	V	V	V	V	V
7.	popusti pri prenočevanju v pl. kočah 14 planinskih organizacij Evrope	V	V	V	V	V
8.	oprostitev plačila turistične takse v planinskih kočah	V	V	V	V	V
9.	planinski koledarček 2009	V				
10.	dnevnik mladega planinca in cicibana planinca "Ringa raja"					V
11.	naročnina na revijo Planinski vestnik	V				
12.	popust pri nabavi edicij v založbi PZS 10%	V	V	V	V	V
13.	popust pri nabavi opreme po seznamu podjetij	V	V	V	V	V
14.	popust Zavarovalnice pri nabavi čelade in varovalnega kompleta za 15,00€	V	V	V	V	V
15.	popust pri izletih v organizaciji matičnega PD	V	V	V	V	V
16.	popust Zavarovalnice Tilia pri zavarovanju premoženja (za 25€)	V	V	V	V	V
17.	popust Zavarovalnice Tilia pri avtomobilskem zavarovanju (za 25€)	V	V	V	V	V
18.	Popust Zavarovalnice Tilia pri življenjskem zavarovanju prva premija (za 30 €)	V	V	V	V	V

Vprašanja lahko posredujete pisno Strokovni službi PZS, Dvoržakova 9, 1001 Ljubljana ali na naslov

e-pošte: planinska-zveza@pzs.si, z oznako »ČLANARINA 2009«.

Gradivo so pripravili:
Odbor za članstvo PZS

Generalni sekretar PZS:
Danilo M. Sbrizaj

POPUSTI, ZA ČLANE PD Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO SO PRI NASLEDNJIH PARTNERJIH PZS:

<i>Izdelovalec / trgovina</i>	Popusti za individualne člane	Popusti za člane pri nakupu preko PD	Popusti za vodnike PZS, člane GRS, markaciste, vrh. alpiniste, mentorje	Komentar
Alpina Žiri	10%	20 % za posamične nakupe in 25% pri nakupu več kot 20 parov obutve	30%	Velja v vseh Alpininih prodajalnah v Sloveniji
Annapurna Way	10% za gotovino in 5% za kreditne kartice		15%	
Gornik Mojca Mohorič s.p.	10%	15% oz. dogovor pri večjih naročilih	15% individualno 20% pri skupini	
Iglu Sport	10% za gotovino in 5% za negotovino		10% in dodatni 10% popust kot dobropis ob koncu leta	
Promontana Kranj	10%	10% pri nakupu vrednem več kot 830,00€	20%	Popusti ne veljajo za izdelke v akciji in za ProMo cene
Tomas Šport 2	15%	20% pri nakupu vrednem nad 630,00€	25%	Pri nakupu trekking in planinske obutve. Popusti ne veljajo za artikle znižano ceno in v akcijski ponudbi
Univet d.o.o.	10%	20% pri nakupu nad 1000,00€	15%	
Libra Šport d.o.o.	15%	20% za enkratni nakup najmanj 800,00€	30%	prodajalna Tadeje Brankovič
Intersport	10% za opremo, oblačila ali obutev za pohodništvo ter gorska kolesa	15% za posamične nakupe opreme, oblačil ali obutve za pohodništvo ter gorska kolesa	20% za opremo, oblačila ali obutev za pohodništvo ter gorska kolesa	Popust velja za izdelke po rednih cenah. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo za izdelke INTERSPORT priporočja.
	15% za opremo, oblačila ali obutev MCKINLEY	Popust po dogovoru za skupinske nakupe v vrednosti nad 2.000,00€	Popust po dogovoru za skupinske nakupe v vrednosti nad 2.000,00€	
Simpro d.o.o.		25% za enkratni nakup v vrednosti najmanj 1000€	30% popust za nakup preko PZS v tekočem letu	Blagovna znamka Jack Wolfskin (oblačila, obutev, oprema)

Popusti veljajo v naslednjih prodajalnah:

Alpina Žiri: Popusti veljajo v vseh Alpininih prodajalnah po Sloveniji.

V teh prodajalnah je predstavljena tudi celotna kolekcija pohodne obutve. Seznam vseh prodajaln lahko najdete na www.alpina.si/si/mreza/si/.

Annapurna Way: Krakovski nasip 10, Ljubljana

Gornik, Mojca Mohorič s.p., Gorenja vas - Reteče 36, Škofja Loka, 041 335 912

Iglu Šport d.o.o.: Ljubljana - Tržaška c. 88, Petkovškovo nabrežje 31, Šmartinska c. 152, hala 3/I; Maribor - Jadranska c. 27; Celje - Ul. Mesta Gravenbroich 9; Lesce - Alpska c. 27, Škofja Loka - Poljanska 4, Tolmin - Ulica padlih borcev1/a

Promontana d.o.o. Kranj: Ljubljana - Poljanski nasip 6, Domžale - Ljubljanska c. 81, Kranj - Koroška c. 5, Bled - Ljubljanska c.1

Prodajalne Tomas Šport 2 d.o.o.: Ljubljana - Mestni trg 18, Čopova ulica 14 in City park, Šmartinska 152; Maribor - Jurčičeva ulica 4 in Pobreška 18; - Celje: Spar center, Mariborska c. 100; Trbovlje - Ul. 1. Junija 1a; Velenje - Nakupovalni center Velenje, Kidričeva c, 2b; Novo Mesto: Ljubljanska 22; Murska Sobota: Pleše 2; Franšizne prodajalne Tomas Sport: Ptuj - Gavez Anton s.p., Slovenski trg 1; Slovenj Gradec - Rojnik Drago s.p., Glavni trg 33; Kranj - Optimist d.o.o., Prešernova ul. 12; Bled - Optimist d.o.o., Ljubljanska c. 4, Ribnica: Obrtna cona 29, Sežana: Stjenkova 01 Karsika center, Postojna: Tržaška 11; Nova Gorica: Gradnikove brigade 07.

Univet d.o.o. Ljubljana, poslovalnica Pohodnik BTC hala A, Šmartinska 152, Ljubljana

Libra šport d.o.o., Vasca 7a, 4207 Cerklje na Gorenjskem, prodajalna Tadeje Brankovič.

Intersport: popusti veljajo v vseh trgovinah Intersporta v Sloveniji.

Simpro d.o.o.: Trženje blagovne znamke Jack Wolfskin (oblačila; pohodne hlače, jakne, perilo, kape) oprema; nahrbtniki, torbe, rokavice, obutev; alpinistični in treking čevlji, obutev za prosti čas)

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
 DVORŽAKOVA 9
 1000 LJUBLJANA

Znamkice prejete po računih št. _____

št. _____/2009, datum
 obračuna

OBRAČUN ČLANSKIH ZNAMKIC PZS ZA LETO 2009

(izpolni PD pri plačilu znamkic)

PLANINSKO DRUŠTVO (popoln naslov)

Davčni zavezanec: da ne
 tel: _____ fax: _____ TRR: _____

Davčna številka: _____ E-mail: _____

kategorija članstva	članarina 2009	družinski popust	stroški ugodnosti	stroški vezani na ugodnosti in 50% članarine nakazilo na PZS			ZNAMKICE 2009						
				1	2	3	4 = (1+3)	število prejelih	vrednost prejelih	število zaloga./vračilo	vrednost zaloga./vračilo	število prodanih	vrednost prodanih
A	50,00		34,48	7,76	7,76	42,24							
B	20,00		3,63	8,19	8,18	11,81							
B1	15,00		3,63	5,69	5,68	9,31							
S+Š	13,00		3,63	4,69	4,68	8,31							
S+Š/d	10,40	2,60	3,63	3,39	3,38	7,01							
P+O	5,00		0,42	3,58	1,00	1,42							
P+O/d	4,00	1,00	0,42	3,08	0,50	0,92							
OPP	5,00		0,42	3,58	1,00	1,42							
SKUPAJ													

OBRAČUNAL (ime in priimek):	tel.št.
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____
Članarina nakazana na PZS, dne _____	znesek _____

Obrazec je objavljen na spletni strani PZS (<http://www.pzs.si>)

Dodatne informacije glede članarine dobite na PZS (tel. 01 43 45 688 ga. Katarina) email: racunovodstvo@pzs.si

Žig in podpis: _____

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

PLANINSKO DRUŠTVO	
NASLOV:	
NAROČA: (ime in priimek)	telefon:

NAROČILNICA , ŠT. _____ /2009 ZA ČLANSKE ZNAMKICE PZS ZA LETO 2009

ČLANSTVO	A člani	B člani	S+Š	P+O	OPP
članarina 2009	50,00	20,00	13,00	5,00	5,00
str. iz ugodnosti in 50% čl. za PZS	42,24	11,81	8,31	1,42	1,42
prip.del. članar.PD	7,76	8,19	4,69	3,58	3,58

Naročilo znamkic za kategorijo OPP mora biti opremljeno s spiskom članov te kategorije.

NAROČAMO ŠTEV. ZNAMKIC					
---------------------------	--	--	--	--	--

- Za uveljavljanje reciprocitete veljajo znamkice, ki so bile prejete in nalepljene na izkaznici iz preteklih let . Dodatno naročamo _____ znamkic.

-

V _____, datum: _____

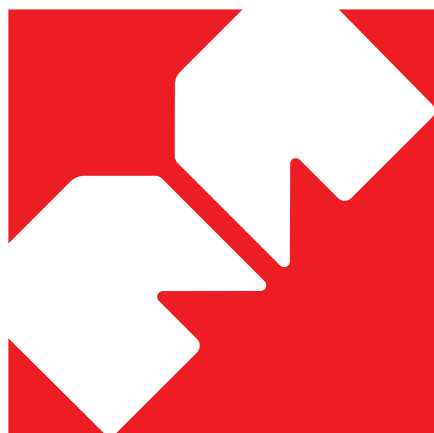
Naročil:

MP

- A** člani - polnoletne osebe - akt.obiskovalci domačih in tujih gora z največjimi ugodnostmi
- B** člani - polnoletne osebe - akt.obiskovalci domačih in tujih gora z večino ugodnosti
- B1** člani - osebe starejše od 65 let z ugodnostmi B članov
- S+Š** člani - srednješolci in študenti do 26. leta starosti
- P+O** člani - predšolski in osnovnošolski otroci
- Družinski popusti S+Š/d, P+O/d:** 20% od celotne cene
- OPP** osebe s posebnimi potrebami

Naročilo lahko pošljete po pošti ali na elektronski naslov: racunovodstvo@pzs.si

SPOZNAJTE NAŠE SPONZORJE:

Mercator

alpina

MENI JE PRAV

SLOVENIA
Superbrands
2008

Naša prednost je v razumevanju človekovih naravnih zmožnosti in njegovih omejitev. Naša naloga je preprosta: omogočiti ljudem, da sledijo svojim sanjam iti višje, dlje, globlje, drzneje.

Advance
art. 6780-1K

www.alpina.si

SIMIPRO

Podsvetija 1
1351 Brezovica

IGLU ŠPORT

GARMIN

Na dotik občutljiv zaslon pri Oregon ročnih GPS napravah

Za pohodništvo, kolesarjenje, vožnjo z avtomobilom ali s čolnom. Ima visoko odziven sprejemnik, visoko resolucijski 3" (7,7 cm) zaslon, kateri se hitro in natančno odzove na dotik uporabnika. Brezžična izmenjava podatkov (poti, število točk ipd) med serijo Oregon (razen Oregon 200) ter serijo Colorado. Oregon 300 in Oregon 400 sta opremljena z barometričnim višinomerom in elektronskim kompasom ter omogočata povezavo s senzorji srčnega utripa, hitrosti ter kadence.

* Priporočamo nakup topografske karte TOPO Slovenija.

RAZISKUJTE Z GARMINOM

www.garmin.si

KAKO BODO ZAVAROVANI ČLANI PLANINSKIH DRUŠTEV S PLAČANO ČLANARINO PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE OD 1.1. 2009 DALJE

Člani planinskih društev bodo pri planinski, alpinistični, turno smučarski, kolesarski in drugi prostovoljni dejavnosti v gorah do leta 2011 zavarovani pri Zavarovalnici Tilia d. d.

Zavarovanje, ki je vključeno v plačano članarino obsega:

nezgodno smrt, invalidnost, stroške reševanja v tujih gorah, zavarovanje odgovornosti - osebe in zavarovanje odgovornosti - stvari.

Višina zavarovalnega kritja je odvisna od tega, katero članarino so člani vplačali:

Zavarovalno kritje v €

	Vrsta zavarovanja	Člani A	Člani B, B1, S+Š, P+O
1.	Nezgodna smrt	15.000	5.500
2.	Invalidnost	do 50.000	do 8.500
3.	Stroški reševanja v tujih gorah - ves svet	do 15.000	-
4.	Stroški reševanja v tujih gorah - Evrope in Turčije		do 2.800
5.	Zavarovanje odgovornosti - osebe	do 44.000	do 44.000
6.	Zavarovanje odgovornosti - stvari	do 4.200	do 4.200

Največjih ugodnosti je deležna A kategorija članstva. Namenjena je tistim, ki so veliko v gorah, zato so tudi bolj izpostavljeni in potrebujejo višja zavarovanja.

Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah za člane A vključuje stroške iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, visokogorskih turnih smučiščih in nesrečah na vodi. Kritje velja po vsem svetu. Zavarovanje velja do nadmorske višine 5.000 metrov. Poleg sklenitelja zavarovanja je za stroške reševanja (za zavarovalno vsoto, ki velja za člane A) zavarovan tudi življenjski partner (član PD, sicer zavarovalno kritje ne velja), s katerim živita v skupnem gospodinjstvu, ter skleniteljevi otroci (člani PD) do 18. leta starosti. Zavarovanje ne velja za alpinistične odprave, ki se zavarujejo posebej.

Zavarovanje za vse kategorije vključuje tudi poškodbe in okvare nastale zaradi mraza in višine ter zastropitve.

Stroški reševanja vključujejo tudi reševanje nepoškodovanega soplezalca v navezi s poškodovancem, če pride do nesreče v gorskem terenu, od koder nepoškodovani soplezalec sam ne bi mogel varno nadaljevati poti.

Zavarovanje strokovnega kadra PZS

Zavarovanje je namenjeno vsem strokovnim kadrom PZS pri opravljanju njihove dejavnosti, za katero so usposobljeni. Planinska zveza Slovenije tako poimensko zavaruje usposobljeni strokovni kader s potrjeno licenco za zavarovanje odgovornosti za osebe do 88.000€ in za stvari do 8.400 €. Zavarovanje zajema odgovornost zaradi strokovnih napak, ki jih stori strokovni kader pri opravljanju svoje dejavnosti (vodenje, usposabljanje, markiranje ...).

**DODATNA PONUDBA ZAVAROVALNICE TILIA ZA ČLANE PLANINSKIH DRUŠTEV IN
PLANINSKA DRUŠTVA**

Zavarovalnica Tilia ponuja članom planinskih društev tudi možnost sklenitve drugih zavarovanj po ugodnejših pogojih:

- nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino
- turistično - zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini
- dodatno nezgodno zavarovanje za časovno opredeljeno obdobje (izleti ali odprave)

Vsak član se za dodatna zavarovanja odloča prostovoljno in tudi sam sklene zavarovanje.

Druge oblike zavarovanj za planinska društva

- odgovornost planinskih društev za poškodbe oseb in stvari
- zavarovanje obiskovalcev prireditelj, ki jih organizirajo PD za nečlane
- dodatno nezgodno zavarovanje za časovno opredeljeno obdobje (izleti ali odprave)
- zavarovanje prenosa gotovine iz planinskih postojank

Vsako planinsko društvo se za dodatna zavarovanja odloča prostovoljno in tudi samo sklene zavarovanje.

PONUDBA ZAVAROVALNICE GENERALI

Nova oblika dodatnega zavarovanja je tudi zavarovanje za stroške reševanja za ves svet, ki ga po pogodbi nudi Generali Zavarovalnica d.d., in ga lahko sklene posamezni član PD, ki je poravnal članarino, preko matičnega PD. Zavarovalno kritje znaša 15.000 €, letna premija je 6,10 €.

Stroški reševanja so nujno potrebni stroški, ki nastanejo, kadar doživi zavarovanec nezgodo oziroma zaide v življenjsko nevarnost v gorah ali v vodi, ne glede na to, ali se pri tem poškoduje ali ne. Zavarovani so le dokazani stroški iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, na smučiščih, pri nesrečah na vodi po vsem svetu ter prevoz do najbližje prevozne ceste oz. do najbližje bolnišnice glede na kraj nezgode; zavarovanje ne vključuje stroškov prevoza v domovino. Stroški se povrnejo le subsidiarno, če se le-ti ne povrnejo iz drugega naslova (npr. iz zdravstvenega zavarovanja). Zavarovanje ne vključuje kritja stroškov reševanja v primeru odprave v tuja neevropska gorstva nad 5.000 metrov nadmorske višine. Kritje vključuje tudi stroške reševanja na področjih lažjih pohodniških, treking smeri do nadmorske višine 6.000 metrov.

Več o zavarovalnih možnostih, ki ji nudi PZS za prihodnje leto, bo objavljeno na spletni strani PZS www.pzs.si in v decembrski številki Obvestil PZS (12/08).

Zavarovalni pogoji NEZ - 07, NEZ-špo-07, ODG - 07 so objavljeni na spletni strani PZS in spletni strani Zavarovalnice Tilia d.d.

Odbor za članstvo PZS:
Danilo Škerbinek l.r.

DODATNE MOŽNOSTI ZAVAROVANJA ZA ČLANE PZS PRI ZAVAROVALNICI Tilia d.d.
 Sklepa jih posameznik ali posamezno planinsko društvo direktno z Zavarovalnico Tilia d.d.

2.1. ZAVAROVANJE STROŠKOV REŠEVANJA V TUJIH GORAH

(veljavni zavarovalni pogoji: REŠ-tuj-07)

Zavarovanje za stroške reševanja v tujih gorah lahko sklenejo tako člani kot nečlani PZS.

Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah, do katerih pride zaradi telesnih poškodb, bolezni, izčrpanosti ali onemoglosti v tujih gorah. Zavarovanje krije naslednje oblike pomoči:

- organizacijo reševanja
- iskanje pogrešanih oseb
- nudenje prve pomoči zavarovancu
- reševanje, prenos in/ali prevoz zavarovanca do reševalnega vozila, pri helikopterskem reševanju do reševalnega vozila oziroma do prve zdravstvene ustanove
- reševanje in prevoz posmrtnih ostankov do predaje trupla reševalnemu vozilu ali pogrebni službi

Zavarovanje ne zajema stroškov iskanja pri nesrečah na vodi in letalskih športih in smučiščih (razen visokogorsko turno smučanje).

Tabela A: Tabela zavarovalnih vsot in letnih premij, ki so odvisne od območja zavarovanja. V odvisnosti od trajanja zavarovanja se letna premija spreminja skladno s Tabelo B. Zavarovanje se sklepa za posameznega zavarovanca.

Zavarovalna vsota v €	Območje 1 Albanija, Avstrija, Baltiške države, Belgija, Belorusija, BiH, Bolgarija, Ciper, Češka, Črna gora, Danska, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Islandija, Italija, Luxemburg, Madžarska, Malta, Makedonija, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Srbija, Španija, Švedska, Švica, Turčija, Ukrajina, Velika Britanija		Območje 2 Ves ostali svet	
	Letna premija v €		Letna premija v €	
	Alpinizem	Pohodništvo	Alpinizem	Pohodništvo
3.000	151,20	75,60	211,80	105,90
5.000	252,00	126,00	353,00	176,50
7.500	378,00	189,00	529,00	264,75
10.000	504,00	252,00	706,00	353,00
15.000	756,00	378,00	1.059,00	529,50

Možne so tudi drugačne kombinacije zavarovalnih vsot. V cenah ni zajet davek na zavarovalne posle v višini 6,5 %.

Popusti: 10% za člane PZS, 15% za člane PZS, ki so opravili enega od izobraževalnih programov (vodnik, reševalec, inštruktor...).

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

Tabela B: Premija v odvisnosti od trajanja zavarovanja v % od letne premije

Letna premija v €	do 30 dni	31 do 60 dni	61 do 90 dni	91 do 120 dni	121 do 150 dni	151 do 180 dni	181 do 210 dni	211 do 240 dni	nad 241 dni
zavarovalna premija v % od letne premije	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %

2/2. TURISTIČNO - ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE Z ASISTENCO V TUJINI

(veljavni zavarovalni pogoji: TZ-2003)

V sodelovanju z zavarovalnico AXA ASSISTANCE zagotavljamo takojšnjo zdravniško oskrbo, pravno pomoč, pomoč pri izgubi prtljage, potovanju z letalom ipd. - odvisno od izbranega paketa.

Izbrati je mogoče med tremi ponujenimi paketi: **A osnovni**, **B standardni** in **C nadstandardni**.

Za p. št.	Opis storitve/paket storitev	Paket		
		A	B	C
1	postavitev diagnoze in napotitev oz. prevoz v bolnišnico	x	x	x
2	posredovanje nujnih sporočil	x	x	x
3	kritje stroškov za zdravniško oskrbo do dogovorjene višine v EUR	10.000	20.000	50.000
4	kritje stroškov za zobozdravstveno oskrbo do dogovorjene višine v EUR	100	200	300
5	prevoz v domovino po zaključnem zdravljenju v tujini	x	x	x
6	prevoz posmrtnih ostankov v domovino do kraja pokopa	x	x	x
7	organizacija obiska v bolnišnici, če traja zdravljenje v tujini več kot 7 dni		x	x
8	organizacija nujne vrnitve v domovino v izrednih primerih (težja bolezen ali smrt ožjega družinskega člana)		x	x
9	nujna dostava zdravil		x	x
10	vrnitev izgubljene prtljage		x	x
11	zastava varščine v primeru pridržanja zaradi kazenske odgovornosti do 5.000 EUR		x	x
12	kritje dodatnih stroškov			x
13	nadomestilo za izgubljeno prtljago do 400 EUR			x
14	vračanje koristnikovih otrok, mlajših od 16 let v RS s spremstvom			x
15	nudenje pravne pomoči, kritje stroškov do 1.000 EUR			x

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

MOŽNOST IZBIRE PODROČJA POTOVANJA

Območja, za katera se zavarovanec lahko zavaruje

območje 1: Albanija, Alžirija, Avstrija, Andora, Bahrein, baltiške države, Belgija, Belorusija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Danska, Egipt, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Iran, Irska, Islandija, Izrael, Italija, Jemen, Črna gora, Katar, Libanon, Luxemburg, Madžarska, Makedonija, Malta, Maroko, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Oman, Poljska, Portugalska, Romunija, Rusija (evropski del), Saudova Arabija, Slovaška, Srbija, Španija, Švedska, Švica, Tunizija, Turčija, Ukrajina, Velika Britanija, Združeni arabski emirati.

območje 2: ostale države

Ugodnosti, ki jih nudi asistenca, bo moč koristiti v navedenih območjih potovanja, in sicer dvaindevetdeset (92) dni

MOŽNOST IZBIRE TRAJANJA POTOVANJA / CENIK V EUR ZA 1 OSEBO

Dnevi / paket	Območje 1			Območje 2		
	A	B	C	A	B	C
01 do 03	3,66	4,76	5,49	6,59	8,57	9,89
04 do 07	7,96	10,35	11,94	14,33	18,63	21,50
08 do 10	9,75	12,68	14,63	17,55	22,82	26,33
11 do 15	12,19	15,85	18,29	21,94	28,52	32,91
16 do 21	15,36	19,97	23,04	27,65	35,95	41,48
22 do 31	20,15	26,20	30,23	36,27	47,15	54,41
32 do 60	34,13	44,37	51,20	61,43	79,86	92,15
61 do 92	44,85	58,31	67,28	80,73	104,95	121,10
6 mesecev	67,28	87,46	100,92	121,10	157,43	181,65
eno leto	100,91	131,18	151,37	181,64	236,13	272,46

DOPLAČILA

- doplačilo za osebe, stare od 70 do 75 let: premija se poveča za faktor 2,5
- doplačilo za osebe, stare od 76 do 80 let: premija se poveča za faktor 3,0
- doplačilo za osebe, stare nad 80 let: premija se poveča za faktor 4,0

POPUSTI

- Otroci:**
  - za otroke, mlajše od 16 let je popust 50%
- Družine:**
  - za družine z več kot tremi člani je popust 30%
  - za družine z več kot petimi člani je popust 50%
- Skupine:**
  - za skupine od 11 do 20 oseb je popust 5%
  - za skupine od 23 do 50 oseb je popust 10%
  - za skupine od 51 do 100 oseb je popust 15%
  - za skupine nad 100 oseb je popust 20%

Opomba: Popusti se med seboj izključujejo!

POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC

V primeru potrebe pomoči mora zavarovanec takoj, ko je to možno, na stroške klicanega poklicati 24-urni dežurni center zavarovatelja, od koder asistenčna družba organizira pomoč v tujini:

izven RS: **00386 2 320 41 14.**

Ob klicu v klicni center mora zavarovanec posredovati naslednje podatke:

- ime, priimek in naslov nosilca zavarovalne police;
- številko in veljavnost zavarovalne police;
- kraj in telefonsko številko, na kateri je dosegljiv;
- kratek opis problema, ki ga ima in naravo pomoči, ki jo potrebuje.

Zdravniki asistenčne družbe se bodo takoj, ko bodo obveščeni o nezgodi ali bolezni, povezali z letečim zdravnikom, ugotovili postopek in ustreznost zdravljenja, svetovali in organizirali, ter v okviru zavarovalne vsote prevzeli stroške zdravljenja in prevoza do najbližje ustrezne bolnišnice ali v domovino.

2/3. NEZGODNO ZAVAROVANJE Z DNEVNO ODŠKODNINO

Nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino je dodatno zavarovanje k osnovnemu zavarovanju članov PZS. Sklenejo ga lahko le člani PZS, ki se udeležujejo vzgojnih in delovnih akcij, ki jih organizira PZS in posamezniki. Zavarovanje se sklene individualno ali skupinsko z navedbo udeležencev na polici.

Dnevna odškodnina	Letna premija z davkom
15,00 €	85,07 €

Zavarovanja, ki se sklepajo za čas krajši od enega leta se zavarovalna premija obračuna po spodnji tabeli v % od letne premije.

Če traja zavarovanje		Znaša zavarovalna premija
od	Do	
Vključno do 3 dni		5%
4 dni	7 dni	10%
8 dni	15 dni	15%
16 dni	30 dni	20%
31 dni	60 dni	30%
61 dni	90 dni	40%
91 dni	120 dni	50%
121 dni	150 dni	60%
151 dni	180 dni	70%
181 dni	210 dni	80%
211 dni	240 dni	90%
241 dni		100%

3. ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI STROKOVNIH KADROV PZS (zavarovalno pogodbo sklene PZS za strokovni kader z licenco po spisku)

Zavarovanje strokovnih delavcev PZS zajema odgovornost zaradi strokovnih napak, ki jih stori strokovni kader PZS pri opravljanju dejavnosti PZS.

Letna premija za posameznega strokovnega delavca je **2,35 eur z davkom**. V premije je vključeno tudi doplačilo za tujino za vse strokovne delavce.

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

Zavarovalne vsote:

- za smrt ali poškodbo oseb do **88.000,00 eur**
- za poškodovane stvari do **8.400,00 eur**

Kategorije zavarovancev	Število zav. oseb	Premija na osebo + tujina z davkom	Premija skupaj z davkom
Vse kategorije strokovnega kadra PZS	1.830	2,35 €	4.300,5 €

Opomba:

Strokovni kader PZS zavaruje na osnovi poimenskega seznama z nazivom vseh dejavnosti, ki jih opravlja kot strokovni kader PZS.

Pojasnila v zvezi z zavarovanjem odgovornosti:

Pri zavarovanju članov PZS ločimo dve zavarovanji odgovornosti. Prvo zavarovanje je zavarovanje članov PZS ko gredo v gore kot posamezniki-zasebniki in odgovarjajo za škode, ki jo povzročijo tretjim osebam. Odgovornost zasebnika je opisana v 12. členu pogojev za zavarovanje odgovornosti (Odgovornost zasebnika).

Drugo zavarovanje je zavarovanje strokovnih delavcev PZS (ni nujno, da so redni zaposleni), ki obsega zavarovanje iz dejavnosti društva (vodenje izletov, izobraževanje, markiranje....). To je opisano v 11. členu pogojev za zavarovanje odgovornosti (Društva).

Prvo zavarovanje ne krije škod zaradi odgovornosti, ki jo strokovni delavec naredi pri izvajanju del in nalog v okviru dejavnosti društva..

Če hoče imeti član PZS, ki je tudi strokovni delavec celovito zavarovanje odgovornosti mora imeti sklenjeni obe zavarovanji. Po prvem zavarovanju so krite škode, ki jih povzroči kot planinec-zasebnik v drugem primeru pa kot planinec-strokovni kader, ki opravlja dejavnost društva (vodenje, markiranje....).

4. DRUGA ZAVAROVANJA

4/1 UGODNOSTI PRI SKLEPANJU ZAVAROVANJ S KATERO IMA PZS SKLENJENO ČLANSTVO

Članom PZS, ki imajo potrjeno člansko izkaznico za tekoče leto nudimo dodatne ugodnosti - popuste:

Zavarovanje	Popust
	Popust v višini prve premije vendar max. 30 €
Življenjsko zavarovanje	25 €
Avtomobilsko zavarovanje	25 €
Zavarovanje premoženja (hiša, stanovanje, stanovanjska oprema)	25 €

Zgornji popusti veljajo poleg vseh ostalih, ki jih zavarovalnica nudi v času sklepanja zavarovanja.

4/2 ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI PLANINSKIH DRUŠTEV ZA POŠKODBO OSEB IN STVARI

Zavarovalno kritje	Zavarovalne vsote po škodnem dogodku	
	Varianta I	Varianta II
Za poškodbo oseb	25.000,00 €	44.000,00 €
za poškodovane stvari	7.000,00 €	10.000,00 €
Letna premija po članu z davkom	0,6 €	0,9 €

4/3 ZAVAROVANJE OBISKOVALCEV PRIREDITEV, KI JIH ORGANIZIRAJO PD ZA NEČLANE (promocijski izleti in spominski pohodi)

Zavarovalno kritje	Zavarovalna vsota
Nezgodna smrt	12.500 €
Invalidnost	15.000 €
Odgovornost oseb	10.000 €
Odgovornost za stvari	4.200 €
Premija z davkom na osebo/dan	0,50 €

4/4 DODATNO NEZGODNO ZAVAROVANJE ZA ČASOVNO OPREDELJENO OBDOBJE (izleti ali odprave)

Zavarovalno kritje	Zavarovalna vsota		
	Izleti I.	Izleti II.	Alpinistične odprave
Nezgodna smrt	8.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €
Invalidnost	16.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €
Naravna smrt	0,00 €	0,00€	5.000,00 €
Letna premija z davkom/osebo	16,00 €	30,00€	230,00 €

Opomba:

Zavarovanje za člane alpinističnih odprav vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraze in višine ter zastrupitve.

Zavarovanja, ki se sklepajo za čas krajši od enega leta se zavarovalna premija obračuna po spodnji tabeli v % od letne premije.

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

Če traja zavarovanje		Znaša zavarovalna premija
od	do	
Vključno do 3 dni		5%
4 dni	7 dni	10%
8 dni	15 dni	15%
16 dni	30 dni	20%
31 dni	60 dni	30%
61 dni	90 dni	40%
91 dni	120 dni	50%
121 dni	150 dni	60%
151 dni	180 dni	70%
181 dni	210 dni	80%
211 dni	240 dni	90%
241 dni		100%

ZAVAROVANJE PRENOSA GOTOVINE IZ PLANINSKIH OBJEKTOV
(veljavni zavarovalni pogoji: VLO-07-Nm, Vlo-kl-07)

Prenos gotovine - zavarovalna vsota	Letna premija z davkom
5.000 €	30 €

POGODBA ZAVAROVALNICE GENERALI D.D.
DODATNO ZAVAROVANJE ZA STROŠKE REŠEVANJA ZA VES SVET (DRUŽINSKO)

Nova oblika dodatnega zavarovanja je tudi zavarovanje za stroške reševanja za ves svet, ki ga po pogodbi nudi Generali Zavarovalnica d.d., in ga lahko dodatno sklene posamezni član PD, ki je poravnal članarino.

Zavarovalno kritje znaša 15.000 €, letna premija je 6,10 €, ki jo društvo ali posameznik nakaže na

Planinsko zvezo Slovenije, Dvoržakova 9, p.p.214, 1000 Ljubljana,
transkacijski račun: 0510 0801 0489 572 sklic 00 7003002-2008

Ob nakazilu je treba izpolniti obrazec s podatki o zavarovancu, ki ga društvo ali posameznik pošlje preko elektronske pošte na Planinsko zvezo Slovenije Katarini Maček racunovodstvo@pzs.si. Obrazec (Generali 2009) je posebna priloga tega dopisa.

Zavarovalno kritje	ZV
Stroški reševanja po osebi do	15.000 EUR
Neto letna premija po osebi	5,73 EUR
DPZP 6,5%	0,37EUR
Bruto letna premija po osebi	6,10 EUR

Stroški reševanja so nujno potrebni stroški, ki nastanejo, kadar doživi zavarovanec nezgodo oz. zaide v življenjsko nevarnost v gorah ali v vodi, ne glede na to, ali se pri tem poškoduje ali ne. Zavarovani so le dokazani stroški iskanja, klasičnega in helikopterskega reševanja v gorah, na smučiščih, pri nesrečah na vodi po vsem svetu ter prevoz do najbližje prevozne ceste oz. do najbližje bolnišnice glede na kraj nezgode; zavarovanje ne

Obvestila PZS - Članarina v planinski organizaciji v letu 2009

vključuje stroškov prevoza v domovino. Stroški se povrnejo le subsidiarno, če se le-ti ne povrnejo iz drugega naslova (npr. iz zdravstvenega zavarovanja).

Zavarovalno kritje: zavarovanje po tej pogodbi velja za cel svet, izključeno je le kritje stroškov reševanja v primeru odprave v tuja neevropska gorstva nad 5.000 metrov nadmorske višine. Kritje vključuje tudi stroške reševanja na področjih lažjih pohodniških, trekking smeri do nadmorske višine 6.000 metrov.

Trajanje zavarovalnega kritja za posameznega člana začne z naslednjim dnem, ko Planinska zveza Slovenije dobi plačilo zavarovalne premije in podatke o zavarovancu, ki je poravnal dodatno zavarovanje in velja za vsako leto plačanega zavarovanja.

Možni zavarovanci po tej pogodbi so člani društev in klubov, združenih v Planinski zvezi Slovenije in njihovi življenjski partnerji, ki živijo z njimi v skupnem gospodinjstvu, ter njihovi otroci do 18. leta starosti. Člani društev izkazujejo svoje članstvo z veljavno planinsko izkaznico.

Odbor za članstvo PZS:
Danilo Škerbinek l.r.

Generalni sekretar:
Danilo M. Sbrizaj

Priloga:

Obrazec Generali 2009

SEZNAM VPLAČNIKOV DODATNEGA ZAVAROVANJA ZA STROŠKE REŠEVANJA ZA VES SVET (DRUŽINSKO) GENERALI D.D.						
						nakazilo
	Ime	Priimek	Datum rojstva	član PD s plač. članarino	Naslov	
1.						0,00 €
2.						0,00 €
3.						0,00 €
4.						0,00 €
5.						0,00 €
6.						0,00 €
7.						0,00 €
8.						0,00 €
skupaj						0,00 €

Nakazilo letne premije se nakaže na Planinsko zvezo Slovenije, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana, **transkacijski račun: 0510 0801 0489 572 sklic 00 7003002-2008**

Izpolnjen obrazec s podatki o zavarovancu ob nakazilu premije pošljete na Planinsko zvezo Slovenije Katarini Maček (el. naslov: racunovodstvo@pzs.si)

Trajanje zavarovalnega kritija za posameznega člana začne z naslednjim dnevom, ko Planinska zveza Slovenije dobi plačilo zavarovalne premije in podatke o zavarovancu, ki je poravnal dodatno zavarovanje.
V primeru, da PZS podatkov o zavarovancih ne dobi pravočasno, ne jamči za trajanje zavarovalnega kritija od naslednjega dne, ko je prejela nakazilo zavarovalne premije.
Zavarovalnica Generali d.d. vsakemu vplačniku na njegov naslov pošlje potrdilo o zavarovanju.

TILIA
Zavarovalnica TILIA d.d.

Poleg nezgodnega zavarovanja in zavarovanje odgovornosti pri obisku tujih planin in gora lahko zagotovite dodatno varnost s sklenitvijo Turističnega - zdravstvenega zavarovanja z asistenco v tujini.

Izbirate lahko med različnimi paketi zavarovanj v okviru katerih so na voljo naslednje storitve:

- postavitev diagnoze in naporitev oz. prevoz v bolnišnico
- posredovanje nujnih sporočil
- kritje stroškov za zdravniško oskrbo
- kritje stroškov za zobozdravstveno oskrbo eur
- prevoz v domovino po zaključnem zdravljenju v tujini
- prevoz posmrtnih ostankov v domovino do kraja pokopa
- organizacija obiska v bolnišnici
- organizacija nujne vrnitve v domovino
- nujna dostava zdravil
- vrnitev izgubljenih prtljage
- zastava varščine v primeru pridržanja zaradi kazenske odgovornosti
- kritje dodatnih stroškov
- nadomestilo za izgubljeno prtljago
- vračanje koristnikov otrok, mlajših od 16 let v RS s spremstvom
- nudenje pravne pomoči

Do zavarovanja v eni minuti s klikom na www.zav-tilia.si

Kako do takojšnje pomoči?

Od trenutka sklenitve zavarovanja vam je navadno 24-urni alarmni center, ki ga pokličete v primeru nezgode in s katerim lahko kontaktirate v Slovenščini.

+386(0) 2 320 41 14 (stroške klica prevzame dežurni center)

Za dodatne informacije vam je na razpolago tudi

ali nam pišite na modri e-mail naslov

modra.stevilka@zav-tilia.si

Veseli nas, da bomo skupaj skrbeli za vaš korak v gorah, saj ste kot član Planinske zveze Slovenije tudi naš cenjeni zavarovanec. Poleg nezgodnega zavarovanja v gorah in zavarovanja odgovornosti v primeru škode, ki bi jo pri obisku planin in gora povzročili tretjim osebam, vam Zavarovalnica TILIA v sodelovanju s PZS nudi tudi posebne ugodnosti. S tem vam želimo omogočiti večjo varnost tako doma kot pri obisku planin in gora.

Za varnejšo pot v gore so vam na voljo naslednje zavarovalne storitve:

Nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti članov PZS (zavarovanje vključeno v letni članarini)

Turistično - zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini (dodatno individualno ali skupinsko zavarovanje)

Zavarovanje stroškov reševanja v tujih gorah (dodatno individualno zavarovanje ali skupinsko zavarovanje)

Ugodnosti za člane PZS:

- 25 EUR popusta pri premoženjskem zavarovanju MoJ DoM in avtomobilskem zavarovanju.
- Popust v višini prve premije pri življenjskem zavarovanju (Max. 30 EUR)

Več o zavarovalnih kritjih, pogojih zavarovanja in cenah zavarovanja si lahko preberete v zloženkah PZS in na spletnih straneh zavarovalnice www.zav-tilia.si.

Dodatno zavarovanje lahko sklene preko spletne strani www.zav-tilia.si. Zavarovanje sklenjeno prek interneta velja že ob 24.00 uri naslednjega dne. Dodatno zavarovanje lahko sklenete tudi pri Zavarovalni agenciji Kopriva d.o.o., Hrenova ulica 21, tel: 01/ 241 38 40.

Ugodnost pri nakupu čelade in varovalnega kompleta

Pri nakupu čelade ali varovalnega kompleta Zavarovalnica TILIA za člane PZS prispeva 15,00 EUR

Popust se uveljavlja ob predložitvi fotokopije računa, fotokopije izkaznice PZS z določeno članarino za tekoče leto in predložitvi tehniškega lista, kateri se nanaša na prvo leto uporabe.

Nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti članov PZS (zavarovanje vključeno v letni članarini)

Pogosta vprašanja v zvezi z nezgodnim zavarovanjem in zavarovanjem odgovornosti članov PZS

Krije nezgode, ki se pripetijo pri obisku planin in gora. Nezgodno zavarovanje vključuje tudi poškodbe in okvare zaradi mraza in višinske zastupitve.

Zavarovalne vsote (EUR)			
Zavarovalno kritje:	Člani A	Člani B, B1, S in Š	Člani P in O
Nezgodna smrt	15.000,00	5.500,00	5.000,00
Invalidnost	50.000,00	8.500,00	8.500,00
Stroški reševanja v tujih gorah Evrope in Turčije	-	2.800,00	2.800,00
Stroški reševanja v tujih gorah - ves svet	15.000,00	-	-

Za nezgodno zavarovanje veljajo splošni pogoji NEZ-07 in posebni pogoji NEZ-Spo-07 in so na vpogled na spletnih straneh zavarovalnice www.zav-tilia.si in na Planinski zvezi Slovenije.

Zavarovanje odgovornosti

Krije škode, ki jih član PZS povzroči tretjim osebam pri obisku planin in gora. Strokovni kader PZS je zavarovan tudi za odgovornost zaradi strokovnih napak pri opravljanju dejavnosti PZS.

Zavarovalne vsote (EUR)		
Zavarovalno kritje:	Člani A	Člani B, B1, S in Š
Zavarovanje odgovornosti - osebe	44.000,00	44.000,00
Zavarovanje odgovornosti - stvari	4.200,00	4.200,00

Za zavarovanje odgovornosti veljajo splošni pogoji ODG-07 in so na vpogled na spletnih straneh zavarovalnice www.zav-tilia.si in na Planinski zvezi Slovenije.

Postopek pri prijavi nezgode

Upravičenec po končanem zdravljenju izpolni obrazec: Prijava nezgode, ki ga dobi v Strokovni službi PZS; izpolnjen obrazec se s fotokopirano zdravniško dokumentacijo, fotokopijo potrdila o plačilu članarine za tekoče leto oz. v primeru smrti, izpisa iz knjige umrlih, podje sklenitve zavarovanja - PZS, na naslov Strokovne službe PZS, Dvorčakova 9, 1001 Ljubljana, ki prijavo evidentira in posreduje v nadaljnji postopek. Enako je potrebno ravnanj tudi v primeru, ko se uveljavlja zavarovanje za reševanje v tujih gorah, le da se v tem primeru predloži potrdilo o plačilu stroškov reševanja.

Kdaj se prične zavarovalno kritje?

Zavarovalno kritje se prične ko pričnemo s pohodom v gorah oz. planinah. Kritje velja tudi za službeno pot če imamo za pot ustrezen potni nalog izdan s strani PZS ali planinskega društva.

Kaj krije nezgodno zavarovanje?

Z nezgodnim zavarovanjem so člani PZS zavarovani za primer nezgodne smrti in invalidnosti, ki je posledica nezgode v gorah in planinah. Člani PZS so zavarovani tudi za primer reševanja v tujih gorah Evrope in Turčije.

Kaj krije zavarovanje odgovornosti?

Zavarovanje odgovornosti krije škode, ki jih član PZS povzroči tretjim osebam pri obisku planin in gora. Npr. pri hoji planinec sproži kamen, ki pade na osebo in jo poškoduje, v planinski koči obiskovalec poškoduje inventar itd. Hoja v planinah in gorah je na lastno odgovornost zato tudi vsak odgovarja za svoja dejanja, ki kakorkoli povzročijo škodo tretjim osebam.

Do katere višine zavarovalnica krije odškodnine?

Zavarovalnica, krije škode do višine dogovorjenih zavarovalnih vsot. Če zahtevana odškodnina preseže zavarovalno vsoto mora razliko poravnati član PZS sam.

V katerih primerih lahko zavarovalnica odkloni izplačilo odškodnine oziroma zavarovalnine?

V primeru dokazane izrazite malomarnosti (nepriprava oprema, vinjenost...), zaradi katere pride do nezgode lahko zavarovalnica odkloni izplačilo odškodnine oz. zavarovalnine.

Za dodatne informacije vam je na razpolago tudi

ali nam pišite na modri e-mail naslov

modra.stevilka@zav-tilia.si

Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb

Splošne pogoje za nezgodno zavarovanje oseb NEZ-07 je sprejela uprava Zavarovalnice Tilia d.d. Novo mesto.
Veljajo in se uporabljajo od 1.1.2007 dalje.

1. člen - Splošne določbe

- (1) Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb (v nadaljnjem besedilu: splošni pogoji) so sestavni del pogodbe o nezgodnem zavarovanju oseb, sklenjene med zavarovalcem in Zavarovalnico Tilia d.d. Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: zavarovalnica).
- (2) S splošnimi pogoji se urejajo pogodbeni odnosi med zavarovalnico in zavarovalcem za dogovorjene načine zavarovanj, in sicer za primer:
  - smrti zaradi nezgode,
  - trajne izgube splošne delovne sposobnosti (invalidnost),
  - dnevno nadomestilo,
  - bolnišničnega dne,
  - zdraviliškega dne,
  - pogrebne, in
  - stroškov zdravljenja.Ostali primeri se urejajo s posebnimi in dopolnilnimi pogoji.
- (3) Izrazi, navedeni v teh splošnih pogojih, pomenijo:
  - **zavarovalec** - fizična ali pravna oseba, ki sklene zavarovalno pogodbo z zavarovalnico;
  - **zavarovanec** - oseba, od katere smrti, invalidnosti ali telesne poškodbe je odvisno izplačilo zavarovalnine oziroma nadomestilo;
  - **ponudnik** - oseba, ki želi skleniti zavarovanje in poda predlog za sklenitev zavarovanja;
  - **upravičenec** - oseba, ki ima pravico do zavarovalnine;
  - **ponudba** - listina, ki predstavlja predlog za sklenitev nezgodnega zavarovanja;
  - **polica** - listina o sklenjeni zavarovalni pogodbi;
  - **zavarovalna vsota** - na polici določeni znesek, do katerega zavarovalnica jamči;
  - **zavarovalnina** - znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi;
  - **premija** - znesek, ki ga zavarovalec plačuje zavarovalnici;
  - **invalidnost** - popolna ali delna trajna izguba splošne sposobnosti;
  - **prehodna nesposobnost za delo** - začasna zadržanost od dela po veljavnem Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
  - **karenca** - obdobje, v katerem ni zavarovalnega kritja, čeprav nastopi zavarovalni primer in je zavarovalna pogodba sklenjena. Karenca se uporablja samo pri zavarovanju dnevnega nadomestila;
  - **ponovljena poškodba** - ponovna poškodba istega dela telesa.

2. člen - Sklenitev zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalna pogodba se sklene na podlagi pisne ponudbe, ki vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, za sklenitev nezgodnega zavarovanja ali s podpisom zavarovalne police ali s podpisom potrdila o kritju.
- (2) Pisna ponudba zavarovalnici za sklenitev zavarovalne pogodbe veže ponudnika, če ni določil krajšega roka, osem dni od dneva, ko je prispela k zavarovalnici; če je potreben zdravniški pregled, pa 30 dni.
- (3) Če zavarovalnica v tem roku ne odkloni ponudbe, ki ne odstopa od pogojev, po katerih sklepa predlagano zavarovanje, se šteje, da je ponudbo sprejela in da je pogodba sklenjena. V tem primeru se šteje pogodba za sklenjeno, ko je ponudba prispela k zavarovalnici.
- (5) Če zavarovalec in zavarovanec nista ista oseba, je za veljavnost pogodbe potrebno pisno soglasje zavarovanca z navedbo zavarovalnih vsot.

3. člen - Oblika zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalna pogodba in vsi dodatki te pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni obliki.
- (2) Zahtevki, obvestila in izjave so dane pravočasno, če so dane pred koncem roka po teh pogojih. Kot dan prejema se šteje dan, ko je bilo priporočeno pismo oddano pošti.

4. člen - Začasno zavarovalno kritje

- (1) Če je v zavarovalni pogodbi dogovorjeno začasno zavarovalno kritje, zavarovalnica v času zavarovalnega kritja izplača samo zavarovalnino za nezgodno smrt in invalidnost.
- (2) Začetek začasnega zavarovalnega kritja je ob 24.00 uri tistega dne, ko je bila plačana ustrezna premija.
- (3) Začasno zavarovalno kritje preneha veljati ob 24.00 uri tistega dne, ko je nastopil začetek zavarovalnega kritja.
- (4) Začasno zavarovalno kritje velja pod pogojem, da je zavarovanec v trenutku oddaje ponudbe bil zmožen za svoje redno delo, da se ni zdravil ali bil pod zdravniško kontrolo.
- (5) V primeru, da zavarovalnica ponudbe ne sprejme, je zavarovalec dolžan plačati premijo za začasno zavarovalno kritje, zavarovalnica pa izdati polico od dne izdaje začasnega kritja do prvega dne naslednjega meseca.

5. člen - Sposobnost za zavarovanje

- (1) Zavarujejo se osebe od 14. do 75. leta starosti. Osebe, ki so mlajše kot 14 let in starejše kot 75 let, se lahko zavarujejo po posebnih pogojih.
- (2) Osebe, katerih splošna delovna sposobnost je zaradi težje bolezni, težjih telesnih hib in pomanjkljivosti zmanjšana, se zavarujejo s plačilom povišane premije kot anormalni riziki.
- (3) Osebe, katerim je v celoti ali deloma odvzeta poslovna sposobnost, so izključene iz zavarovanja, razen če z zakonskimi predpisi ni drugače določeno.

6. člen - Pojem nezgode

- (1) Za nezgodo se šteje vsak nenaden, nepredviden od zavarovančeve volje neodvisen dogodek, ki deluje izključno od zunaj in naglo na zavarovančovo telo, ter ima za posledico njegovo smrt, popolno ali delno invalidnost, prehodno nesposobnost za delo, ki zahteva zdravniško pomoč, nastanitev in zdravljenje v bolnišnici ali nastanek stroškov zdravljenja.
- (2) Za nezgodo po prejšnjem odstavku se šteje predvsem:
  1. povozitev;
  2. trčenje;
  3. udarec s predmetom;
  4. udarec električnega toka ali strele;
  5. padec, zdrs, strmoglavljenje;
  6. ranitev z orožjem in raznimi drugimi predmeti ali ranitev zaradi eksplozije;
  7. vbod s kakšnim predmetom;
  8. udarec ali ugriz živali;
  9. zastrupitev s kemičnimi sredstvi, razen poklicnih obolenj;
  10. zastrupitev zaradi vdihavanja plinov ali strupenih par, razen poklicnih obolenj;

11. okužba rane, ki je nastala zaradi nezgode;
  12. opekline z ognjem, električno, vročimi predmeti, tekočinami ali paro, kislinami in podobno;
  13. zadavitev in utopitev;
  14. dušitev ali zadušitev zaradi zasipanja (z zemljo, peskom in podobno), kakor tudi zaradi vdihavanja pare ali plinov - razen poklicnih obolenj;
  15. delovanje svetlobe, sončnih žarkov, temperature ali slabega vremena, če je bil zavarovanec takšnemu delovanju izpostavljen zaradi nezgode, ki se je neposredno pred tem zgodila ali zaradi reševanja človeškega življenja;
  16. delovanje rentgenskih in laserskih žarkov ter radiacije, če nastopi naglo in nenadno, razen poklicnih obolenj.
- (3) Za nezgodo se po teh pogojih nikakor ne štejejo:
1. vse navadne, nalezljive in poklicne bolezni;
  2. bolezni, ki nastanejo zaradi psihičnih vplivov ne glede na vzrok;
  3. trebušne, popkovne, vodne in druge kile, razen tistih, ki nastanejo zaradi direktne poškodbe trebušne stene po neposrednem delovanju zunanje mehanske sile in je bila poleg kile klinično ugotovljena poškodba mehkih delov trebušne stene v tem področju neposredno po poškodbi v zdravstveni ustanovi;
  4. zapleti, ki zaradi nastanejo zaradi odstranjevanja kože in njenih izrastkov, vraščanja nohtov, rezanja žuljev in bradavic, nege nohtov in obnohtja ter drugih izrastkov trde kože;
  5. anafilaktični šoki, razen če so nastali pri zdravljenju zaradi nezgode;
  6. medvretenčne kile (hernie disci intervertebralis), vse vrste lumbalgij, diskopatij, sakralgij, miofasciitov, kocičgodinij, ishialgij, fibrozitisev in vse spremembe ledveno križnega predela hrbtenice, ki so označene z analognimi termini, če tudi se njihova simptomatika pojavi šele po poškodbi, ne glede na vzrok nastanka;
  7. ponovljeni, habitualni, kompletni ali delni izpahi na istem sklepu;
  8. posledice ponavljajočih se gibov;
  9. poškodbe delov ali celih mišic ob hotenih gibih ali naporih (brez delovanja zunanjih vplivov);
  10. strganje degenerativno spremenjenih mišic, tetiv, vezi, hrustanca in meniskusov ter medvretenčnih ploščic in njihove posledice;
  11. odstop mrežnice (ablatio retinae), razen tiste, ki nastopi po direktni poškodbi zdravega očesa in je ugotovljena v bolnišnici neposredno po nezgodi, ter bolnik nima bolezni, ki lahko pogojujejo nastanek odstopa (sladkorna bolezen, visok krvni pritisk);
  12. posledice, ki nastanejo zaradi delirium tremensa, delovanja mamil in posledice, ki nastanejo pod vplivom alkohola ali drugih psihotropnih substanc;
  13. posledice medicinskih, posebno operativnih posegov, ki se opravijo zaradi zdravljenja ali preprečevanja bolezni, razen če je do teh posledic prišlo zaradi dokazane napake medicinskega osebja (vitium artis);
  14. patološke spremembe na kosteh, hrustancih, mišicah, kitah, zobovju ali drugih delih telesa, patološke epifiziolize ali zlomi v področju predhodno patološko spremenjene kosti;
  15. sistemske neuromuskularne bolezni in endokrine bolezni;
  16. poškodbe, ki nastanejo kot posledica bolezenskih (endokrinih, nevroloških, psihiatričnih, kardiovaskularnih ipd.) dogodkov, ki neposredno predhodijo škodnemu dogodku;
  17. zastrupitve s hrano;
  18. pik mrčesa;
  19. klopni meningitis, borelijoza, mišja mrzlica, malarija,
  20. okužba z virusom HIV;
  21. dekompresijska bolezen in višinska bolezen.

7. člen - Trajanje zavarovanja

- (1) Zavarovanje se prične, če ni drugače dogovorjeno, ob 00.00. uri tistega dne, ki je na polici označen kot dan začetka zavarovanja in preneha ob 24.00. uri tistega dne, ki je na polici označen kot dan prenehanja

zavarovanja, če ni drugače dogovorjeno.

- (2) Če trajanje zavarovanja ni določeno v pogodbi, sme vsaka stranka od nje odstopiti z dnem zapadlosti premije, le da mora o tem pisno obvestiti drugo stranko najmanj tri mesece pred zapadlostjo premije.
- (3) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot tri leta, sme po preteku tega časa vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe, s tem, da to pisno sporoči drugi stranki.
- (4) Zavarovanje za vsakega posameznega zavarovanca preneha ob 24.00. uri tistega dne, ko:
1. zavarovanec umre ali se ugotovi 100% invalidnost;
  2. zavarovanec postane poslovno nesposoben (3. odst. 5. čl. teh pogojev);
  3. poteče zavarovalno leto, v katerem je zavarovanec izpolnil 75. leto starosti;
  4. poteče rok (4. odst. 12. čl. teh pogojev), premija oziroma premijski obrok pa ni bil plačan;
  5. je razveljavljena pogodba (20. člen teh pogojev).

8. člen - Obveznosti zavarovalnice po zavarovalni pogodbi

- (1) V primeru nezgode izplača zavarovalnica vsote, ki so dogovorjene v zavarovalni pogodbi, in sicer:
1. zavarovalno vsoto za nezgodno smrt, če je zavarovanec zaradi nezgode umrl;
  2. zavarovalno vsoto za invalidnost oziroma ustrezen odstotek od zavarovalne vsote za invalidnost, če je zavarovanec zaradi nezgode postal popolni oziroma delni invalid;
  3. dnevno nadomestilo (7. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode prehodno nesposoben za delo;
  4. nadomestilo za bolnišnični dan (8. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode na zdravljenju v bolnišnici;
  5. nadomestilo za zdraviški dan (9. odst. 16. čl. teh pogojev), če je bil zavarovanec zaradi nezgode na zdraviškem zdravljenju;
  6. pogrebno (10. odst. 16. čl.) teh pogojev v primeru zavarovančeve smrti;
  7. povračilo stroškov zdravljenja (11. odst. 16. čl. teh pogojev), če je zavarovanec zaradi nezgode potreboval zdravniško pomoč in če je imel zaradi tega stroške za zdravljenjem, ki ne gredo v breme zdravstvenega zavarovanja;
  8. ostale pogodbene obveznosti po posebnih ali dopolnilnih pogojih.
- (2) V primeru zavarovančeve smrti zaradi bolezni izplača zavarovalnica:
1. 50% od dogovorjene zavarovalne vsote, če zavarovanec umre v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja oziroma po pristopu v zavarovanje;
  2. 100% dogovorjene zavarovalne vsote za primer smrti zaradi bolezni izplača zavarovalnica:
    - če zavarovanka v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja umre zaradi nosečnosti ali poroda;
    - če je zavarovanec zamenjal delodajalca, ki je imel pri Zavarovalnici Tilia že sklenjeno kolektivno zavarovanje in je že poteklo šest mesecev, odkar je zavarovan;
    - če je bilo zavarovanje podaljšano z novo polico in je že poteklo šest mesecev, odkar je bila oseba zavarovana.
- (3) V primeru zavarovanja za primer pogrebne izplača zavarovalnica:
1. 50% od dogovorjene zavarovalne vsote, če zavarovanec umre zaradi bolezni v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja oziroma po pristopu v zavarovanje;
  2. 100% dogovorjene zavarovalne vsote za pogrebno:
    - če zavarovanka v prvih šestih mesecih trajanja zavarovanja umre zaradi nosečnosti ali poroda;
    - če je zavarovanec zamenjal delodajalca, ki je imel pri Zavarovalnici Tilia d.d. že sklenjeno kolektivno zavarovanje in je že poteklo šest mesecev, odkar je zavarovan;
    - če je bilo zavarovanje podaljšano na novo polico in je že poteklo šest mesecev, odkar je bila oseba zavarovana.

9. člen – Omejitve obveznosti zavarovalnice

- (1) Če ni posebej dogovorjeno in ni plačana ustrezna večja premija, zavarovalnica izplača 33% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda:
  1. pri upravljanju in vožnji z letali in zračnimi plovili vseh vrst, razen za potnike v javnem prometu;
  2. pri športnih skokih s padalom;
  3. pri avtomobilskih, motociklističnih, motonavtičnih, motokrosističnih hitrostnih dirkah in spretnostnih vožnjah ter pri treningih za njih, v katerih sodeluje zavarovanec kot registriran član športne organizacije.
- (2) Zavarovalnica izplača 66% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda pri treningu in udeležbi na javnih športnih tekmovanjih v naslednjih športnih panogah: akrobatski rock and roll, kolesarstvo, nogomet, rokomet, hokej na ledu in travi, jiu jitsu, judo, karate, boks, rokoborba in ostale borilne veščine, smučanje, sankanje v bobu in s tekmovalnimi sanmi, rugby, baseball, smučarski skoki in poleti, alpinistika, športno plezanje, jahanje, jamarstvo, skoki v vodo, potapljanje in podvodni ribolov, jadranje, veslanje, smučanje, in deskanje na snegu in vodi, rafting, v katerih sodeluje zavarovanec kot registriran član športne organizacije.
- (3) Če ni posebej dogovorjeno in če ni plačana ustrezna večja premija, zavarovalnica izplača 50% od zneska, ki bi ga morala plačati po določilih 8. člena teh pogojev, če nastane nezgoda pri osebah, ki predstavljajo anormalni riziko, zaradi tega, ker so prebolele kakšno težjo bolezen ali so ob sklenitvi zavarovalne pogodbe težje bolne ali imajo prirojene težje telesne hibe ali pomanjkljivosti.
- (4) Za anormalni riziko iz prejšnjega odstavka se štejejo osebe, ki imajo hibe, pomanjkljivosti ali bolezni, zaradi česar je njihova splošna delovna sposobnost zmanjšana za več kot 50% po teh pogojih.
- (5) Zavarovalnica izplača v naslednjih primerih 80% zavarovalnine poškodovanemu sopotniku v prometni nesreči, v času katere je voznik vozil vozilo:
  1. pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih substanc;
  2. brez veljavnega vozniškega dovoljenja;
  3. ki ni bilo neregistrirano.Enak delež zavarovalnine izplača zavarovalnica tudi, kadar zavarovanec ob prometni nesreči ni uporabljal zaščitne čelade ali ni bil pripet z varnostnim pasom v skladu z veljavnim Zakonom o varnosti cestnega prometa.
- (6) V primeru poškodbe Ahilove tetive izplača zavarovalnica 30% zavarovalnine.
- (7) Če so na okvaro zdravja in dolžino zdravljenja, povzročeno z nezgodo, vplivala tudi obolenja, degenerativne spremembe oziroma stanja ali hibe, se obveznost zavarovalnice po presoji zdravnika cenzorja zmanjša ustrezno deležu vpliva obolenja, degenerativne spremembe oziroma stanja ali hibe.
- (8) Če zavarovalec pri sklenitvi nezgodnega zavarovanja, kadar je to vprašan, zamolči prejšnje poškodbe, bolezni ali okvare, ki lahko vplivajo na oceno invalidnosti in prehodno nezmožnost za delo, se leti znižata po presoji zdravnika cenzorja zavarovalnice, upoštevajoč zmanjšane splošne sposobnosti zavarovanca pred nezgodo.

10. člen – Izključitev obveznosti zavarovalnice

- (1) Izključena je obveznost zavarovalnice za nezgode, ki nastanejo:
  1. zaradi vojnih dogodkov;
  2. zaradi terorističnega dejanja;
  3. zaradi aktivne udeležbe v oboroženih akcijah, razen če je zavarovanec v njih sodeloval pri opravljanju svojih del in delovnih nalog, ali na poziv pooblaščenih organov;
  4. zaradi potresa;
  5. pri upravljanju letal in letalnih naprav vseh vrst, plovnih objektov, motornih in drugih vozil, brez predpisanega ustreznega dovoljenja

ja za upravljanje z vrsto in tipom letala in letalnih naprav, plovne-ga objekta, motornega in drugega vozila. Šteje se, da zavarovane-c ima predpisano vozniško dovoljenje, kadar zaradi priprav in pri opravljanju izpita za pridobitev uradnega dovoljenja vozi ali upravlja pod neposrednim nadzorom osebe, ki po obstoječih predpisih lahko poučuje.

6. zaradi motnje zavesti, epileptičnega napada, kapi, infarkta ali bolezenskega stanja zavarovanca;
  7. zaradi poskusa ali izvršitve samomora;
  8. zaradi tega, ker je zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec namerno povzročil nezgodo. Če pa je več upravičencev, nima zavarovalnica nobene obveznosti do tistega upravičenca, ki je namerno povzročil nezgodo;
  9. pri pripravi, poskusu ali izvršitvi naklepnega kaznivega dejanja, kakor tudi pri pobegu po takšnem dejanju;
  10. pri pretepu ali fizičnem obračunavanju, kadar ga zavarovanec sam izzove, razen v primeru dokazane samoobrambe. Za izzivanje k pretepu ali fizičnem obračunavanju se šteje tudi verbalno izzivanje;
  11. zaradi dokazane vzročne zveze delovanja alkohola, zdravil, mamil ali drugih narkotikov in psihoaktivnih substanc na zavarovanca ob nezgodi.
- Šteje se, če se ne dokaže nasprotno, da je nezgoda nastala zaradi dokazane vzročne zveze delovanja alkohola, zdravil, mamil ali drugih narkotikov na zavarovanca:
- če je kot voznik motornega vozila imel ob nezgodi v krvi več kot 0,5‰ oziroma voznik začetnik več kot 0,00 ‰ alkohola, ali več kot 1‰ kot pešec ali ob drugih nezgodah in če se ne glede na količino alkohola v krvi s kliničnim pregledom zdravnika ugotovijo znaki alkoholiziranosti;
  - če je alkotest pozitiven, zavarovanec pa ne poskrbi, da bi bila s krvno analizo ugotovljena stopnja njegove alkoholiziranosti, razen če odvzem krvi ogroža njegovo zdravje (npr. hemofilija);
  - če odkloni ali se izmakne preiskavi svoje alkoholiziranosti oziroma jo odkloni ali konzumira alkohol, tako da onemogoči ugotavljanje svoje alkoholiziranosti v trenutku nastanka nezgode;
  - če se s strokovnim pregledom ugotovi, da kaže znake motenj v vedenju, ki povzročajo nezanesljivo ravnanje zaradi uživanja mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih substanc ali če ob nezgodi uživa mamila, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne substance ter tako onemogoči ugotavljanje prisotnosti navedenih snovi v trenutku nastanka nezgode;
  - če se po nezgodi izmakne ali odkloni preiskavo oziroma možnost ugotavljanja prisotnosti mami, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v njegovem organizmu;

- (2) Zavarovalnica nima nobene obveznosti iz zavarovanja za primer smrti zaradi bolezni:
    1. če je zavarovanec napravil samomor;
    2. če je bila nad zavarovancem izvršena smrtna kazen;
    3. če je zavarovanec smrt posledica terorističnega dejanja
  - (3) Zavarovalnica nima nobene obveznosti iz zavarovanja za primer pogrebne:
    1. če je zavarovanec napravil samomor;
    2. če je bila nad zavarovancem izvršena smrtna kazen. - (4) Zavarovalna pogodba je nična, če je tedaj, ko je bila sklenjena, zavarovalni primer že nastopil, če je bil v nastajanju, ali je bilo gotovo, da bo nastal.
- Že plačana premija se v takem primeru vrne zavarovalcu.
- (5) V primeru, ko zavarovanec ali upravičenec v prijavi navede lažne podatke o nezgodi, o poteku zdravljenja, podatke o zdravstvenem stanju, ki bi onemogočali zavarovalnici objektivno ocenitev pri odločitvah o izplačilu zavarovalnine, so izključene vse obveznosti zavarovalnice do zavarovanca oz. upravičenca.

11. člen – Dogovor o premiji, zavarovalni vsoti in plačevanju premije

- (1) Višino zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, se določi sporazumno med pogodbenima strankama v ponudbi.
- (2) Zavarovalno premijo je dolžan plačati zavarovalec, vendar pa je zavarovalnica dolžna sprejeti premijo od vsakogar, kdor ima za to plačilo pravni interes.
- (3) Premija se plačuje zavarovalnici ali njenemu pooblaščenemu predstavniku, nakazuje po pošti, banki ali na drug način.
Če je premija plačana po pošti ali posredovanjem banke, se šteje, da je premija poravnana, ko banka prejme denarno nakazilo.
- (4) Prvo ali enkratno premijo mora zavarovalec plačati ob sklenitvi zavarovalne pogodbe, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta.
- (5) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, zapadejo v plačilo ob nastanku zavarovalnega primera vsi prejšnji obroki tekočega zavarovalnega leta. Pri obročnem plačevanju zapadejo takoj v plačilo vsi še neplačani obroki, če zavarovalec obroke ni poravnal pravočasno ali je predčasno odpovedal pogodbo.
- (6) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih ali za nazaj, se lahko obračunajo redne obresti od zneska premije, za katero je dogovorjena odložitve plačila. Če obročna premija ni plačana do dneva zapadlosti, se lahko obračunajo zamudne obresti.
- (7) Zavarovalna vsota in premija se lahko definirata v valuti Republike Slovenije ali v kakšni drugi valuti. Če sta zavarovalna vsota in premija v tuji valuti, se plača premija v uradni valuti RS, ki je preračunana po srednjem tečaju BS, ki je veljal 8. dan pred zapadlostjo plačila premije.
- (8) Zavarovalec je v primeru zamude s plačilom zavarovalne premije dolžan zavarovalnici poravnati stroške opominov, pri čemer stroški posameznega opomina ne smejo presežati dejanskih stroškov izdelave in pošiljanja opomina, hkrati pa tudi ne višine zamudnih obresti.

12. člen – Posledice neplačane premije

- (1) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati ob sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi določeno zavarovalnino ali odškodnino, naslednji dan po vplačilu premije.
- (2) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi določeno zavarovalnino ali odškodnino, na dan, ki je v pogodbi določen kot dan začetka zavarovanja.
- (3) Obveznost zavarovalnice, da izplača v pogodbi dogovorjeno zavarovalnino ali odškodnino, pa preneha v primeru, če zavarovalec ne plača do zapadlosti zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po tridesetih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče trideset dni od zapadlosti premije.
- (4) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena, če je zavarovalec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe, oziroma druge in naslednjih premij, razdre zavarovalno pogodbo brez odpovednega roka, s tem da razdrje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz tretjega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- (5) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer, plačati odškodnino oziroma zavarovalnino od 24. 00 uri po plačani premiji in zamudnih obrestih.

13. člen - Sprememba nevarnosti med trajanjem zavarovanja

- (1) Zavarovalec oziroma zavarovanec je dolžan prijaviti zavarovalnici spremembo svojih rednih delovnih opravil.
- (2) V primeru, da se je zaradi te spremembe povečala nevarnost, bo zavarovalnica predlagala zavarovalcu povečanje premije, če pa se je nevarnost zmanjšala, bo zavarovalnica predlagala manjšo premijo ali povečanje zavarovalnih vsot. Tako določene zavarovalne vsote in premije veljajo od dneva spremembe delovnih opravil, če so le-te takoj po spremembi javljene zavarovalnici.
- (3) Če zavarovalec ne prijavi spremembe delovnih opravil, ali ne pristane na povečanje oziroma zmanjšanje premije v roku 14 dni, pa nastane zavarovalni primer, se zavarovalne vsote povečajo ali zmanjšajo v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana.

14. člen - Prijava zavarovalnega primera

- (1) Zavarovanec, ki se poškoduje, je dolžan:
  1. takoj poiskati zdravniško pomoč ter se glede načina zdravljenja ravnati po zdravnikovih navodilih;
  2. da zavarovalnici pisno prijavi nezgodo takoj, ko mu zdravstveno stanje to omogoča;
  3. da v prijavi nezgode poda zavarovalnici izključno na svoje stroške vsa potrebna obvestila in podatke, zlasti o kraju in času ter okoliščinah nezgode, ko se je nezgoda pripetila, popoln opis dogodka, imena morebitnih prič in zdravnika, ki ga je pregledal ali ga zdravi in podatke o prejšnjih nezgodah in zdravljenju v zvezi z njimi. Objektivnost posledic po nezgodi se presoja na podlagi kontinuirane medicinske dokumentacije o zdravljenju po nezgodi pri čemer mora poškodovanec poskrbeti, da bo njegove težave po nezgodi verificiral zdravnik neposredno po nezgodi oz. v najkrajšem možnem času.
- (2) Če je nezgoda vzrok zavarovančeve smrti, mora upravičenec zavarovanja to takoj pisno prijaviti zavarovalnici in priskrbeti potrebno dokumentacijo o neposrednih in predhodnih obolenjih ter poškodbah, kar predloži na vpogled zdravniku cenzorju.
- (3) Za ugotovitev pomembnih okoliščin, ki so v zvezi s prijavljeno nezgodo, ima zavarovalnica pravico zahtevati od zavarovanca, zavarovalca, upravičenca ali od katerekoli druge pravne ali fizične osebe tudi naknadna pojasnila.
- (4) Upravičenec mora ob prijavi zavarovalnega primera in v postopku uveljavljanju pravic na svoje stroške predložiti naslednje listine:
  1. dokazilo o veljavnem nezgodnem zavarovanju;
  2. dokazilo, da je upravičenec;
  3. prijavo nezgode (obrazec zavarovalnice);
  4. prvi izvid zdravstvene ustanove, ki bo vseboval verifikacijo zavarovančeve poškodbe neposredno po nezgodi in kontinuirano medicinsko dokumentacijo o poteku zdravljenja, ki se nanaša na to poškodbo;
  5. zdravniške izvide o vrsti in težavnosti poškodbe, o morebitnih nastalih posledicah ter podatke o telesnih okvarah, pomanjkljivosti in boleznih, ki jih je imel zavarovanec pred nastankom nezgode;
  6. potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela;
  7. izpisek iz matične knjige umrlih v primeru smrti zavarovanca;
  8. dokazila o vzroku smrti v primeru smrti zavarovanca;
  9. druga dokazila na zahtevo zavarovanca.
- (5) Če zavarovanec pri prijavi nezgode zamoči prejšnje poškodbe, bolezni ali okvare, ki lahko vplivajo na oceno invalidnosti (3. odst. 15. čl.) in prehodne nesposobnost za delo (10. odst. 15. čl.), se le-ta zniža po presoji zdravnika cenzorja zavarovalnice, upoštevajoč zmanjšane splošne sposobnosti zavarovanca pred nezgodo.

15. člen - Ugotavljanje pravic iz zavarovalne pogodbe

- (1) Zavarovalnica je dolžna plačati zavarovalnino oziroma nadomestilo samo, če je nezgoda nastala med trajanjem zavarovanja in če so bile posledice nezgode, predvidene v 6. členu teh pogojev, medicinsko ugotovljene in verificirane v šestih mesecih po nezgodi.
- (2) Če je zavarovanec umrl zaradi nezgode, mora upravičenec predložiti polico in dokazila, da je bila smrt posledica nezgode in dokazati pravico do zavarovalnine (2. odst. 22. čl.).
- (3) V primeru invalidnosti zaradi nezgode mora zavarovanec predložiti polico, dokazila o okoliščinah nastanka nezgode in dokaze o ustaljenih posledicah, ki so osnova za določitev končne stopnje trajne invalidnosti.
- (4) Končna stopnja invalidnosti se določa izključno po Tabeli za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode (v nadaljnjem besedilu: tabela). Zavarovančeve individualne sposobnosti, socialni položaj ali delovno področje (profesionalna sposobnost), se pri določanju stopnje invalidnosti ne upoštevajo.
- (5) Ob izgubi več udov ali organov zaradi ene nezgode, se odstotki invalidnosti za vsak posamezni ud ali organ seštevajo.
- (6) Če znaša seštevkev odstotkov invalidnosti za izgubo ali poškodbo več udov ali organov zaradi ene nezgode po tabeli več kot 100%, zavarovalnica ni dolžna izplačati več kot znaša zavarovalna vsota za popolno invalidnost.
- (7) Za več poškodb na istem udu ali organu je zavarovalnica dolžna izplačati največ tisti odstotek invalidnosti, ki je po tabeli določen za popolno izgubo uda ali organa.
- (8) Če je plačana ustrezna premija za podvojeno zavarovalnino pri trajni invalidnosti, se za vsak odstotek invalidnosti nad 50% izplača zavarovancu še po 2% zavarovalne vsote za invalidnost. Pri 100% invalidnosti se izplača dvojna zavarovalna vsota.
- (9) Če je bila zavarovančeva splošna sposobnost že pred nezgodo zmanjšana, se obveznost zavarovalnice določa po novi invalidnosti, neodvisno od prejšnje, razen v primeru, če zavarovanec izgubi ali poškoduje že prej poškodovani ud, organ, sklep ali drugi del telesa. V takem primeru izplača zavarovalnica le razliko med prejšnjo stopnjo invalidnosti in novo stopnjo invalidnosti, ki je po tabeli predvidena za popolno izgubo uda ali organa oziroma negibnost sklepa.
- (10) Ob ponovljeni poškodbi na istih delih telesa se pri vsaki naslednji poškodbi odbije 1/3 od priznane zavarovalnine.
- (11) Če je zavarovanec zaradi nezgode prehodno nesposoben za delo, mora predložiti vso medicinsko dokumentacijo in potrdila o začasni odsotnosti z dela, iz katerih je razvidno, kdaj se je pričel zdraviti in od katerega dne je bil nesposoben opravljati svoja redna dela ter čas trajanja prehodne nesposobnosti za delo.
V primeru, ko gre za daljšo prehodno nesposobnost za delo, ki odstopa od običajnega trajanja zdravljenja posledic posameznih poškodb, lahko zdravnik cenzor zavarovalnice zahteva od lečečega zdravnika dodatne informacije o zapletih v času zdravljenja.
V kolikor obstaja medicinska dokumentacija o predhodnih poškodbah, patoloških spremembah in invalidnosti že pred sklenitvijo zavarovanja, določi zdravnik cenzor zavarovalnice obseg vpliva citiranih sprememb na posamezno poškodbo oziroma njen potek zdravljenja in trajne posledice.
- (12) Če je zavarovanec zaradi nezgode moral na zdravljenje v bolnišnico, mora predložiti vso medicinsko dokumentacijo iz katere je razvidno, kdaj je pričel in končal zdravljenje v bolnišnici.
- (13) Za zavarovalne primere, za katere velja obveznost zavarovalnice po zavarovalni pogodbi, zavarovalnica ne povrne odvetniških stroškov, razen v spomih primerih, ko zavarovalnica delno ali v celoti ugodi pritožbi, se povrne sorazmerni delež odvetniških stroškov in v primeru, kadar so ti dosojeni v pravnem postopku.
- (14) Če se zavarovanec v med zdravljenjem ne ravna po navodilih lečečega zdravnika, cenzor zavarovalnice razmeji povečano invalidnost ali podaljšani stalež, ki je nastal kot posledica neupoštevanja navodil lečečega zdravnika.

16. člen - Izplačilo zavarovalnine

- (1) Zavarovalnica izplača zavarovalnino oziroma njen ustrezeni del ali dogovorjeno povračilo zavarovancu oziroma upravičencu v 14 dneh potem, ko je prejela dokaze o obstoju in višini svoje obveznosti.
Če se zavarovalnina izplača po pošti ali s posredovanjem banke se šteje, da je izplačilo izvršeno ob 24.00 uri tistega dne, ko je banka ali pošta upravičenca prejela denarno nakazilo.
Zavarovalnica ne priznava stroškov plačilnega prometa v zvezi z izplačilom zavarovalnine (poštni stroški, provizija bank, ipd.).
- (2) Stopnja invalidnosti se določi po končanem zdravljenju, ko se posledice poškodb ustalijo, to je, ko po zdravniški presoji ni mogoče pričakovati, da bi se stanje spontano izboljšalo ali poslabšalo. Če to stanje ne nastopi niti po treh letih po nezgodi, se kot končno vzame stanje ob poteku tega roka in po njem določi stopnja invalidnosti.
- (3) Dokler ni mogoče ugotoviti stopnje zavarovančeve invalidnosti, lahko zavarovalnica izplača znesek, ki nesporno ustreza odstotku invalidnosti, za katerega lahko na podlagi zdravniške dokumentacije zdravnik cenzor že tedaj ugotovi, da bo za trajno ostal (akontacija). Znesek izplačila (akontacije) ne sme presegati višine vsote za nezgodno smrt.
- (4) Če zavarovanec umre zaradi posledic iste nezgode, preden poteče leto dni od dneva nezgode in je že bila ugotovljena stopnja invalidnosti, izplača zavarovalnica zavarovalno vsoto za smrt, oziroma razliko med zavarovalno vsoto za smrt in zneskom, ki je bil že pred tem izplačan za invalidnost, če taka razlika obstaja.
- (5) Če stopnja invalidnosti ni bila določena, zavarovanec pa umre zaradi iste nezgode, izplača zavarovalnica zavarovalno vsoto za smrt oziroma samo razliko med to vsoto in morebiti že prej izplačano akontacijo za invalidnost, vendar samo tedaj, če je zavarovanec umrl najkasneje v treh letih od dneva nezgode.
- (6) Če zavarovanec umre v treh letih po nezgodi zaradi kateregakoli drugega vzroka, razen vzroka, navedenega v prejšnjem odstavku tega člena, stopnja invalidnosti pa še ni bila ugotovljena, zdravnik cenzor določi dokončno stopnjo invalidnosti na podlagi obstoječe medicinske dokumentacije.
- (7) Če ima nezgoda za posledico zavarovančevo zdravljenje in je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo dnevnega nadomestila:
  1. izplača zavarovalnica zavarovancu to zavarovalnino po končanem zdravljenju v dogovorjeni višini od dneva, določenega v polici (dogovorjena karenc), če pa ta dan ni določen, od prvega dne, ki sledi dnevnu, ko se je začelo zdravljenje pri zdravniku ali v zdravstveni ustanovi, do zadnjega dne trajanja prehodne nesposobnosti za delo zaradi nezgode oziroma do smrti ali do ugotovitve invalidnosti;
  2. dnevno nadomestilo priznava oziroma določa zavarovalnica na podlagi zdravstvene dokumentacije.
Zavarovalnica si pridržuje pravico, da njen zdravnik cenzor iz razpoložljive zdravniške dokumentacije glede na vrsto poškodbe po svoji strokovni presoji določi število dni prehodne nesposobnosti za delo.
Prav tako zdravnik cenzor določa število dni prehodne nesposobnosti za delo v času, ko zavarovanec čaka na fizikalno terapijo, posamezno preiskavo, operacijo ali sprejem v bolnišnico, ko le-ti odstopajo od običajnih čakalnih rokov.
Dnevno nadomestilo pa se ne priznava za čas čakanja na pregled pri invalidski komisiji in čas čakanja na ustrezno delovno mesto po poškodbi;
  3. če je bila prehodna delovna nesposobnost podaljšana zaradi katerih drugih zdravstvenih razlogov, je zavarovalnica dolžna izplačati dnevno nadomestilo samo za čas prehodne nesposobnosti za delo, ki je izključna posledica nezgode.
Ob obolenjih, ki vplivajo na čas zdravljenja poškodbe, zdravnik cenzor določi odbitek dnevnega nadomestila 1/3 do 1/2 pri posameznem škodnem zahtevku;

4. dnevno nadomestilo se izplača največ za 200 dni prehodne nesposobnosti za delo v polnem delovnem času po istem zavarovalnem primeru. Izjemoma, glede na delo, ki ga zavarovanec opravlja kljub imobilizaciji (mavec, longeta, naprstnik in obliž), se prizna dnevno nadomestilo za ta čas. V tem primeru določi število dni zdravnik cenzor;
5. dnevno nadomestilo za aktivno fizikalno terapijo po nezgodi se prizna največ do 42 dni za en zavarovalni primer;
6. za čas zdravljenja Sudeckovega obolenja po poškodbi se prizna največ 4 tedne dnevnega nadomestila.
7. dnevno nadomestilo za zdravljenje natega, zvina, udarca in drugih podobnih diagnoz obhrbteničnih mišic ter vseh poškodb vratne, prsne in ledvene hrbtnice razen poškodb kostnega dela znaša največ do 42 dni.
- (8) Če je po mnenju zdravnika potrebno bolnišnično zdravljenje zaradi nezgode in je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo bolnišničnega dneva, izplača zavarovalnica to zavarovalnino v odvisnosti od števila nočitev, ki jih je preležal v bolnišnici. Bolnišnični dan se izplača največ za 200 dni za isti zavarovalni primer. Število dni se ugotovi na osnovi odpustnega lista zavarovanca, ki ga izda bolnišnica.
- (9) Če je po pogodbi dogovorjeno izplačilo zdraviliškega dneva zaradi nezgode, izplača zavarovalnica zdraviliški dan kot število nočitev v zdravilišču kadar je zdravljenje v zdravilišču kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja in je komisijsko odobreno. Izplača se največ do 100 dni za isti zavarovalni primer.
- (10) Kadar je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo pogrebne, izplača zavarovalnica v primeru zavarovančeve smrti zavarovalnino upravičencu, določenemu v 22. členu splošnih pogojev.
- (11) Če ima nezgoda za posledico okvaro zavarovančevega zdravja, ki zahteva zdravniško pomoč in je po zavarovalni pogodbi dogovorjena tudi povrnitev stroškov zdravljenja, povrne zavarovalnica upravičencu po predloženih dokazilih samo tiste stroške zdravljenja, ki nastanejo v zvezi z nezgodo in so po oceni lečečega zdravnika nujno potrebni za zdravljenje poškodbe, vendar največ do vsote, ki je navedena v polici. Zavarovalnica je dolžna povrniti samo tiste stroške zdravljenja, ki jih mora plačati zavarovanec sam, kar dokaže z originalnimi računi. Med stroške zdravljenja se štejejo tudi stroški za umetne ude in zamenjavo stalnih zdravih zob in stroški za nakup drugih pripomočkov, če je to po presoji zdravnika potrebno.
- (12) Če ima nezgoda za posledico zavarovančevo smrt ali invalidnost, izplača zavarovalnica upravičencu oziroma zavarovancu celoten znesek zavarovalne vsote, ki je dogovorjena za take primere, ne glede na izplačano dnevno nadomestilo za zdravljenje in na povrnjene stroške zdravljenja.

17. člen – Sprememba zavarovalnih pogojev ali premijskega sistema

- (1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski sistem, mora o tem obvestiti zavarovalca vsaj 60 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Zavarovalec ima pravico, da v 60 dneh po prejemu obvestila odpove zavarovalno pogodbo. Pogodba preneha veljati z iztekom tekočega zavarovalnega leta.
- (3) Če zavarovalec ne odpove pogodbe, se ta z začetkom prihodnjega zavarovalnega leta spremeni v skladu z novimi zavarovalnimi pogoji ali premijskim sistemom.

18. člen - Izvedenski in pritožbeni postopek

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, da določena sporna dejstva ugotovljajo izvedenci.
- (2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. Imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih

ugotovitev.

- (3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega izvedenca nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- (4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe strani.
- (5) Zoper odločitev zavarovalnice je dovoljena pisna pritožba, ki jo obravnava pritožbena komisija zavarovalnice.
- (6) Zavarovalnica obravnava pritožbe zavarovalca glede neskrbnega in nepravilnega ravnanja (kršitev poslovne morale) zavarovalnice v okviru internega pritožbenega postopka.

19. člen - Pristojnost v primeru spora

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem in zavarovalnico rešuje sodišče, pristojno po sedežu zavarovalnice.

20. člen - Odpoved zavarovalne pogodbe

- (1) Če trajanje zavarovanja v pogodbi ni določeno, sme vsaka stranka od nje odstopiti z dnem zapadlosti premije, le da mora o tem pisno obvestiti drugo stranko najmanj 3 mesece pred zapadlostjo premije.
- (2) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot 3 leta, sme po preteku tega roka vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe, s tem da to pisno sporoči drugi stranki.

21. člen - Uporaba osebnih podatkov

S sklenitvijo zavarovalne pogodbe po teh pogojih zavarovalec oziroma zavarovanec soglašata, da lahko zavarovalnica zbira, obdeluje, shranjuje, posreduje in uporablja osebne podatke zavarovalca oziroma zavarovanca v skladu z Zakonom o zavarovalništvu in Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

22. člen - Določanje zavarovalnih upravičencev

- (1) Upravičenca za primer zavarovančeve smrti (zaradi nezgode ali bolezni) se določi na polici.
- (2) Če ni v polici ali v posebnih pogojih drugače dogovorjeno, ali sploh ni ničesar določenega, veljajo kot upravičenci v primeru zavarovančeve smrti osebe, ki so zakoniti dediči po Zakonu o dedovanju. V tem primeru bo zavarovalnica izplačala zavarovalnino po prejemu pravno močnega sklepa o dedovanju.
- (3) Za zakonca se šteje oseba, ki je bila z zavarovancem v zakonu ob njegovi smrti, oziroma je obstajala v skladu z veljavnim Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dalj časa trajajoča življenjska skupnost.
- (4) Za primer invalidnosti in prehodne nesposobnosti za delo je upravičenec zavarovanec sam, razen če ni drugače dogovorjeno.
- (5) V primeru, da upravičenec ni zavarovanec, je potrebna zavarovančeva pisna izjava, da se strinja z določenim upravičencem. Ta izjava mora biti overjena pri notarju, kadar se tako določa tudi upravičenec v primeru smrti in v primeru invalidnosti.
- (6) Za primer povrnitve stroškov zdravljenja je vedno lahko upravičenec le zavarovanec.
- (7) Za primer izplačila pogrebne do višine predloženih računov, vendar ne več kot do zavarovalne vsote za pogrebno, je upravičenec oseba, ki izkaže, da je te obveznosti poravnala.
- (8) Če je upravičenec mladoletna oseba, se zavarovalna vsota oziroma povračilo izplača njegovim staršem oziroma skrbniku. Zavarovalnica lahko zahteva od teh oseb, da za ta namen predložijo mnenje pristojnega Centra za socialno delo.
- (9) Kadar zavarovalnica izplača zavarovalnino nekemu, ki bi imel do nje pravico, če zavarovalec ne bi bil določil upravičenca, je prosta obveznost iz zavarovalne pogodbe, če ob izplačilu ni vedela in tudi ni mogla vedeti, da je upravičenec določen v oporoki ali v kakšnem drugem aktu, ki ji ni bil poslan, upravičenec pa ima pravico zahtevati

povračilo od tistega, ki je prejel zavarovalnino.
To velja tudi pri spremembi upravičenca.

23. člen – Zastaralni roki

- (1) Terjatve zavarovalca oziroma upravičenca iz pogodbe o nezgodnem zavarovanju zastarajo v treh letih, šteto od prvega dne po preteku koledarskega leta, v katerem je terjatev nastala. Če zainteresirana oseba dokaže, da do dneva, ki je določen v prejšnjem odstavku, ni vedela, da je zavarovalni primer nastopil, začne zastaranje teči od dneva, ko je za to zvedela; v vsakem primeru pa je terjatev zastarana v petih letih od dneva, določenega v prejšnjem odstavku.
- (2) Terjatve zavarovalnice iz zavarovalne pogodbe zastarajo v treh letih.

24. člen - Zaključni določbi

- (1) Sestavni del Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb je Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne sposobnosti zaradi nezgode.
- (2) Za razmerje med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika.

Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode

Po 16. členu Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb je Tabela invalidnosti za določanje trajne izgube splošne delovne sposobnosti zaradi nezgode (v nadaljnjem besedilu: tabela) sestavni del Splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje oseb in vsake posamezne pogodbe o nezgodnem zavarovanju.

Za določitev stopnje trajne izgube splošne delovne sposobnosti se za vsa nezgodna zavarovanja uporabljajo izključno določila te tabele.

Roki za določitev invalidnosti

Stopnja trajne izgube splošne delovne sposobnosti (v nadaljnjem besedilu: invalidnost) se določa najmanj **6 mesecev** po končanem zdravljenju, če pri posamezni točki te tabele ni drugače navedeno.

Uvodno določilo

1. Subjektivne težave v smislu zmanjšanja motorične mišične moči, bolečin in oteklin na mestu poškodbe se pri določanju odstotka trajne izgube splošne delovne sposobnosti ne upoštevajo.
2. Omejena gibljivost sklepa, ki direktno meji na amputirani del okončine (roke, noge) se ne prizna kot invalidnost.
3. V primeru omejene gibljivosti kateregakoli sklepa ter eventualne razlike med aktivno in pasivno gibljivostjo se kot dokončno upošteva aritmetična sredina med aktivno in pasivno gibljivostjo sklepa.

%

I. Glava

1. Difuzne poškodbe možganov s klinično ugotovljeno sliko:
  - dekortizacija oziroma decerebracija,
  - hemiplegija inveteriranega tipa z afazijo in agnozijo,
  - demencija (Korsakov sindrom),
  - obojestranski Parkinsonov sindrom z izraženo zavrtostjo,
  - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija,
  - epilepsija z demencijo in psihično deterioracijo,
  - psihoza..... 100
2. Poškodba možganov s klinično ugotovljeno sliko:
  - hemipareza z močno izraženo spastiko,
  - ekstrapiramidna simptomatska (nezmožnost koordinacije gibov ali pojavi grobih nehotenih gibov),
  - pseudobulbarna paraliza s prisiljenem jokom ali smehom,
  - poškodbe malih možganov z izraženimi motnjami ravnotežja, hoje in koordinacije gibov 90
3. Pseudobulbarni sindrom 80
4. Dokazana posttravmatska epilepsija s pogostimi napadi (več kot enkrat na mesec in karakternimi spremembami osebnosti, če do takrat ni bila pri zavarovancu evidentirana 70
5. Difuzne poškodbe možganov s klinično evidentiranimi posledicami psihoorganskega sindroma:
  - a) lažje stopnje ..... do 40
  - b) srednje stopnje 50
  - c) težje stopnje 60
6. Hemipareze ali disfazija:
  - a) lažje stopnje 30
  - b) srednje stopnje 40
  - c) težje stopnje 50
7. Poškodba malih možganov z adiodohokinezo in asinergijo 40
8. Epilepsija z redkimi napadi (do enkrat na mesec) 25
9. Kontuzijske poškodbe možganov:
  - a) postkontuzionalni sindrom z objektivnimi nevrološkimi patološkimi spremembami po kontuziji možganov ugotovljeni s sodobnimi diagnostičnimi metodami (računalniška tomografija, magnetna resonanca)..... 20
  - b) operirani intracerebralni hematomi brez nevroloških izpadov 10

10. Stanje po trepanaciji lobanje in/ali zlomu lobanjskega dna ali lobanje radiološko ugotovljeno 10

Posebni pogoji:

Pri točki 10. morata biti počeni lamina interna in lamina externa lobanje, oziroma kost lobanje v celotni debelosti.

11. Posledice pretresa možganov ugotovljenega v zdravstveni ustanovi neposredno po nezgodi brez objektivnih nevroloških izpadov ..... do 3

Posebni pogoji:

1. Za pretres možganov, ki ni bil diagnosticiran v bolnišnici neposredno po poškodbi, se invalidnost ne prizna.

2. Vse oblike epilepsije morajo biti ugotovljene v bolnišnici s sodobnimi diagnostičnimi metodami.

3. Oceniti invalidnosti po točki 5. in 11. se medsebojno izključujeta.

12. Skalpiranje lasišča pri moških:
  - a) tretjina lasišča 5
  - b) polovica lasišča 15
  - c) celo lasišče 30

Posebni pogoji:

Pri moških, ki so bili že prej plešasti, se invalidnost določa po analogiji kot iznakaženje.

13. Skalpiranje lasišča pri ženskah:
  - a) tretjina lasišča 10
  - b) polovica lasišča 20
  - c) celo lasišče 40

Posebni pogoji:

Za vse primere tega poglavja se prizna invalidnost, ko preteče najmanj 10 mesecev po končanem zdravljenju razen pri točki 10.

II. Oči

14. Popolna izguba vida na obeh očeh 100
15. Popolna izguba vida na enem očesu 33
16. Oslabelost vida na enem očesu:
  - za vsako desetinko zmanjšanja vida 3,33
17. Diplopija kot trajna in ireparabilna posledica poškodbe očesa ..... do 20
18. Izguba očesne leče:
  - a) enostranska afakija 15
  - b) obojestranska afakija 25
19. Delna poškodba mrežnice - delni izpad vidnega polja kot posledica posttravmatskega odstopa mrežnice (ablatio retinae) 5
20. Delna poškodba steklovine - opacitates corporis vitrei kot posledica travmatske krvavitve očesa 5
21. Midrijaza kot posledica neposredne poškodbe očesa 5
22. Nepopolna notranja oftalmoplegija 10
23. Poškodbe solzilnega aparata in vek:
  - a) epifora 5
  - b) entropium, ektropium 5
  - c) ptoza veke 5
24. Koncentrično zoženje vidnega polja na preostalem očesu:
  - a) do 60° 10
  - b) do 40° 30
  - c) do 20° 50
  - d) do 5° 60

25. Enostransko koncentrično zoženje vidnega polja:
 a) do 50° 5
 b) do 30° 15
 c) do 5° 30
26. Homonimna hemianopsija 30

Posebni pogoji:

Oceni invalidnosti po točki 14. in 15. izključujeta ocene po točki 16. do vključno 26.

III. Ušesa

27. Popolna gluhost obeh ušes z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa 40
28. Popolna gluhost obeh ušes z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa 60
29. Oslabljen vestibularni organ z ohranjenim sluhom 5
30. Popolna gluhost enega ušesa:
 a) z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa 15
 b) z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa na tem ušesu 20
31. Obojestranska naglušnost z ohranjenimi kaloričnimi reakcijami vestibularnega organa z izgubo sluha po Fowler-Sabine:
 a) 20 do 30% 5
 b) 31 do 60% 10
 c) 61 do 85% 20
32. Obojestranska naglušnost z ugaslimi kaloričnimi reakcijami vestibularnega organa z izgubo sluha po Fowler-Sabine:
 a) 20 do 30% 10
 b) 31 do 60% 20
 c) 61 do 85% 30
33. Enostranska težka naglušnost z ohranjeno kalorično reakcijo vestibularnega organa z izgubo sluha na nivoju 90 do 95 decibelov 10
34. Enostranska težka naglušnost z ugaslo kalorično reakcijo vestibularnega organa z izgubo sluha na nivoju 90 do 95 decibelov 12,5
35. Poškodbe uhlja:
 a) delna izguba ali večja deformacija ..... do 5
 b) popolna izguba 10

IV. Obraz

36. Brazgotinasto deformantne poškodbe na obrazu s funkcionalnimi motnjami in/ali posttraumatske okvare ličnih kosti:
 a) lažje stopnje ..... do 5
 b) srednje stopnje ..... 6 do 10
 c) težje stopnje ..... 11 do 25
37. Brazgotinaste deformantne poškodbe na obrazu izrazito nad nivojem kože ali izrazito pod nivojem kože večje od 5 cm, ki predstavljajo skaženost:
 a) ženske ..... do 2
 b) moški 1

Posebni pogoji:

Za kozmetične in estetske brazgotine in druge spremembe na obrazu se invalidnost ne priznava.

38. Omejeno odpiranje ust:
 a) razmak zgornjih in spodnjih zob do 4 cm 5
 b) razmak zgornjih in spodnjih zob do 3 cm 15
 c) razmak zgornjih in spodnjih zob do 1,5 cm 20
39. Defekti čeljusti, jezika ali neba s funkcionalnimi motnjami ter izvodil žlez slinokv:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje ..... 11 do 20
 c) težje stopnje ..... 21 do 30

Posebni pogoji:

Po točkah 36., 37., 38. in 39. se določi invalidnost ne prej kot 6 mesecev po končanem zdravljenju.

40. Izguba zdravih stalnih zob:
 a) izguba najmanj 1/3 zobne krone 0,25
 b) izbitje zoba v celoti ali odbitje zoba v nivoju dlesni 1

Posebni pogoji:

Posttravmatska nekroza pulpe ali ekstrakcija po razmazanosti zoba se ocenjuje 2 leti po končanem zdravljenju.

41. Hromost živca facialisa po frakturi temporalne kosti ali po poškodbi ustrežajoče parotidne regije:
 a) lažje stopnje ..... do 10
 b) srednje stopnje ..... 11 do 15
 c) težje stopnje s kontrakturo in tikom mimične muskulature ..... 16 do 20
 d) paraliza živca facialisa 25

Posebni pogoji:

Invalidnost se določi 2 leti po končanem zdravljenju.

V. Nos

42. Poškodba nosu:
 a) delna izguba nosu ..... do 15
 b) izguba celega nosu 30
43. Anosmia kot posledica verificirane frakture gornjega notranjega dela nosnega skeleta ali poškodbe možganov 5
44. Sprememba oblike nosne piramide:
 a) lažje stopnje ..... do 5
 b) srednje stopnje ..... 6 do 10
 c) težje stopnje ..... 15 do 20
45. Otežkočeno dihanje zaradi deformacije po frakturi nosnega septuma, ki mora biti klinično in rentgenološko ugotovljena takoj po nezgodi ..... do 5

Posebni pogoji:

Za spremembo oblike nosne piramide brez poškodbe kostnega dela se prizna le polovica predvidene invalidnosti po točki 44.

VI. Sapnik in požiralnik

46. Poškodbe sapnika:
 a) stanje po traheotomiji pri vitalnih indikacijah brez dihalnih motenj ali zožitve traheje (sapnice) po poškodbi 5
 b) zoženje sapnika ali grla po poškodbi ali zoženje traheje (sapnice) ..... 5 do 10
47. Stenoza sapnika zaradi česar je potrebna stalna trahealna kanila 50
48. Trajna organska hripavost zaradi poškodbe:
 a) slabše intenzitete 5
 b) močnejše intenzitete 15
49. Zoženje požiralnika:
 a) lažje stopnje 5
 b) srednje stopnje 15
 c) težje stopnje 25
50. Popolno zoženje oziroma zapora požiralnika:
 a) z vgrajeno protezo 40
 b) z gastrostomom 70

VII. Prsni koš

51. Prelom najmanj dveh reber, če je zaraščen z dislokacijo ali prelom sternuma, če je zaraščen z dislokacijo ..... do 10
52. Brazgotina po operativnem posegu v prsno votlino večja od 5 cm ..... do 10
53. Zmanjšanje pljučne funkcije zaradi serijskega preloma najmanj treh reber ali penetrantnih poškodb prsnega koša, posttraumatskih adhezij ali zaradi restriktivnih motenj:
 a) za 20 do 30% ..... 5 do 15
 b) za 31 do 50% 30
 c) za 51 ali več% 45
54. Fistula po empiemu 15

55. Kronični pljučni absces	30
Posebni pogoji:	
1. Kapaciteta pljuč se ugotavlja s ponovljeno spirometrijo, po potrebi pa tudi z detaljno pulmološko obdelavo in ergometrijo.	
2. Če stanja iz točk 51., 52., 54. in 55. spremlja motnja pljučne funkcije restriktivnega tipa, se ne ocenjujejo po navedenih točkah ampak po točki 53.	
56. Izguba ene dojke:	
a) do 50. leta starosti	10
b) po 50. letu starosti	5
c) deformiteta dojke po poškodbi do 50. leta starosti	do 5

Posebni pogoji:

Za delno izgubo dojke se priznava se priznava polovico invalidnosti določene za izgubo dojke.

57. Izguba obeh dojke:	
a) do 50. leta starosti	30
b) po 50. letu starosti	15
c) deformiteta obeh dojke po poškodbi do 50. leta starosti	do 10
58. Posledice penetrantnih poškodb srca in velikih krvnih žil prsnega koša:	
a) srce z normalnim elektrokardiogramom	30
b) s spremenjenim elektrokardiogramom glede na stopnjo spremembe	do 60
c) krvne žile	15
d) aneurizma aorte z implantatom	40
59. Globoke brazgotine na telesu po opeklinah ali poškodbah brez motilitetnih motenj, ki zajemajo:	
a) do 10% telesne površine	do 10
b) do 20% telesne površine	11 do 15
c) nad 20% telesne površine	16 do 30

Posebni pogoji:

1. Primeri iz točke 59. se izračunavajo z uporabo pravila devetke (shema je na koncu Tabele).
2. Funkcionalne motnje, ki jih izzovejo opekline ali poškodbe iz 59. točke, se ocenjujejo tudi po ustreznih točkah Tabele.

VIII. Trebušni organi

60. Travmatska hernija, ki je bila verificirana v bolnišnici ali zdravstveni ustanovi takoj po poškodbi in če je bila istočasno klinično verificirana poškodba mehkih delov trebušne stene v tem področju kot posledica direktnega delovanja zunanje sile	5
61. Poškodba trebušne prepone:	
a) stanje po pretrganju trebušne prepone, neposredno po poškodbi verificirano in kirurško oskrbljeno v bolnišnici	20
b) diafragmalna hernija - recidiv po kirurško oskrbljeni diafragmalni traumatski kili	30
62. Postoperativna hernija po laparatomiji po poškodbi	do 20
63. Operativna brazgotina po laparatomiji po poškodbi	do 5
64. Poškodbe črevesa in/ali jeter, vranice, želodca:	
a) s šivanjem	15
b) poškodba črevesa in/ali želodca z resekcijo	20
c) poškodba jeter z resekcijo	30
65. Izguba vranice (Splenectomy):	
a) do 20 let starosti	25
b) nad 20 let starosti	20
66. Poškodba trebušne slinavke v skladu s funkcionalno posledico	do 20
67. Anus praeternaturalis:	
a) tankega črevesa	60
b) debelega črevesa	50
68. Fistula stercoralis	40
69. Trajni prolapsus recti	20

70. Incontinentia alvi:	
a) delna	do 50
b) popolna	80

Posebni pogoji:

1. K oceni invalidnosti po točki 64., 65., 66. in 67. se ne prišteva ocena navedena pod točko 63.
2. Operativne brazgotine po laparoskopski laparatomiji zaradi nezgode ne predstavljajo invalidnosti.

IX. Sečni organi

71. Izguba ene ledvice z normalno funkcijo druge	30
72. Izguba ene ledvice z okvarjeno funkcijo druge:	
a) lažje stopnje do 30% okvarjena funkcija	40
b) srednje stopnje do 50% okvarjena funkcija	55
c) težje stopnje nad 50% okvarjena funkcija	60 do 80
73. Funkcionalne poškodbe ene ledvice:	
a) lažje stopnje do 50% okvarjena funkcija	15
b) težje stopnje nad 50% okvarjena funkcija	20
74. Funkcionalne posledice na obeh ledvicah:	
a) lažje stopnje	30
b) težje stopnje	60
75. Motnje pri uriniranju zaradi poškodb sečnice, graduirano po Charieru:	
a) lažje stopnje - pod 18 ch	10
b) srednje stopnje - pod 14 ch	20
c) težje stopnje - pod 6 ch	35
76. Motnje izločanja seča iz ledvice zaradi poškodbe sečevoda oskrbljeno z uretoplastiko, protezo ali pa zaraščeno z brazgotino in/ali posledično stenozo	15
77. Popolna incontinentia urinae:	
a) pri moških	50
b) pri ženskah	70
78. Urinarna fistula:	
a) uretralna	20
b) perinealna ali vaginalna	40
79. Poškodba mehurja z zmanjšano kapaciteto - za vsako 1/3 zmanjšanja kapacitete	10

X. Moški in ženski spolni organi

80. Izguba enega moda:	
a) do 60. leta starosti	10
b) po 60. letu starosti	5
81. Izguba obeh mod:	
a) do 60. leta starosti	50
b) po 60. letu starosti	20
82. Izguba penisa do 60. leta starosti:	
a) delna izguba	do 30
b) popolna izguba	40
83. Izguba penisa po 60. letu starosti:	
a) delna izguba	do 15
b) popolna izguba	30
84. Deformacija penisa z onemogočeno kohabitacijo:	
a) do 60. leta starosti	40
b) po 60. letu starosti	20
85. Izguba maternice in jajčnikov do 55. leta starosti:	
a) izguba maternice	30
b) izguba enega jajčnika	10
c) izguba obeh jajčnikov	30
86. Izguba maternice in jajčnikov po 55. letu starosti:	
a) izguba maternice	10
b) izguba vsakega jajčnika	5
87. Poškodba vulve in vagine, ki onemogoča kohabitacijo:	
a) do 60. leta starosti	40
b) po 60. letu starosti	15

88. Sterilnost povzročena s poškodbo semenovodov oziroma jajcevodov obojestranska pri moških do 60. leta in pri ženskah do menopavze, če je le-ta intraoperativno dokazana ali kot posledica močnega nenadnega RTG ali jedrskega sevanja 30

XI. Hrbtenica

89. Poškodba hrbtenice s trajno okvaro hrbteničnega mozga ali perifernega živčnega sistema (tetraplegija, triplegija, paraplegija) z nezmožnostjo kontrole defekacije in uriniranja 100
90. Poškodba hrbtenice s trajno okvaro hrbteničnega mozga ali perifernega živčnega sistema (tetrapareza, tripareza) z ohranjeno kontrolo defekacije in uriniranja 90
91. Poškodba hrbtenice s popolno paralizo spodnjih udov brez motenj pri defekaciji in uriniranju 80
92. Poškodba hrbtenice s parezo spodnjih udov:
- a) lažje stopnje ..... do 30
- b) srednje stopnje 40
- c) težje stopnje 50
93. Zmanjšana gibljivost hrbtenice zaradi zloma korpusov najmanj dveh vretenc s spremenjeno krivuljo hrbtenice (kifoza, gibus, skolioza):
- a) lažje stopnje ..... do 20
- b) srednje stopnje 30
- c) težje stopnje 40
94. Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela cervikalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 98. in 99.:
- a) lažje stopnje ..... do 5
- b) srednje stopnje 10
- c) težje stopnje 20
95. Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela torakalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 97. in 98.:
- a) lažje stopnje ..... do 3
- b) srednje stopnje 5
- c) težje stopnje 10
96. Omejena gibljivost hrbtenice po poškodbi kostnega dela lumbalnega segmenta razen spinalnih nastavkov ali prečnih nastavkov, ki se obravnavajo v točkah 97. in 98.:
- a) lažje stopnje ..... do 10
- b) srednje stopnje 15
- c) težje stopnje 25
97. Serijski prelom treh ali več spinalnih nastavkov ..... do 5
98. Serijski prelom treh ali več prečnih nastavkov ..... do 10

Posebni pogoji:

- Zavarovanje ne zajema hernije disci intervertebralis, vseh vrst lumbagij, diskopatij, spondiloz, spondilolistez, spondiloliz, sakralgij, miofascitsov, kokcigodinij, ishialgij, fibrozitsov, fascitsov, postkontuzijskih omejenih gibljivosti hrbteničnih predelov, če ni bilo poškodbe kostnega dela in vseh patoanatomskih sprememb ledveno hrbteničnega predela, označenih z analognimi izrazi.**
- Oceni po točkah 97. in 98. izključujeta ocene po točkah 94., 95., in 96.**
- Za nateg vratnih mišic in zvin vratne hrbtenice brez poškodbe kostnega dela, se invalidnost ne določa.**
- Pri poškodbah vratnih vezi (brez poškodbe skeleta), ki pa so operativno zdravljene se invalidnost ocenjuje analogno ocenam po točkah 94., 95. in 96 (kot da gre za poškodbo skeleta).**

XII. Medenica

99. Večkratni prelom medenice s težjo deformacijo ali z denivelacijo sakroiliakalnih sklepov ali simfize 30

100. Simfizeoliza s horizontalno in/ali vertikalno dislokacijo:
- a) velikosti 1 cm 10
- b) velikosti 2 cm 15
- c) velikosti nad 2 cm 25
101. Prelom ene črevne kosti saniran z dislokacijo 10
102. Prelom obeh črevnih kosti saniran z dislokacijo 15
103. Prelom sramne ali sedne kosti saniran z dislokacijo 10
104. Paralelni prelom dveh sramnih ali sednih kosti saniran z dislokacijo 15
105. Prelom križnice saniran z dislokacijo 10
106. Trtična kost:
- a) prelom trtične kosti ozdravljen z dislokacijo ali operativno odstranjen odlomljeni fragment 5
- b) operativno odstranjena trtična kost 10

Posebni pogoji:

Za zlome medeničnih kosti, ki so se zacelili brez dislokacije in/ali brez objektivnih funkcionalnih motenj, se invalidnost ne prizna.

XIII. Roke

107. Izguba obeh rok ali pesti 100
108. Eksartikulacija roke v rami 70
109. Izguba roke v nadlahti 65
110. Izguba roke v podlahti z ohranjeno funkcijo komolca 60
111. Izguba ene pesti 55
112. Izguba vseh prstov na obeh rokah 90
113. Izguba palca 20
114. Izguba kazalca 12
115. Izguba sredinca, prstanca in mezinca:
- a) sredinca 9
- b) prstanca ali mezinca - za vsak prst 6
116. Izguba metakarpalne kosti palca 6
117. Izguba metakarpalne kosti kazalca 4
118. Izguba metakarpalne kosti sredinca, prstanca in mezinca - za vsako 3

Posebni pogoji:

- Za izgubo enega členka palca se prizna polovica, za izgubo enega členka ostalih prstov pa se prizna 1/3 invalidnosti, ki je določena za popolno izgubo prsta.**
- Za izgubo jagodice prsta se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za izgubo členka.**
- Delna izguba kostnega dela členka se ocenjuje kot popolna izguba členka.**
- Za izgubo prsta roke in njegovo operativno nadomestitev z drugim prstom roke ali noge se priznava invalidnost za prst, ki je ovrednoten z višjo stopnjo invalidnosti.**

XIV. Nadlahtnica

119. Ankiloza ramenskega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju (addukcija) 35
120. Ankiloza ramenskega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju (abdukcija) 25
121. Omejena gibljivost v ramenskem sklepu po poškodbi skeleta:
- a) lažje stopnje ..... do 10
- b) srednje stopnje ..... 11 do 20
- c) težje stopnje ..... 21 do 30
122. Popoškodbena ohlapnost ramenskega sklepa s kostnim defektom sklepnih teles ..... do 10
123. Ključnica:
- a) nepravilno zarasel prelom ključnice brez funkcionalnih motenj 3
- b) pseudoartroza ključnice 10
124. Delni izpah (subluksacija) akromioklavikularnega ali sternoklavikularnega sklepa brez omejene gibljivosti 2
125. Popolni izpah akromioklavikularnega sklepa ali sternoklavikularnega sklepa 10

126.	Endoproteza ramenskega sklepa	30
127.	Pseudoartroza nadlahtnice	30
128.	Kronični osteomielitis kosti gomnjih udov s fistulo	10
129.	Paraliza živca accessoriusa	15
130.	Paraliza brahialnega plexusa	60
131.	Delna paraliza brahialnega plexusa (Erb ali Klumke)	35
132.	Paraliza aksilarnega živca	15
133.	Paraliza radialnega živca	30
134.	Paraliza živca medianusa	35
135.	Paraliza živca ulnarisa	30
136.	Paraliza dveh živcev na eni roki	50
137.	Paraliza treh živcev na eni roki	60

Posebni pogoji:

1. Za parezo živca se prizna maksimalno do 2/3 invalidnosti, ki je zgoraj navedena za paralizno posameznega živca.
2. Za primere po točkah 129. do 137. se določi invalidnost 2 leti po končanem zdravljenju na polagi svežega EMG izvida in kliničnega pregleda.
3. Ocenitev po točki 136. ali 137. izključujeta ocenitev s seštevkom invalidnosti za paralizno posameznih živcev na roki.
4. Za omejeno gibljivost v ramenskem sklepu brez poškodbe kostnega dela se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za omejeno gibljivost v ramenskem sklepu po poškodbi skeleta, v točki 121 a, b, c.
5. Okvari digitalnih živcev ne predstavljajo invalidnosti.

XV. Podlahtnica

138.	Ankiloza komolčnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju od 100° do 140°	20
139.	Ankiloza komolčnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju	30
140.	Omejena gibljivost komolčnega sklepa:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	11 do 15
c)	težje stopnje	20
141.	Ohlapnost komolčnega sklepa:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	15
c)	težje stopnje	20
142.	Endoproteza komolčnega sklepa	25
143.	Pseudoartroza obeh kosti podlahtnice	30
144.	Pseudoartroza radiusa	15
145.	Pseudoartroza ulne	15
146.	Ankiloza podlahtnice v supinaciji	25
147.	Ankiloza podlahtnice v srednjem položaju	15
148.	Ankiloza podlahtnice v pronaciji	20
149.	Omejena supinacija in pronacija podlahtnice:	
a)	lažje stopnje	5
b)	srednje stopnje	10
c)	težje stopnje	15

Posebni pogoji:

Pri omejenem le enem gibu se prizna 1/2 ustrezne invalidnosti za motenost obeh gibov.

150.	Ankiloza zapestnega sklepa:	
a)	v dorzalni ekstenziji	15
b)	v podaljšanju osi podlahtnice	20
c)	v volami fleksiji	25
151.	Omejena gibljivost zapestnega sklepa po poškodbi kostnega dela:	
a)	lažje stopnje	do 10
b)	srednje stopnje	15
c)	težje stopnje	20
152.	Omejena gibljivost zapestnega dela brez poškodbe kostnega dela:	
a)	lažje stopnje	do 3
b)	srednje stopnje	4 do 6
c)	težje stopnje	7 do 10

153.	Endoproteza navikularne in/ali ulnarne kosti	20
154.	Endoproteza zapestnega sklepa	25

Posebni pogoji:

Pseudoartroza navikularne in/ali ulnarne kosti se ocenjuje po tč. 153.

XVI. Prsti

155.	Ankiloza vseh prstov na eni roki	40
156.	Ankiloza celega palca	15
157.	Ankiloza celega kazalca	9
158.	Popolna ankiloza sredinca, prstanca in mezincea:	
a)	celega sredinca	6
b)	prstanca ali mezincea - za vsakega	4

Posebni pogoji:

1. Za popolno ankilozo enega sklepa palca se prizna polovica, za popolno ankilozo enega sklepa ostalih prstov pa tretjina invalidnosti, določene za izgubo tega prsta.
2. Seštevok odstotkov za ankilozo ali omejeno gibljivost posameznih sklepov enega prsta ne more biti večji od odstotka določenega za popolno ankilozo tega prsta.

159.	Zlom metakarpalnih kosti:	
a)	nepravilno zarasel zlom I. metakarpalne kosti	4
b)	za ostale nepravilno zaraščene metakarpalne kosti II. do V. - za vsako kost	3
160.	Omejena gibljivost distalnega ali bazalnega členka palca:	
a)	lažje stopnje	2
b)	težje stopnje	5
161.	Omejena gibljivost posameznih sklepov kazalca ali sredinca - za vsak sklep:	
a)	lažje stopnje	1
b)	srednje stopnje	2
c)	težje stopnje	3
162.	Omejena gibljivost posameznih sklepov prstanca ali mezincea - za vsak sklep:	
a)	lažje stopnje	0,5
b)	srednje stopnje	1
c)	težje stopnje	1,5
163.	Poškodba matriksa nohta, ki ima za posledico trajno in popolno izgubo nohta	0,5

Posebni pogoji:

1. Ocena invalidnosti po točki 163. se ocenjuje eno leto po končanem zdravljenju.
2. Za različne posledice na istem sklepu se odstotki po posameznih točkah ne seštevajo. Invalidnost se določi po tisti točki, ki določa največji odstotek.
3. Skupna invalidnost po točkah 160., 161. in 162. ne more znašati več, kot je določeno za popolno ankilozo posameznega prsta.

XVII. Noge

164.	Izguba obeh nog nad kolenom	100
165.	Eksartikulacija noge v kolku	70
166.	Izguba noge v gornji tretjini stegenice, če je km neprimeren za protezo	60
167.	Izguba noge pod gornjo tretjino stegenice	50
168.	Izguba obeh nog pod kolenom, če sta kma neprimerna za protezo	80
169.	Izguba noge pod kolenom - km krajši kot 6 cm	50
170.	Izguba noge pod kolenom - km daljši kot 6 cm	40
171.	Izguba obeh stopal	80
172.	Izguba enega stopala	35
173.	Izguba stopala v Chopartovi liniji	35
174.	Izguba stopala v Lisfrancovi liniji	30
175.	Transmetatarzalna amputacija	25
176.	Izguba I. ali V. metatarzalne kosti	5
177.	Izguba II., III. in IV. metatarzalne kosti - za vsako kost	3

178.	Izguba vseh prstov na eni nogi	20
179.	Izguba palca na nogi:	
	a) izguba skrajnega členka palca	5
	b) izguba celega palca	10
180.	Izguba II. do V. prsta na nogi - za vsak prst	2,5
181.	Delna izguba II. do V. prsta na nogi - za vsak prst	1
182.	Posttravmatska trajna izguba celega nohta na palcu noge	0,5

Posebni pogoji:

1. Ankilozna interfalangealnih sklepov II. do V. prsta v iztegnjenem položaju ali zmanjšana gibljivost teh sklepov ne predstavlja invalidnosti.
2. Za točko 176. in 177. se šteje delna izguba najmanj 1/3 kosti kot izguba celotne metatarzalne kosti.
3. Za delna izgubo skrajnega členka palca se prizna 1/2 invalidnosti, ki je določena za izgubo skrajnega členka palca.
4. Za primere, navedene v točki 182., se ocenjuje invalidnost 1 leto po končanem zdravljenju.
5. Omejena gibljivost prstov na nogi ne predstavlja invalidnosti razen točk 220 do 224.

XV. Stegno

183.	Ankilozna kolčnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju	30
184.	Ankilozna kolčnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju	40
185.	Ankilozna obeh kolkov	70
186.	Nereponiran zastarel izpah kolčnega sklepa	40
187.	Pseudoartroza stegneničnega vratu s skrajšanjem	45
188.	Deformantna artroza kolčnega sklepa z omejeno gibljivostjo:	
	a) lažje stopnje	do 15
	b) srednje stopnje	25
	c) težje stopnje	35
189.	Endoproteza kolka	30
190.	Omejena gibljivost kolčnega sklepa brez deformantne artroze:	
	a) lažje stopnje	do 10
	b) srednje stopnje	15
	c) težje stopnje	25
191.	Pseudoartroza stegenice	40
192.	Nepravilno zaraščen zlom stegenice z angulacijo:	
	a) 10 do 20°	do 10
	b) več kot 20°	15
193.	Kronični osteomielitis kosti spodnjih udov s fistulo	10
194.	Velike in globoke brazgotine v mišičju stegna ali golenice kot tudi traumatične hemije mišičja stegna ali goleni brez funkcionalnih motenj v sklepih:	
	a) ki so direktna posledica nezgode	do 10
	b) ki so posledica operativnega pristopa do poškodovane kosti, sklepa, živca ali žile	do 5
195.	Cirkulacijske spremembe po poškodbi velikih krvnih žil spodnjih okončin:	
	a) goleni	5
	b) stegenice	10

Posebni pogoji:

Cirkulacijske spremembe morajo biti ovrednotene klinično, doplersko in/ali angiografsko.

196.	Skrajšanje noge zaradi zloma:	
	a) za 2 do 4 cm	do 10
	b) za 4,1 do 6 cm	11 do 15
	c) za več kot 6 cm	16 do 20

Posebni pogoji:

1. Zavarovanec, ocenjen po točki 188., ne more biti naknadno ocenjen še po točki 189.
2. Ocena po točki 189. izključuje oceno posledic za skrajšanje noge, velike in globoke brazgotine ter omejeno gibljivost kolčnega sklepa.

XIX. Golen

197.	Ankilozna kolenskega sklepa:	
	a) v funkcionalno ugodnem položaju do 10° fleksije	25
	b) v funkcionalno neugodnem položaju	35
198.	Deformantna artroza kolenskega sklepa po poškodbi sklepnih teles - verifirano rentgenološko - z omejeno gibljivostjo:	
	a) lažje stopnje od 91 do 135°	do 15
	b) srednje stopnje od 46 do 90°	16 do 25
	c) težje stopnje od 0 do 45°	26 do 35
199.	Omejena gibljivost kolenskega sklepa:	
	a) lažje stopnje od 91 do 135°	do 10
	b) srednje stopnje od 46 do 90°	11 do 15
	c) težje stopnje 0 do 45°	16 do 20
200.	Ohlapnost kolenskega sklepa po poškodbi kapsule in/ali ligamentarnega aparata v primerjavi z zdravim kolonom:	
	a) ohlapnost v eni smeri (stranske ali križne vezi)	do 10
	b) ohlapnost v obeh smereh (stranske in križne vezi)	15
201.	Stanje po operativni odstranitvi poškodovanega meniskusa:	
	a) popolna odstranitev	5
	b) delna odstranitev	2
202.	Endoproteza kolena	30
203.	Prosto sklepno telo	do 5
204.	Funkcionalne motnje po odstranitvi pogačice:	
	a) delno odstranjena pogačica	5
	b) popolnoma odstranjena pogačica	15
205.	Pseudoartroza pogačice	10
206.	Traumatska chondromalacija pogačice dokazana artroskopsko	do 5
207.	Pseudoartroza tibije	30
208.	Nepravilno zaraščen zlom golenice z valgus, varus ali recurvatus deformacijo:	
	a) za 5 do 15°	do 10
	b) za več kot 15°	20
209.	Ankilozna skočnega sklepa v funkcionalno ugodnem položaju (5 do 10° plantarne fleksije)	20
210.	Ankilozna skočnega sklepa v funkcionalno neugodnem položaju	25
211.	Zmanjšana gibljivost skočnega sklepa s poškodbo kostnega dela:	
	a) lažje stopnje	do 10
	b) srednje stopnje	15
	c) težje stopnje	20
212.	Zmanjšana gibljivost skočnega sklepa brez poškodbe kostnega dela:	
	a) lažje stopnje	do 5
	b) srednje stopnje	6 do 8
	c) težje stopnje	9 do 10
213.	Endoproteza skočnega sklepa	25
214.	Nepravilno zaceljen zlom maleola z razširitvijo razmaka med maleoli dokazan z RTG posnetkom	do 15
215.	Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:	
	a) lažje stopnje	do 10
	b) težje stopnje	20
216.	Deformacija petnice po kompresivnem zlomu	do 15
217.	Deformacija talusa po zlomu z deformantno artrozo	do 20
218.	Večje deformacije tarsusa po zlomu ali luksaciji tarzalnih kosti	do 5
219.	Zlom ene metatarzalne kosti zaraščen z dislokacijo – za vsako (skupaj ne več kot 10%)	2
220.	Ankilozna končnega sklepa palca na nogi	2,5
221.	Ankilozna osnovnega ali obeh sklepov palca na nogi	5
222.	Ankilozna osnovnega sklepa II. do V. prsta - za vsak prst	1

223. Deformacija ali ankiloza II. do V. prsta v zvitem položaju (digitus flexus) – za vsak prst	1,5
224. Hallux flexus - deformacija palca v zvitem položaju	2
225. Velike brazogitne na peti ali podplatu po defektu mehkih delov:	
a) površine 1/2 stopala	do 10
b) površina večja od 1/2 stopala	11 do 20
226. Paraliza živca ishiadicusa	40
227. Paraliza živca femoralisa	30
228. Paraliza živca tibialisa	25
229. Paraliza živca peroneusa	25
230. Paraliza živca glutealisa	10

Posebni pogoji:

- 1. Za parezo živcev na nogi se prizna maksimalno 2/3 invalidnosti, ki je zgoraj navedena za paralizo posameznega živca.**
- 2. Za primere, navedene v točkah 226. do 230., se določa invalidnost 2 leti po končanem zdravljenju ob predložitvi svežega EMG izvida.**

Ocena opeklin po Walacejevem pravilu:

Pravilo deveteke:

1. Vrat in glava	9
2. Roka	9
3. Sprednja stran trupa	2 x 9
4. Zadnja stran trupa	2 x 9
5. Noga	2 x 9
6. Perineum in spolni organi	1

Posebni pogoji za nezgodno zavarovanje članov športnih organizacij in planinskih zvez

Posebne pogoje za nezgodno zavarovanje članov športnih organizacij in planinskih zvez NEZ-špo-07 je sprejela Uprava Zavarovalnice Tilia d.d. Novo mesto. Veljajo in se uporabljajo od 1.1.2007 dalje.

1. člen - Splošni določbi

- (1) Splošni pogoji za nezgodno zavarovanje oseb (v nadaljnjem besedilu: splošni pogoji) in ti posebni pogoji so sestavni del pogodbe o nezgodnem zavarovanju članov športnih organizacij in planinskih zvez.
- (2) Zavarovalec je lahko pravna ali fizična oseba.

2. člen - Zavarovane osebe

Osebe zavarovane po teh posebnih pogojih, se zavarujejo ne glede na zdravstveno stanje, splošno delovno sposobnost in starost, kakor tudi brez plačila povečane premije v smislu 3. odst. 9. čl. splošnih pogojev, razen oseb, ki so po 3. odst. 5. čl. splošnih pogojev v vsakem primeru izključene iz zavarovanja.

3. člen - Zavarovane nevarnosti

- (1) Zavarovalnica jamči za nezgode, ki se pripetijo:
  1. pri športnem udeleževanju, planinarjenju in alpinizmu oziroma v tisti panogi, ki je izrecno navedena v polici, kakor tudi v vseh drugih športnih panogah, ki po razvrstitvi športov v premijskem sistemu spadajo v isto ali nižjo (manj nevarno) nevarnostno skupino kot športna panoga, ki je navedena v polici;
  2. pri potovanjih na tekmovanja oziroma treninge, kakor tudi na poti od stanovanja do prostora za tekmovanje oziroma trening v krajih izven sedeža športne organizacije;
  3. pri opravljanju dolžnosti po nalogu uprave športne organizacije in pri udeležbi na sestankih, konferencah, nabavi športnih rekvizitov ipd., kakor tudi pri potovanjih zaradi izvršitve teh nalog;
  4. pri nudenju pomoči zaradi zaščite zdravja in življenja ter premoženja ljudi in pri preventivni dejavnosti.
- (2) Če se pripeti nezgoda pri športnem udeleževanju v panogi, ki v polici ni izrecno navedena in po razvrstitvi v ceniku spada v težjo (nevarnejšo) nevarnostno skupino kot šport, ki je naveden v polici, se dogovorjene zavarovalne vsote zmanjšajo v razmerju med dejansko plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana za ustrezno težjo nevarnostno skupino.

4. člen - Način sklenitve zavarovanja

- (1) Če je dogovorjeno zavarovanje s poimensko navedbo zavarovancev, so zavarovani samo tisti udeleženci, ki so poimensko navedeni.
- (2) Če je dogovorjeno zavarovanje brez poimenske navedbe zavarovancev, so zavarovani vsi člani, ki se v uradnih evidencah organizacije vodijo kot aktivni člani oziroma udeleženci.

5. člen – Trajanje zavarovanja in jamstva

- (1) Za novo prijavljene člane se prične zavarovanje 1. v mesecu ob 00.00. uri, v kolikor je pisna prijava prispela na zavarovalnico do zadnjega dne v preteklem mesecu. Za odjavljene člane preneha zavarovanje ob 00.00. uri tistega dne, ki je v odjavi naveden kot dan prenehanja zavarovanja. Istočasno se prične tudi jamstvo zavarovalnice.
- (3) V vsakem primeru preneha zavarovanje za posameznega zavarovanca ob 00.00. uri tistega dne, ko preneha biti član v polici navedene organizacije.

6. člen - Plačilo premije

- (1) Zavarovalec je dolžan plačati premijo v roku, ki je dogovorjen v polici, in sicer za vse zavarovance in za ves čas trajanja zavarovanja.
- (2) Končni obračun premije se napravi ob poteku zavarovalnega leta po dejanskem številu zavarovancev. Če se ugotovi, da je zavarovalec dolžan plačati razliko premije, jo mora plačati v 30. dneh po opravljenem obračunu. Če pa je bilo število manjše, mora zavarovalnica v istem roku vrniti preveč plačano premijo.
- (3) Zavarovalec je dolžan dovoliti zavarovalnici vpogled v svoje evidence, iz katerih se lahko ugotovi dejansko število zavarovanih oseb.

7. člen - Stroški reševanja

- (1) Zavarovalnica povrne stroške reševanja za poškodovanega ali umrlega zavarovanca - člana planinske zveze po predložitvi računa in sicer največ do dogovorjene vsote, ki je navedena na polici.
- (2) Upravičenec za povračilo stroškov reševanja je oseba, ki dokaže, da jih je plačala oziroma jih mora plačati.

8. člen - Izplačilo dnevne odškodnine

Kot prehodno nesposobnost za delo se upošteva samo čas, v katerem je bil zavarovanec nesposoben opravljati svoje redne delovne naloge, ne pa čas, v katerem je bil nesposoben za športno, planinsko ali alpinistično udeleževanje.

9. člen - Zaključna določba

Posebni pogoji veljajo poleg splošnih pogojev za nezgodno zavarovanje. Če se njihova vsebina razlikuje od splošnih pogojev, veljajo posebni pogoji.

Splošni pogoji za zavarovanje odgovornosti

Splošne pogoje za zavarovanje odgovornosti ODG-07 je sprejela uprava Zavarovalnice Tilia in se uporabljajo od 1. 1. 2007.

Izrazi v teh pogojih pomenijo:

Zavarovalec	- oseba, ki sklene zavarovalno pogodbo;
Zavarovanec	- oseba, katere premoženje in/ali premoženjski interes je zavarovan. Zavarovalec in zavarovanec je ista oseba, razen pri zavarovanju na tuj račun;
polica	- listina o zavarovalni pogodbi;
premija	- znesek, ki ga zavarovalec plača po zavarovalni pogodbi;
odškodnina	- znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi

I. DEL – OBSEG KRITJA – SKUPNE DOLOČBE

1. člen - PREDMET ZAVAROVANJA

- 1) Zavarovalnica krije škodo, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki izvira iz njegove registrirane dejavnosti, lastnosti in pravnega razmerja, navedenega v zavarovalni pogodbi, in ima za posledico:
  1. smrt ali telesne poškodbe oseb,
  2. uničenje, poškodbe ali izginotje stvari.
- 2) Za tretje osebe iz 1) odstavka se štejejo tudi delojemalci zavarovanca, če ni dogovorjeno drugače.
- 3) Odgovornost za škodo zaradi izginotja stvari je zavarovana samo tedaj, če je to posebej navedeno v teh pogojih v skupnih določbah ali posebnih določbah posameznih nevarnostnih virov, razen če ni drugače dogovorjeno in opredeljeno v zavarovalni polici in obračunana dodatna premija. Če je takšno zavarovanje sklenjeno, veljajo zanj določbe, ki jih ti pogoji predpisujejo za poškodbe stvari.
- 4) V okviru zavarovane registrirane dejavnosti je vključena tudi odgovornost:
  1. zavarovanca:
    - a. zaradi uporabe ali posesti, zakupa ali užitka zemljišč, zgradb, garaž, pomožnih objektov, prostorov in naprav, ki se uporabljajo izključno za namene in potrebe zavarovanca;
    - b. zaradi uporabe ali zakupa objektov namenjenih izključno delavcem zavarovanca, kot na primer restavracije, počitniški domovi, športna igrišča in podobno;
    - c. zaradi posesti in uporabe osebnih in tovarnih dvigal;
    - d. zaradi posesti in uporabe svetlobnih in drugih tabel na lastnih zgradbah;
    - e. uporabe in posesti industrijskih prog (gozdne, poljske in priključne proge), vzpenjače ali žičnice, če se opravlja prevoz brezplačno;
    - f. zaradi skladiščenja kuriv in pogonskih goriv;
    - g. zaradi posesti in uporabe kolesa brez motorja;
    - h. zaradi poškodb, tatvine ali izginotja stvari delavcev zavarovanca, pod pogojem, da se stvari hranijo v zaklenjenih prostorih ali zaklenjenih garderobnih omarih, razen denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev in kakršnih koli tehničnih predmetov;
  2. oseb, ki jim je zaupano čiščenje in osvetljevanje objektov in zemljišč, za zahtevke, ki so proti njim postavljeni v zvezi z opravljanjem teh njihovih dolžnosti.
  3. zakonitih zastopnikov zavarovancev, dokler imajo to vlogo;
  4. vseh ostalih zaposlenih za škode, ki jih povzročijo pri opravljanju svoje službe.
- 5) Če gre za objekte iz 1. točke 4) odstavka tega člena, je z zavarovanjem krita tudi odgovornost:

1. zavarovanca kot naročnika ali izvajalca gradbenih del (nova gradnja, preurejanje, popraviljanje, vzdrževanje), če predračunski stroški del ne presegajo zneska 10.000 EUR;
2. oseb, ki zaradi pravice užitka ali stečaja pridejo na mesto zavarovanca, dokler imajo to vlogo;
- 6) Če je posebej dogovorjeno, obsega zavarovanje tudi:
  1. odgovornost za škodo iz dodatnih nevarnostnih virov, kateri se vpišejo v zavarovalno polico in se za njih plača dodatna premija.
  2. odgovornost za čisto premoženjsko škodo, ki nastane zaradi dejanja, opustitve ali napake zavarovanca in nima za posledico niti poškodb stvari niti poškodb oseb.
- 7) Če sodi zavarovančeva registrirana dejavnost v področje čistih premoženjskih škod ali ima zavarovalnica za to dejavnost posebno zavarovanje za poklicno odgovornost, se zavarovančeva odgovornost zavaruje po pogojih in ceniku za zavarovanje posamezne poklicne odgovornosti.

2. člen - IZKLJUČITVE

- 1) Zavarovalnica ne krije škode na osebah ali stvareh, če zavarovanec škodo povzroči z naklepom. Za naklep se šteje tudi:
  1. ravnanje, ki ga zavarovanec ne opusti, čeprav bi moral pričakovati njegovo škodljivo posledico;
  2. zavestno ravnanje v nasprotju s predpisi ali pravili, po katerih se opravlja dejavnost;
  3. vednost o pokvarjenosti ali o pomanjkljivosti blaga, izdelkov ali storitev.
- 2) Če ni drugače dogovorjeno, zavarovalnica ne krije:
  1. škode na osebah ali stvareh, ki so posledica:
    - a. onesnaženja vode, tal ali zraka (ekološke škode),
    - b. nesreč pri aktivni udeležbi na konjskih, kolesarskih, motorističnih in avtomobilskih dirkah, prireditvah borilnih športov, kakor tudi na pripravah za te dirke in borbe (trening);
    - c. pomanjkljivosti ali napak blaga, izdelkov ali storitev, ki jih je zavarovanec kakorkoli dal v promet (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej);
    - d. uporabe industrijskih prog, vzpenjač ali žičnic s plačilom voznine.
  2. škode na stvareh:
    - a. ki jih ima zavarovanec kakorkoli na skrbi (zakup, hramba, obdelava, predelava);
    - b. ki so predmet manipulacije (dviganja, spuščanja, nakladanja, razkladanja, internega prevoza in podobno), razen škode, ki nastane pri manipulaciji z napravami, ki spuščajo tovor, da pada;
- 3) Zavarovalnica ne krije:
  1. škode na stvareh, ki so predmet ali sredstvo obdelave, predelave, preizkušanja, popravila, vzdrževanja in podobno, če je vzrok škode bodisi v delu na njih bodisi v delu z njimi;
  2. škode, ki je posledica:
    - a. vplivanja temperature, plinov, pare, vlage, padavin (dim, saje, prah, imisije in podobno), tresenja, ropota in podobno, če to vplivanje počasi in postopno škodljivo učinkuje;
    - b. poplave stoječih, tekočih ali podzemnih voda;
    - c. potresa in z njim povezanih posledic;
    - d. posedanja, drsenja ali kakršnegakoli premikanja zemeljskih plasti;
    - e. delovanja katerekoli druge višje sile;
    - f. uporabe zračnih, vodnih in kopenskih motornih vozil, prikolic in samovoznih delovnih strojev;
    - g. vojnih operacij ali uporov ter drugih oboroženih akcij;

- h. terorističnih dejanj oziroma dejanj v neposredni ali posredni povezavi s temi dejanji, niti kakršnihkoli stroškov, ki so nastali kot posledica te škode;
  - i. jedrske reakcije, jedrske radiacije in radioaktivne kontaminacije;
  - j. posebno nevarnih okoliščin, katerih odstranitev je zahtevala zavarovalnica (kot posebno nevarna se v dvo- mu šteje okoliščina, zaradi katere je že prišlo do nes- reče);
  - k. kakršnih koli poklicnih obolenj, azbestoze, genetskih sprememb v organizmu, elektromagnetnega sevanja ali tabakoze.
3. škode, ki izvirajo iz poklicne odgovornosti in imajo za posledico:
- a. poškodbo ali okvaro zdravja oseb zaradi napake v postopku zdravljenja, zdravstvenih in kozmetičnih posegih ter podobnih postopkih (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej);
  - b. poškodbo ali okvaro zdravja živali, do katerih pride zaradi napake v veterinarskem posegu, v postopkih zdravljenja ter podobnih postopkih kot so kastracija, osemenjevanje, dresiranje ter podkovanje in podobno (Tovrstna odgovornost se lahko zavaruje posebej).
4. škode, ki prizadene:
- a. zavarovanca;
  - b. njegove svojce, tudi v primeru, da so zaposleni pri zavarovancu;
  - c. družbenike zavarovanca, ki imajo najmanj 25% lastniški delež v podjetju in njihove svojce.
- Za svojce zavarovanca se štejejo zakonec, zunajzakonski partner, zakoniti zastopnik in osebe, ki jih zavarovanec ob zavarovalnem primeru preživlja ali z zavarovancem živijo v skupnem gospodinjstvu.
5. odškodninske (regresne) zahteve zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovalnic iz zdravstvenega zavarovanja ter ostalih posrednih oškodovancev.
- 5) Če ni drugače dogovorjeno, se v primeru škode pri izplačilu odškodnine upošteva odbitna franšiza, v višini 200 EUR.

II. DEL – OBSEG KRITJA – DODATNE DOLOČBE ZA POSAMEZNE NEVARNOSTNE VIRE

3. člen – KMETIJSKA IN GOZDNA GOSPODARSTVA TER IMETNIŠTVO ŽIVALI

- 1) Zavarovanje kmetijskih in gozdnih gospodarstev vključuje tudi odgovornost zavarovanca:
1. zaradi posesti in uporabe kmetijskih, gozdnih in drugih zemljišč in na njih zgrajenih objektov za namen lastnega kmetijstva in gospodarstva. Vključitev odgovornosti iz naslova pridobitnih dejavnosti povezanih s posestjo teh zemljišč in objektov je možna s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.
  2. zaradi imetništva živali, ki niso navedene v 2) odstavku tega člena in sicer za namen lastnega kmetijstva in gospodarstva. Vključitev odgovornosti iz naslova pridobitnih dejavnosti povezanih z imetništvom teh živali je možna s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.
  3. zaradi posesti in uporabe nesamohodnih kmetijskih in gozdnih strojev, priključkov in orodja, ko jih uporablja zavarovanec.
  4. zaradi sečnje v lastnem gozdu. Za sečnjo lesa v tujem gozdu je zavarovanje omejeno na sečnjo za lastne potrebe.
  5. za škode zaradi miniranja, za kar veljajo določbe 2) odstavka 6. člena teh pogojev.
  6. kot naročnika in izvajalca del na poteh za lastni promet, če predračunski stroški ne presegajo zneska 8.500 EUR. Za ta nevarnostni vir se smiselno uporabljajo določbe 6. člena teh pogojev.
  7. zavarovanca kot zasebnika v obsegu 12. člena teh pogojev.
- 2) Odgovornost iz naslova posesti, reje in imetništva živali ter trgovine z njimi izven obsega kritja 1) odstavka tega člena zajema:
1. tudi odgovornost oseb, ki imajo na skrbi živali, na katere se nanaša zavarovanje;

2. v primeru, če je to z zavarovalno polico posebej dogovoreno in je obračunana dodatna premija, tudi odgovornost za škodo:
  - a. zaradi imetništva psa, vprežnih ali plemenskih živali, jelenjadi v rezervatu ter dirkalnih konjev;
  - b. zaradi imetništva živali za pridobitne namene (dresura, čuvanje, oskrba, izposoja za ježo, prevozi in podobno).

4. člen – HIŠNA IN ZEMLJIŠKA POSEST

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zavarovanca kot lastnika ali najemnika zaradi posesti ali uporabe objektov (zgradb) ali zemljišč.
- 2) Če ima objekt (zgradba) več lastnikov, je krita škoda solastnika ali njegovega najemnika in oseb, ki živijo z njima v skupnem gospodinjstvu. Škoda je krita samo, če izvira iz uporabe skupnih delov objekta (zgradbe). Škoda je krita v sorazmerju z višino idealnih deležev ostalih solastnikov na skupnih delih objekta (zgradbe). Solastnik, ki mu je nastala škoda, ni upravičen do tistega dela škode, ki je enak njegovemu solastniškemu deležu na skupnih delih objekta (zgradbe).

5. člen – POSEST NAPRAV ZA ZABAVO, IGRAL TER ŠPORTNIH IGRISČ

- 1) Zavarovanje obsega odgovornost zaradi lastništva in posesti naprav in predmetov za zabavo, šport in razvedrilo, igral, otroških in športnih igrišč.
- 2) Zavarovanje obsega tudi odgovornost za škode, ki jih zavarovanec povzroči pri montiranju naprav za zabavo, šport in razvedrilo.

6. člen – GRADBENA, MONTAŽNA IN PODOBNA DEJAVNOST

- 1) Krita je odgovornost zavarovancev, ki imajo registrirano gradbeno in montažno dejavnost ali eno izmed naslednjih dejavnosti: parketarstvo, pleskarstvo, steklarstvo in vsa ostala zaključna dela v gradbeništvu, izvajanje vseh vrst instalacij, gradnja vodnjakov, globinsko vrtnanje, razstreljevanje, posojanje gradbenih in montažnih odrov, posojanje gradbenih strojev, štukaturstvo in gradbeno mavčenje, proizvodnja betonskih izdelkov, izdelovanje umetnega kamna, pridobivanje peska in gramoza, izkoriščanje kamnolomov, tesarstvo in podobne dejavnosti.
- 2) Odgovornost za škodo, ki izvira iz projekta, ki ga naredi zavarovanec, je vključena v zavarovanje le tedaj, če gre za projekt, ki ga izvede zavarovanec sam, pri čemer ni krita odgovornost za škodo na objektu, za katerega izdelavo je namenjen projekt.
- 3) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zaradi miniranja, pri čemer je izključena škoda na stvareh, če je po naravi dela potrebno računati na poškodbe stvari kljub izpolnjevanju varnostnih ukrepov in gre za stvari, ki so bile ob miniranju oddaljene manj kot 75 m od točke miniranja;
- 4) Če je posebej dogovorjeno in obračunana dodatna premija zavarovanje obsega tudi odgovornost za škodo na kateremkoli delu objekta (zgradbe) na katerem opravlja dela zavarovanec, vključno s tistim delom objekta (zgradbe), ki pripada investitorju oziroma naročniku storitve (obstoječi objekt). V tem okviru zavarovanje krije tudi škodo na:
  1. delih, ki jih izvajajo drugi izvajalci na objektu ter na njihovi opremi,
  2. vseh premičninah, ki so na ali v objektu, na katerem zavarovanec dela;
  3. podzemnih napravah (plinski, vodni, električni vodi, kanali, temelji in podobno.)
- 4) Zavarovalnica ne krije škode, ki nastane:
  1. na stvareh in njihovih sestavnih delih, ki se vgrajujejo, montirajo, popravljajo, predelujejo in podobno;
  2. na delih, ki jih je opravil zavarovanec oziroma bi jih moral opraviti ter na vgrajenem materialu;
  3. v garancijskem roku oziroma po predaji del naročniku;
  4. po poteku enega meseca, odkar je zavarovanec opravil zadnje delo na objektu in garancijski rok še ni prišel teči;
  5. na stvareh oziroma na obstoječem objektu, če je po

naravi dela treba računati na poškodbe stvari kljub izpolnjevanju in upoštevanju varnostnih predpisov;

6. na sosednjih gradbenih objektih (zgradbah), ker je bila opuščena ustrezna zaščita (ojačanje, podpiranje, opiranje in podobno).
  7. zaradi zavestne kršitve tehničnih predpisov ali predpisov pristojnega tehničnega organa;
  8. zaradi napak v projektu, ki ga je projektiral zavarovanec, ter zaradi napake v tehničnem svetovanju ali nadziranju (Tovrstno zavarovanje je moč skleniti posebej);
  9. zaradi kršitve pogodbenih obveznosti (penali in druge vrste pogodbenih kazni), zakonskih predpisov ali navodil, ki jih je izdal naročnik ali zakonodajalec;
  10. zaradi neupoštevanja splošnih pravil tehnike, tehničnih predpisov, normativov, standardov ali odločb tehnične inšpekcije ali nadzornega organa;
  11. zaradi uporabe nepreizkušanih statičnih, računskih in drugih metod ter konstrukcij in materialov;
  12. oziroma posredno ali neposredno izvira iz uporabe azbesta ali drugih snovi, ki vsebujejo azbest, in sicer ne glede na količino.
- 5) Če ni drugače dogovorjeno, se v primeru škode na obstoječem objektu pri odškodnini upošteva odbitna franšiza, ki znaša 10% od priznane škode, vendar ne manj kot 200 EUR.

7. člen – HOTELI, PENZIONI, KAVARNE, TURISTIČNI DOMOVI, TOČILNICE

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. zaradi posesti ali uporabe pomožnih obratov, ki pripadajo zavarovancu in se uporabljajo za lastne potrebe zavarovanca;
  2. zaradi posesti ali uporabe predmetov za šport in razvedrilo gostov.
- 2) Zavarovalnica krije škodo zaradi poškodb, izginotja ali tatvine stvari, ki se nahajajo v prostorih, ki so namenjeni prenočevanju gostov ali pripadajo prenočujočim gostom ali članom njihove družine, razen vozil vseh vrst, njihovih sestavnih delov, kakor tudi stvari, ki so v vozilih.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, ki pripadajo prenočujočim gostom ali članom njihovih družin, zavarovalnica krije le, če so te stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.
- 3) Zavarovanje ne krije škode zaradi izginotja ali tatvine stvari, ki pripadajo gostom, iz prostorov restavracij, kavarn, točilnic in podobno, razen če so izročene zavarovancu v hrambo.
- 4) Če se stvari izgubijo ali izginejo, mora zavarovanec o tem takoj obvestiti policijo.

8. člen – KOPALIŠČA

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost zavarovanca, ki se ukvarja z dejavnostjo kopališč:
  1. za poškodbe ali tatvino stvari, puščenih v kabini ali garderobi kopališča.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, ki pripadajo gostom, zavarovalnica krije, če so stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.

Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali tatvino stvari policiji.
  2. zaradi posesti predmetov za šport in razvedrilo gostov.

9. člen – BOLNIŠNICE, ZDRAVSTVENI DOMOVI, SANATORIJI, AMBULANTE IN PODOBNO.

- 1) Krita je tudi škoda zaradi poškodbe, tatvine ali izginotja stvari, ki pripadajo pacientom, njihovim spremljevalcem in obiskovalcem.

Škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov, zavarovalnica krije le, če so te stvari izročene zavarovancu v hrambo in jih ta hrani v zaklenjeni blagajni.

Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali tatvino stvari policiji.

- 2) Zavarovanje ne krije:
  1. kakršne koli genetske škode;
  2. škode zaradi telesnih poškodb in obolenj oseb, ki so pri delu za zavarovanca ali zaradi raziskav izpostavljeni tveganju sevanja, učinkovanju naprav ali posebnih zdravstvenih postopkov;
  3. škode zaradi telesnih poškodb, nastalih zaradi uporabe laserskih ali maserskih žarkov;
  4. škode zaradi obolenj delavcev zavarovanca, ki so posledica stika z okuženimi osebami.

10. člen – ŠOLE, VZGOJNI ZAVODI IN SORODNE USTANOVE

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. za škodo, ki jo povzročijo zaposleni pri opravljanju službe;
  2. za škodo, ki nastane zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine garderobe učencev, razen za denar, dragocenosti, ure ali kakršnekoli tehnične predmete; Vsako izginotje ali tatvino mora zavarovanec takoj prijaviti policiji;
  3. zaradi lastništva in posesti naprav in predmetov za zabavo, šport in razvedrilo, igral, otroških in športnih igrišč;
  4. za škodo, ki nastane na izletih, ekskurzijah, šolskih prireditvah in podobno na območju Slovenije. Če aktivnosti potekajo zunaj Slovenije, je potrebno skleniti poseben dogovor in plačati dodatno premijo.

11. člen – DRUŠTVA

- 1) Zavarovanje obsega tudi odgovornost:
  1. za škodo zaradi posesti ali zakupa zgradb, zemljišč, prostorov in naprav, ki so namenjene izključno za potrebe društva, kot so na primer vadišča, igrišča, strelišča in podobno ;
  2. za škodo povzročeno ob običajnih, s statutom predvidenih prireditvah in dejavnostih društva (na primer: vaje, reševalna dela, pomoč, skupščine, društvene svečanosti in podobno), razen pri opravljanju pridobitne dejavnosti
- 2) Zavarovanje krije tudi škodo, za katero so odgovorni člani društva in osebe, pooblaščenice za zastopanje društva, in sicer zaradi njihove dejavnosti na prireditvah društva in pri opravljanju društvenih dolžnosti in obveznosti. V nobenem primeru ni krita škoda, ki nastane pri dejavnosti, ki ni v interesu društva.
- 3) Pri gasilskih društvih je krita škoda, ki nastane pri vajah, reševalnih delih in pomoči, ni pa krita škoda na stvareh, za katere varstvo in reševanje je bilo društvo poklicano.
- 4) Če je posebej dogovorjeno in je obračunana dodatna premija, obsega zavarovanje tudi odgovornost za škodo, ki nastane:
  1. na prireditvah, ki presegajo okvir običajnih prireditev društva (na primer razstave, svečanosti v državnem merilu, in podobno). Iz zavarovanja je izključena odgovornost za škodo, ki izvira iz društvenih prireditev, ki niso predvidene v statutu društva in jih društva organizirajo zaradi zbiranja denarnih sredstev za potrebe društva.
  2. zaradi posesti živali;
  3. zaradi posesti zgradb in zemljišč, ki niso namenjena neposredni dejavnosti društva;
  4. pri opravljanju pridobitne dejavnosti, ki je opredeljena v temeljnem aktu društva in je povezana s temeljnimi nameni ali nalogami društva;
- 5) Pri zavarovanju odgovornosti upravljavcev lovišč ni krita škoda, ki jo povzroči divjad na kmetijskih in gozdnih kulturah, razen če ni drugače dogovorjeno in ni obračunana dodatna premija.

12. člen – ODGOVORNOST ZASEBNIKA

- 1) Zavarovanje krije odgovornost zavarovanca za škodo, ki jo povzroči kot:
  1. zasebnik v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju svojega poklica ali dejavnosti, ki jo ima registrirano ali

- posebno nevarnih opravil;
2. lastnik ali najemnik stanovanja ali stanovanjske hiše s pripadajočimi pomožnimi objekti in zemljišči, kadar jih uporablja zase;
  3. delodajalec oseb, ki so zaposlene v njegovem gospodinjstvu;
  4. imetnik ali uporabnik kolesa brez motorja;
  5. športnik, razen športa, s katerim se ukvarja poklicno, kot tudi ne športa, pri katerem se uporablja kakršnokoli motorno vozilo ali zračno oziroma vodno plovilo, borilnih športov in lova;
  6. imetnik orožja, za katerega ima uradno dovoljenje, in ga uporablja izključno za obrambne namene;
  7. imetnik domačih živali za lastne namene, razen psov, konj in vprežnih ali plemenskih živali. Za vključitev odgovornosti zaradi imetništva navedenih živali ali kritije odgovornosti za imetništvo katere koli živali za pridobitne namene, je potreben poseben dogovor in plačilo dodatne premije.
- 2) Zavarovanje obsega tudi odgovornost za škodo:
1. v istem obsegu, kot je določen v prejšnjem odstavku tega člena, zavarovančevega zakonskega ali zunajzakonskega partnerja in njegovih potomcev, če živijo z njim v istem gospodinjstvu.
  2. ki jih povzročijo osebe, ki po nalogu zavarovanca v zavarovančevem gospodinjstvu opravljajo hišna opravila.
- 3) Zavarovanje ne krije škod, ki se zgodijo zunaj Evrope (v geografskem smislu).

13. člen – ODGOVORNOST ORGANIZATORJA PRIREDITVE

- 1) Zavarovalnica krije škodo, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu (organizatorju športnih in ostalih prireditve) zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka, ki je posledica izrednih okoliščin, ki lahko nastanejo ob takih priložnostih.
- 2) Zavarovanje obsega odgovornost organizatorja kolesarskih, motornih in avtomobilskih dirk le, če pristojni organ zapre dirkalno stezo za javni promet.
- 3) Iz zavarovalnega kritja so izključeni:
  1. medsebojni zahtevki udeležencev prireditve;
  2. škode, ki jih povzročijo udeleženci ali obiskovalci prireditve namerno.

14. člen – HRAMBA PREDMETOV (GARDEROBE), HRAMBA VOZIL

- 1) Zavarovanje garderobe (hramba predmetov) obsega tudi odgovornost za škodo zaradi poškodbe, izginotja ali tatvine stvari, izročene garderobi v hrambo, ki je za to izdala ustrezno potrdilo, razen odgovornosti za poškodbe, izginotje ali tatvino denarja, dragocenosti, ur, vrednostnih papirjev ali kakršnih koli tehničnih predmetov. Zavarovanec mora skrbeti za stalno varovanje garderobe, sicer kritje preneha. Zavarovanec mora takoj prijaviti izgubo ali izginotje stvari policiji.
- 2) Zavarovanje hrambe vozil obsega tudi odgovornost za škodo zaradi poškodb ali tatvine celega vozila in izginotja ali zamenjave vozil, danih v hrambo.
  1. Če je posebej dogovorjeno in je obračunana dodatna premija, krije zavarovanje tudi škodo zaradi tatvine posameznih delov vozila, ki so nanj pritrjeni ali v njem zaklenjeni.
  2. Kritje zavarovalnice nastopi le takrat, ko je parkirišče za vozila natančno določeno, označeno ter ograjeno, vozila pa so nameščena in zavarovana po predpisih ter pod stalnim fizičnim ali tehničnim nadzorom. Zavarovanec mora izgubo ali izginotje stvari takoj prijaviti policiji.
  3. Določila 2) odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druga prevozna sredstva.
  4. Vključitev tega nevarnostnega vira je možna le s posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije.

15. člen – ČISTE PREMOŽENJSKE ŠKODE

- 1) Zavarovanje obsega odgovornost za čisto premoženjsko škodo, ki nastane zaradi dejanja, opustitve ali napake zavarovanca, ki nima za posledico niti poškodbe stvari niti poškodbe oseb.

- 2) Zavarovanje obsega odgovornost za napake, ki so zagrešene v času trajanja kritja zavarovalnice. Če je napaka opustitev določenega dejanja velja, da je zagrešena ob 12. uri tistega dne, ko bi moralo biti dejanje storjeno, da ne bi prišlo do škode.
- 3) Z zavarovanjem ni krita odgovornost za škodo:
  1. ki se uveljavlja pred tujimi sodišči ali zahtevki zaradi kršitve tujih predpisov ali zahtevki zaradi dejavnosti v tujini,
  2. zaradi kršitve kakršnihkoli zakonskih ali pogodbenih rokov;
  3. zaradi posredovanja ali priporočanja v kakršnihkoli gospodarskih poslih;
  4. ki nastane zaradi primanjkljajev v blagajni ali zaradi napak pri izplačilih ali poneverb zavarovančevih delavcev;
  5. ki nastane tako, da zavarovanec ali oseba, za katero on odgovarja, prezre računsko ali predračunsko napako ali napako pri izmerah v načrtu;
  6. ki nastane zaradi izgube ali izginotja stvari;
  7. ki se nanaša, izhaja ali se pripisuje kakršnikoli programski ali strojni opremi, vključno z okužbo programske opreme in podatkov.
- 4) Če ni drugače dogovorjeno in ni obračunana dodatna premija, je kritje zavarovalnice omejeno na eno četrtino zavarovalne vsote, ki je dogovorjena za poškodbe stvari.
- 5) Določbe drugih členov teh pogojev se uporabljajo smiselno tudi za zavarovanje čiste premoženjske škode, če ne nasprotujejo določbam tega člena.

III. DEL – SPLOŠNE DOLOČBE

16. člen - NEVARNOSTNE OKOLIŠČINE

- 1) Pri sklenitvi, kakor tudi med trajanjem zavarovanja, mora zavarovalec zavarovalnici prijaviti vse okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti in za katere je vedel oziroma bi moral vedeti. Nevarnostne okoliščine lahko zavarovalec in zavarovalnica določita skupaj. Okoliščine pomembne za ocenitev nevarnosti so tiste, ki so zavarovalcu znane in na podlagi katerih je določena in obračunana premija, kakor tudi tiste, ki so navedene v zavarovalni pogodbi.
- 2) Zavarovalec mora omogočiti zavarovalnici pregled in oceno nevarnosti, kakor tudi revizijo nevarnosti.

17. člen – ČASOVNA IN KRAJEVNA OMEJITEV ZAVAROVANJA

- 1) Obveznost zavarovalnice iz zavarovalne pogodbe se prične po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot začetek zavarovanja, če je do tega dne plačana prva premija, oz. po izteku 24. ure dneva, ko je premija plačana, če ni drugače dogovorjeno. Obveznost zavarovalnice preneha po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot dan poteka zavarovanja. Če je v polici naveden samo začetek zavarovanja, se zavarovanje nadaljuje iz leta v leto, dokler ga katera od pogodbenih strank ne odpove.
- 2) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost zavarovalnice po izteku 24. ure tistega dne, ki je v pogodbi določen kot dan začetka zavarovanja.
- 3) Zavarovalnica ima obveznost samo tedaj, če pride do škode po začetku in pred koncem kritja. Če izvira vzrok za škodo iz časa pred sklenitvijo zavarovanja ali iz časa, ko je bilo kritje zavarovalnice prekinjeno, krije zavarovanje škodo le, če zavarovancu do sklenitve zavarovanja oziroma do ponovnega kritja zavarovalnice ta vzrok ni bil znan.
- 4) Zavarovalni kraj predstavlja lokacijo, ki je navedena v polici oziroma območje, na katerem zavarovanec izvaja svojo dejavnost. Če ni drugače dogovorjeno, krije zavarovanje odgovornosti le škode, ki se zgodijo na področju Republike Slovenije.

18. člen - SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

- 1) Zavarovalna pogodba je sklenjena na podlagi ponudbe v pisni ali elektronski obliki.
- 2) Zavarovalnica lahko po prejemu ponudbe zahteva dopolnitve ali pojasnila. Šteje se, da je ponudba prispela k zavarovalnici, ko le-ta prejme zahtevane dopolnitve ali pojasnila.

- 3) Te določbe se uporabljajo tudi, ko se spremeni obstoječa zavarovalna pogodba, razen v primeru spremembe zavarovalnih pogojev ali premijskega sistema.

19. člen - PLAČILO PREMIJE IN POSLEDICE, ČE PREMIJA NI PLAČANA

- 1) Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati ob sklenitvi pogodbe, mora zavarovalec prvo ali enkratno premijo plačati ob prejemu zavarovalne listine, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta.
- 2) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, se za odložene obroke zaračunavajo pripadajoče obresti za odlog plačila. Če obrok premije ni plačan ob zapadlosti, se zavarovalcu zaračunajo zamude obresti.
- 3) Če je premija plačana po pošti ali banki, velja za čas plačila dan, ko je bil dan nalog za plačilo pošti ali banki.
- 4) Obveznost zavarovalnice, da izplača odškodnino, pa preneha v primeru, če zavarovalec ne plača do zapadlosti zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po 30-ih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče 30 dni od zapadlosti premije.
- 5) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz prejšnjega odstavka tega člena, če je zavarovalec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe, oziroma druge in naslednjih premij, razdrte zavarovalno pogodbo brez odpovednega roka, s tem da razdrtje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz prejšnjega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- 6) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz 5) odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer, plačati odškodnino od 24. ure po plačani premiji in zamudnih obrestih.
- 7) Če je bila glede na dogovorjeni čas zavarovanja v zavarovalni pogodbi določena nižja premija, zavarovanje pa je iz kateregakoli razloga prenehalo pred potekom tega časa, ima zavarovalnica pravico terjati razliko do tiste premije, ki bi jo moral zavarovalec plačati, če bi bila pogodba sklenjena le za toliko časa, kolikor je resnično trajala.
- 8) V primeru prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe zaradi neplačila zapadle premije mora zavarovalec plačati premijo do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe ali celotno premijo za tekoče zavarovalno leto, če je do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe nastal zavarovalni primer, za katerega mora zavarovalnica plačati odškodnino.
- 9) Glede na razmerje med obračunano premijo in izplačanimi odškodninami v preteklem obdobju se premija v naslednjem zavarovalnem obdobju ustrezno zviša ali zniža upoštevajoč veljavni bonus/malus sistem, ki je opredeljen v premijskih sistemih zavarovalnice.

20. člen - POVRAČILO PREMIJE

- 1) Zavarovalnici pripada premija za tekoče zavarovalno leto v celoti, če je v zavarovalnem letu nastal zavarovalni primer.
- 2) Zavarovalnica vrne del premije za neuporabljeni čas zavarovanja, če je zavarovana nevarnost preneha obstajati po sklenitvi zavarovalne pogodbe.
- 3) Če je zavarovana nevarnost prenehala obstajati pred začetkom kritja, vrne zavarovalnica vso plačano zavarovalno premijo.
- 4) V drugih primerih prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe pred koncem trajanja zavarovanja, za katero je plačana premija, pripada zavarovalnici premija do tistega dne, do katerega traja njeno kritje, če ni v zavarovalni pogodbi drugače dogovorjeno.

21. člen – ZAVAROVALNI PRIMER

- 1) Zavarovalni primer je nepredvidljiv in od volje zavarovanca neodvisen dogodek, na osnovi katerega bi lahko tretje osebe ali zaposleni zavarovanca zahtevali nadomestilo škode. Vel-

ja, da je zavarovalni primer nastal v tistem trenutku, ko je takšen dogodek nastopil.

- 2) Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo obveznosti zavarovalnice ne glede na število oškodovancev. Če je več časovno povezanih škod možno pripisati istemu vzroku ali dogodku, se štejejo te škode za en zavarovalni primer.
- 3) Če je dogovorjeno, da zavarovanec sam nosi del škode (odbitna franšiza), oziroma škodo, ki je nižja od dogovorjene zneska (integralna franšiza), se odškodnina, ki jo je dolžna plačati zavarovalnica po zavarovalnem primeru, zmanjša za znesek ki je dogovorjen v zavarovalni pogodbi (odbitna franšiza), oziroma v primeru integralne franšize zavarovalnica plača odškodnino, če ta presega dogovorjeni znesek.

22. člen – ZAVAROVANCEVE DOLŽNOSTI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- 1) Zavarovanec je dolžan obvestiti zavarovalnico o zavarovalnem primeru najpozneje v treh dneh od dneva, ko zanj izve.
- 2) Zavarovanec je dolžan pomagati zavarovalnici pri razjasnitvi temelja odgovornosti, zato mora dati zavarovalnici vse razpoložljive podatke o nastanku zavarovalnega primera in njegovih okoliščinah.
- 3) Če so proti zavarovancu ali osebi, za katero on odgovarja, uvedene kazenske poizvedbe, kazenska preiskava ali če je vložena obtožnica oziroma če je izdana odločba v kateremkoli drugem postopku, je zavarovanec dolžan o tem takoj obvestiti zavarovalnico, četudi je zavarovalni primer že prijavil.
- 4) Če so na zavarovanca postavljeni odškodninski zahtevki ali je proti njemu vložena odškodninska tožba ali premoženjskopravni zahtevki v kazenskem postopku, mora o tem brez vsakega odlašanja obvestiti zavarovalnico, četudi je zavarovalni primer že prijavil.
- 5) Zavarovanec mora vodstvo pravde zaupati zavarovalnici in dati pooblastilo za zastopanje tisti osebi, ki jo določi zavarovalnica.
- 6) Zavarovanec mora obravnavanje odškodninskih zahtevkov prepustiti zavarovalnici, zaradi česar ni upravičen odškodninskih zahtevkov zavrniti, zlasti pa jih ne sme pripoznati.
- 7) Kršitev teh obveznosti ima za posledico zmanjšanje dajatev zavarovalnice, za kolikor je škoda zaradi teh kršitev večja. Pri tem je mišljena zlasti škoda zaradi pravnih stroškov in zamudnih obrestih.
- 8) Če zavarovanec onemogoči zavarovalnici, da reši odškodninske zahtevke s poravnavo, zavarovalnica ni dolžna plačati presežka odškodnine, obresti in stroškov, ki zaradi tega nastanejo.

23. člen – DOLŽNOSTI ZAVAROVALNICE PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- 1) Zavarovalnica je dolžna preučiti odškodninske zahtevke tako po temelju kot po višini, poravnati upravičene zahtevke v rokih, določenih s predpisi odškodninskega prava ter poskrbeti za obrambo zavarovanca pred neutemeljenimi ali pretiranimi odškodninskimi zahtevki.
- 2) Zavarovalnica je pooblaščenca, da v imenu zavarovanca daje vse izjave, ki so po njenem mnenju potrebne glede povračila škode.
- 3) Stroške pravnega postopka zavarovalnica povrne, če se je zavarovanec pravedal s soglasjem zavarovalnice ali če je zavarovanca zastopala oseba, ki jo je določila zavarovalnica. Ti stroški se povrnejo v celoti, ne glede na višino zavarovalne vsote. Če pride do pravde, ne da bi povod zanjo dala zavarovalnica, nosi ona le tisti del pravnih stroškov, ki ustrezajo razmerju med zavarovalno vsoto in prisojeno odškodnino.
- 4) Stroške obrambe zavarovanca v kazenskem postopku povrne zavarovalnica samo v primeru, če je izrecno pristala na zagovornika in se zavezala k povračilu stroškov.
- 5) Za ugotavljanje kapitalizirane vrednosti rent, ki jih je treba plačevati oškodovancu, in s tem obsega udeležbe zavarovalnice pri plačevanju rent, se uporabljajo tehnične osnove, ki jih zavarovalnica uporablja za rentna zavarovanja. Če gre za rentnega upravičenca, ki ni polnoleten in je pridobil pravico do rente zaradi smrti osebe, ki ga je bila dolžna preživljati,

- se računa, da bo prejemal rento do svojega 21. leta starosti.
- 6) Zavarovalnica ima tudi pravico položiti zavarovalno vsoto ali njen preostali del kot hranilno vlogo v korist zavarovanca, vezano za plačevanje rente. Morebitni preostanek vloge se šteje za preostanek zavarovalne vsote. Zavarovalnica ima tudi pravico, da zavarovalno vsoto ali njen del uporabi, kot da bi bila hranilna vloga, za kritje škode zaradi plačevanja rente, dokler zavarovalna vsota ni izčrpana.

24. člen - IZVEDENSKI IN PRITOŽBENI POSTOPEK

- 1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, naj določena sporna dejstva ugotavljajo izvedenci.
- 2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih ugotovitev.
- 3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- 4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe stranki.
- 5) Zoper poravnalno ponudbo zavarovalnice ali odklonitev zahtevka za izplačilo odškodnine je dovoljena pisna pritožba, ki jo obravnava pritožbena komisija zavarovalnice.
- 6) Zavarovalnica obravnava pritožbe glede neskrbnega in nepravilnega ravnanja (kršitev poslovne morale) zavarovalnice v okviru internega pritožbenega postopka.

25. člen – SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV ALI PREMIJSKEGA SISTEMA

- 1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski sistem, mora o spremembi obvestiti zavarovalca pisno ali na drug primeren način (dnevno časopisje, radio, televizija, spletna stran zavarovalnice in podobno) vsaj 30 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- 2) Če zavarovalec v 30 dneh od dneva obvestila ne odpove zavarovalne pogodbe, se novi zavarovalni pogoji oziroma nov premijski sistem uporabljajo na začetku naslednjega zavarovalnega obdobja.
- 3) Če zavarovalec odpove zavarovalno pogodbo, ta preneha veljati s potekom zavarovalnega leta, v katerem je zavarovalnica prejela odpoved.

26. člen - SPREMEMBA NASLOVA

- 1) Zavarovalec mora obvestiti zavarovalnico o spremembi naslova svojega bivališča oziroma sedeža firme ali svojega imena oziroma imena firme v 15 dneh od dneva spremembe.
- 2) Če je zavarovalec spremenil naslov bivališča oziroma sedež firme ali svoje ime oziroma ime firme, pa tega ni sporočil

zavarovalnici, zadošča, da zavarovalnica obvestilo, ki ga mora sporočiti zavarovancu, pošlje na naslov njegovega zadnjega znanega bivališča ali sedeža firme ali ga naslovi na zadnje znano ime oziroma naslov firme.

27. člen - NAČIN OBVEŠČANJA

- 1) Dogovori o vsebini zavarovalne pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni ali elektronski obliki.
- 2) Vsa obvestila in izjave, ki jih je treba dati po določbah zavarovalne pogodbe, morajo biti v pisni ali elektronski obliki.
- 3) Izjava, ki jo je treba dati drugemu, velja šele tedaj, ko jo ta prejme.

28. člen - UPORABA ZAKONA

Za razmerje med zavarovancem oziroma zavarovalcem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika in drugih pravnih predpisov Republike Slovenije.

29. člen - PRISTOJNOST V PRIMERU SPORA

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani rešuje sodišče, pristojno po sedežu zavarovalnice, ali se rešujejo v okviru postopkov za izvensočno reševanje sporov Slovenskega zavarovalnega združenja.